

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 66. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, szerda, április 6-án.

96. szám.

Ötvenöt milliós ugrás.

Nagy ujságot mondunk: borzasztóan emelkedni fog a monarchia nagyhatalmi állása és tekintélye. Aki ezentul jegyet kér a sextini kápolnába, hogy a nagymisést meghallgassa, meg fogja kapni a maga belépti jegyét; akinek pedig Bukarestben akad dolga, nem szorul rá többé, hogy a német kavasznál könyörögjön pártfogásért, látván, hogy az osztrák-magyar követ nem tud segíteni a baján.

S mindezt igen olcsó áron fogjuk elérni. Mindössze ötvenöt milliót kell beleépítenünk a Quarneroba, hogy a nagyhatalmi állásunknak újabb tekintélyt szerezzünk. Hatalmas pánczélos hadi hajók fogják hirdetni a mi újabb nagyságunkat.

Azaz dehogy is azt fogják hirdetni. Az ötvenötmilliósi vízi szörnyetegek csak azt fogják világgá kürtölni a maguk hatalmas gőz-szirenjein, hogy ime az osztrák-magyar monarchia megvalósított a nagypolitika mezőin egy olyan látványosságot, amilyent eddig csak valóságos füves réteken élvezhettek azok, akik barátjai az állatlélek megható és néha humoros megnyilatkozásának.

Pásztor-embereknek gyakran van módjuk ilyen látványosság szemlélésére. Az ország utján békésen bégetve haladó birkanyáj első sorai elé keresztbe oda tart az ember egy pálcát. S a jámbor állatok szépen átugranak az akadályon, átszöknek rajta a későbbi sorok is. Akkor aztán elkapja az ember a pálcát s nincs

többé az uton semmi akadály, de azért a hátrább ballagó juhok mégis becsületbeli kötelességüknek tekintik, hogy jó nagyot ugorjanak, mikor arra a helyre érnek, ahol előbb a pálcza volt. Nincs többé semmi akadály, de ők azért nagy erőfeszítéssel nagyokat szökdelnek. Mert ők juhok és ezt parancsolja a juh-kollégialitás.

Németország hatalmas politikai és gazdasági pályafutásának utjába a végzet hatalmas akadályt sodort: nagy tengerentuli kereskedelmet, kiterjedt és szükséges gyarmatokat Afrikában, nagy gazdasági érdekeket s ennek megfelelően egy német expositurát Kinában. Fölmerült ott az a félelem is, hogy háboru esetén az orosz nem ad el a németnek buzát meg rozsot s ezzel kiéhezetheti Németországot, ha nincs biztosítva az Amerikából való behozatal. Ezeket az érdekeket istápolni és előmozdítani csak nagy flottával lehet. Tehát Németország legyőzi az akadályt: épen most szavazott meg a német birodalmi gyűlés számtalan milliót a hadi tengerészet gyarapítására.

Az Egyesült-Államoknak, Spanyolországnak Kuba a pálczája. Az egyiknek számos érdeke, a másiknak nemzeti becsülete függ attól, hogy megáll-e az akadály előtt, avagy keresztül tör rajta. És Amerika egyre-másra vásárolja a pánczélosokat, Spanyolország pedig rohamosan összetánczol és összehangversenyez magának egy-két tornyos hajót.

Az ég szerelméért, mért kell nekünk

ugranunk? Még pedig ötvenöt milliós teherrel a hátunkon?

Miféle gyarmataink vannak minekünk, amelyeknek az anya-országgal való kontaktusát minden körülmények között biztosítani kell? Micsoda tengerentuli kereskedelmünk van minekünk, amelyre vigyázni kell, nehogy háboru esetén hadi zsákmányként lefoglaltassék? Csak nem akarják talán a Ball-platzról elrendelni, hogy ezentul Szerajevóba hadihajón járjunk? Csak nem tett bennünket szerencsétlenekké Kina, hogy ideajándékozta egyik hatalmas kikötőjét?

Senkinek se lehet kifogása hadi tengerészetünk felrészítése ellen, noha megvált erre a mód a mostani budget keretében is. De ötvenöt milliós ugrásokra nincs kedve az országnak. Amíg élt szegény Sterneck báró, égis magasztalták az ő tengerészeti politikáját, amely bölcsen, a monarchia helyzetét szem előtt tartva, a hathatós defenzivára szorított és tengerészetünk fejlesztésében mindig csak ez a cél volt a szeme előtt. Mi történt vajjon, hogy most — alig három hónappal a dicsőített admirális halála után — félrelökik az ő rendszerét és nem létező érdekek védelmére olyan tengerészetet akarnak az országra oktroyálni, amely offenzivára képes, amely a támadó háboru céljait tartja szem előtt.

Vagy történt valami nagy, fontos dolog, amit eltitkolnak előttünk? Akkor bünt követnek el a két ország ellen, bizonytalanságban hagyván azokat a béke és háboru esélyei felől. Vagy nem történt semmi — aminthogy nem is tör-

Egy ujságíró-apostol.

I. A broctoni tanítvány.

A zsidók hagyománya egy érdekes mondat őrzött meg. Törvényhozójuknak, Mózesnek holtteste fölött összeveszett az angyal és a sátán. Három napig küzdöltek egymással; az elemek bösz karcza kísérte csatájukat, mennydörgés és villámlás rettegette a népeket, míg végre is az angyal lett a győztes. A cherubok diadalmas kars lelkesült hozsannák közt emelte az égbe a törvények atyját.

A töredelmes testmozgásokkal vétkeiért vezeklő zsidón kívül talán nincs nép a világon, amely buzgóbb hittel fogadja el ezt a legendát, mint a John Knox zordon erkölcsében fölnevelkedett skót. A Grampian hegységen túl minden igazhívőnek élete folytonos benső küzdelem. Amint Cromwellt még a halálos ágyán is az a nyugtalanság bántotta, hátha nincsen a kegyelem állapotában, hátha örök kárhozatra van predestinálva halhatatlan lelke: ugy rettegletti ez az aggodalom a modern idők skót hívőit is. Csakhogy míg a durvább idegzetű angolszászt ez a rettegés csak gyenge pillanataiban szállta meg, addig a csonos és izmos, de rendkívül finom idegzetű kaledoniai egész életében ennek a kétségnek az áldozata.

Ez a kétség, ez az önkínzás gyötört hosszú esztendőkön át egy kiváló férfit, aki hazája irodalmának így is egyik legérdekesebb alakja. Híres utazó, jeles esszéista, életrajz-szatirikus, kitűnő regényíró, szemfüles reporter

volt és emellett „a thorough-bred English gentleman”, a legkifogástalanabb modoru és viselkedésű világi. És ez az ember, aki ma a legszellemesebb társalgással lírtel a kanadai miliomosok leányaival, holnap meg a perfect udvaronc kifogástalan módja szerint csókol kezét Windsorban a „most gracious queennek”: ez az ember életének legjava részét a sátán ellen való küzdelemben tölti el, míg végre diadalt aratva felette, mint egy új hit apostola, egy új Jeruzsálem prófétája, boldog önkívületben fejezi be kalandos életét.

Honfitársainak milliói legalább is hőbortosnak tartották az ujságíró-apostolt; meghitt barátai, lelkesült hívei az új megváltót látták benne, akinek hivatása volt, hogy az emberiség újászületésének nagy munkáját megkezdje.

Pedig nem volt sem hőbortos, sem apostol; idegeinek, neveltetésének, összes életkörülményeinek, egyszóval a Taine műléjének természetes fejleménye volt. Pályafutásán há végigtekintünk, há meggondoljuk, mi lett és mié válhatott volna, sajnálkozva kell felkiáltanunk, amiért ilyen tehetség, ilyen erős akarat, ilyen kiváló jellem a rajongó képzelődés rabságába eshetett.

„O world, thou was the forest to this hart”. „Oh, világ, te valál erdeje e nemes gimnek!” kiálthatunk fel fájdalmas csodálkozással, ha végigtekintünk élete pályáján. Apái és anyai ágról a legkiválóbb és legregőbb skót nemesi családból származott. Atyja, Oliphant Antal, a Foktartomány főügyésze volt, amikor

elesége, Campbell Mária a kis Lőrinczel, első és egyetlen gyermekükkel megajándékozta. Sir Anthonynak ép ugy, mint fiatal feleségének örömét az egészséges, pompás fiu láttára csak az a gondolat keserítette meg, illik-e, szabad-e igazi kereszténynek örvendeznie, ha valami szerencse éri; nincs-e ebben az örömben önzés elegyülve, amely örvendező szeretetükből a többi emberiséget kizárja — és vajjon ez önzésnél fogva nem esnek-e a sátán hatalmába?

Kétségük csakhamar eloszolhatott. A kis Lowry, a hogy szülei a későbbi híres Laurence Oliphant-ot neveztek, csakhamar az ismerősök becézett kedvence lett. Az az öröm tehát nem lehetett önző, amelyben az egész világ osztozott és amelyet különben is az elválás keserűségével kellett megváltani. Az apát a kormány Ceylon főbírájának nevezte ki; a kis Lowry tehát anyjával visszatért Angolországba, mert igazán előkelő nevelést a gyarmatországban a fiu nem nyerhetett. Csak 1841-ben, tizenkét éves korában utazhatott atyjához még mindig ifjú és szép édesanyjával. A távol Kelet csodálatos világa, monstruózus titokzatossága valósággal megbűvölte a fiut, aki az öntudatlan gyermekkor fantasztikus meséit itt megvalósulva látta. A gyermek, aki a hihetlent itt kezével tapasztalhatta, később mint férfiú, csakis a hihetlent tartotta igaz valóságnak.

A ceyloni főbíró 1846-ban két évi szabadságot nyert kormányától.

Ént — s akkor a pénzpozsekolás bűnén kívüli még nevetségessé is teszik az országokat, rákényszerítvén azokat ama kevésbé bölcs birak szerepére, amelyek még akkor is nagyokat ugrálnak, amikor a pástor már elvette előlük a botját; ugrálnak pedig csak azért, mert a többi juhok is így cselekedének.

Eddig nincsenek gyarmataink, nincs számbavehető tengeri kereskedelmünk. Egyrészt azért, mert mindez az igazán nagy államok dolga, másrészt azért, mert épen elég rendezni valónk van nekünk idehaza is. És jövőre se lesznek kolóniáink; megóv attól ezentul is a józan-ságunk és ha ez nem, akkor a gyöngeségünk.

Mire való hát az ötvenöt millió?

Ki gondolja, hogy a közös költségeknek évi hatodfel millióval való biztos emelkedése valami nagyon megkönnyítene a kvóta felett való megegyezést?

Ki remél Magyarország részéről szimpátiákat a flotta-terv számára, mikor az a tengeri kereskedelem, melyet azok a hajók esetleg védelmezni akarnak, majdnem kizáróan osztrák kereskedelem?

Tökéletesen elég minékünk a hadsereg költségeinek évről-évre való nagy emelkedése. Kaptunk ezzel a hadsereggel és a mostani tengerészettel is nagy és hatalmas szövetségeseket. Mire jó hát a hajókra való oktalan költségek? Hiszen Németország se a hármasszövetség erősítésére növeli a flottáját, hanem csupán csak a maga érdekei kedvéért. Tehát a hármasszövetség se kívánhatja tőlünk azt az ötvenöt milliót.

Ami pedig a monarchia tekintélyét illeti, azt nem így szokás gyarapítani. Ha a hadsereg, amely évente százharmincz millióba kerül, nem tudja megóvni a tekintélyünket, nem tartja azt fenn a tengerészetünk sem. Akkor hiába való az ötvenöt milliós ugrás.

Ezt az időt, amint fia „Episodes in a Life of Adventure” (Egy kalandos élet epizódjai) című híres munkájában megírta, arra használta fel a gondos apa, hogy az akkor tizenhét éves Lowry gyakorlati nevelésben részesüljön. Európai körutra indult tehát a kis család és a gyermekifjunak „rolling stone” élete itt kezdődik meg. Mint a hegység szikla-orma, melyet magával ragad az áradat, úgy viszi magával ettől fogva az élet. Sodorja, hőmpolygeti; koptatja, köszörülgeti, míg végre a szíriai magányba veti ki, hogy itt, a nyugalom mohájával lépje el. Itt immáron öreg napjainak szemlélődő magányosságában írja meg „Moos from a Rolling Stone” című munkáját, keserű csalódásainak, ihletett megnyugvásának ezt a híres emlékét. A „tévetegek kö”, a rolling stone akkor már végleg megpihent; legfájdóbb sebeit a feledés és bocsánat mohája takarta már.

De az apostol megszentelt nyugalmaig még hosszú volt az út. Előbb át kellett esnie az élet iskoláján, majd egy szörnyű novíciatus keserves megpróbáltatásán; diadalt aratnia a „legnagyobb önzésen”, a szerelmen, hogy felemelkedjék a legnagyobb önzetlenségig: az egyetemes emberszeretet keresztény ideáljig.

Hosszu és változatos volt hát a pálya, amelyre ime a tizenhét éves fiu rálépett. A kis család végig postakocsizott Franciaországban, Németországban, Svájcban és épen a forradalmi mozgalmak kitörése idején érkezett Oroszországba. E mozgalmakban az ifju Lowry demokratikus szívének egész szenvedélyével részt vett és saját kezével segítette lépni az osztrák uralom kétéjú sasait. Az ifju Orosz-

POLITIKAI HIREK.

A közös költségvetés. Ma délelőtt 11 órakor, mint Bécsből táviratozzák, a külügyminisztériumban közös miniszteri értekezlet volt, amelyen befejezték a közös költségvetés tárgyalását. A közös minisztertanácsot délután egy órakor tartották a Hofburgban a király elnöklése alatt. A miniszteri tanácskozásban, amely egy teljes óra hosszat tartott és amelyen a három közös miniszter, a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter vett részt, végleg megállapították az 1899. évi közös költségvetésirányzatot és a Budapesten május 9-én egybegyűlő delegációk elé terjesztendő jelentéseket. Itt jegyezzük meg, hogy a király ma délelőtt hosszabb magánkihallgatáson fogadta Lukács László pénzügyminisztert, aki később behatóan értekezett dr. Kaizl osztrák pénzügyminiszterrel. — Báro Bánffy Dezső miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, valamint Popovics Sándor miniszteri tanácsos már az esti vonattal Budapestre érkezett.

A kvóta. A magyar kvóta-küldöttség csak a husvétii ünnepek után alakul meg. Előreláthatólag elnökké újból Széll Kálmánt és előadóvá dr. Falk Miksát fogják megválasztani. Az eddigi megállapodások szerint a két küldöttség írásbeli üzenet-váltással kezdi meg a működését. Előbb a magyar küldöttség intéz az osztrák küldöttséghez üzenetet, amelyben kifejti a kvóta meghatározására és arányára vonatkozó álláspontját.

KÜLFÖLD.

Milán nem politizál. Belgrádból táviratozzák: Az a hír, mintha Milán király a liberális párt javára miniszterválságot akarna előidézni, teljesen alaptalan. A hadsereg főparancsnoka nem avatkozik politikai ügyekbe és ha olykor elmondja nézetét a helpolitikáról, ez mindig a kormány állandóságának javára szól. Tény az, hogy a Gyorgyevics-kabinet helyzete biztosítva van.

Az olasz hadgyakorlatok. Rómából jelentik: Ebben az évben ismét nagy olasz hadgyakorlatok lesznek. A hadgyakorlatokat Piemontban tartják meg. Mivel a múlt évben a VIII. hadtest területén megtartott nagy hadgyakorlatoknak, melyeken egy a szárazföldi, mint a tengeri haderő részt vett,

rendkívül érdekes volt az eredménye, elhatározták, hogy ugyanezt a kísérletet az idén nagyobb méretekben megismétlik. Ezeket a vogyas gyakorlatokat Közép-Oroszországban rendezik és két hadtestre fogják kiterjedni.

Az oroszországi mohamedánok kivándorlása. Konstantinápolyból jelentik, hogy több mint 500, Oroszország Kazán tartományában lakó mohamedán család azzal a kéréssel fordult a török kormányhoz, hogy engedje meg nekik a Törökországban való letelepülést. E tömeges kivándorlásnak oka az, hogy az orosz tartományi hatóságok mindinkább nagyobb türelmellenséget tanúsítanak irányukban.

A háboru előtt.

Az Egyesült-Államok és Spanyolország közt való feszült viszony az utolsó huszonnégy órában nem változott semmit. Az Egyesült-Államok polgárságának hangulata határozottan a háboru mellett van, Spanyolország pedig nagyon el szeretné kerülni az összeütközést. Az Egyesült-Államok elérkezettnek látják az időt, hogy Kubát bekebelezzék s érzik azt az erőt, amelyet a jó karban levő financiaiális helyzet öntudata ad nekik, Spanyolország pedig a hosszú kubai belső háboruk által minden tekintetben ki van merülve s megragad minden alkalmat, hogy esetleg egy tisztességes megegyezés útján ne kelljen magát egy végeredményében szerfelett kétes erőpróbának kitennie. Egy bécsi táviratunk szerint a spanyol régens-királyné maga kezdeményezte azt, hogy a pápa kéressék fel a közbenjárásra a két viszálykodó fél között. Mérvadó körökből az hallatszik, hogy immár valamennyi európai kabinet megegyezett abban, hogy mindkét viszálykodó felet megkeresik figyelmeztetésekkel. Főleg arra a nagy veszedelemre fognak utalni, amelyre egy tengeri háboru a nemzetközi kereskedelemre hozhatna. A kezdeményezés ebben az ügyben ugyancsak a spanyol királyné kérésére Ferencz József királytól indult ki, aki első sorban Vilmos császárhoz fordult táviratilag ebben az ügyben. Vilmos császár azonnal kijelentette, hogy részt vesz a bekitési akcióban.

Alábbi távirataink azonban arról tanuszkodnak, hogy ezek az intervencziók nem fog-

országban szerzett demokratikus benyomásai irányadók lettek ezentul egész életére.

Ceylonba visszatérve, atya mellett működött mint ügyvéd; egy rövid esztendő gyakorlata meguntatta vele ezt a kenyeret és mint világlátótt utazó az irodalmi élet hullámai közé veti magát. Dsang Bahadornak, a nepali hercegnek meghívására felkeresi ezt a Himalája jegesei közt fekvő országot, utközben erősen udvarol a kalkuttai fehér és a benaresi barna szépségeknek, sőt a „babyloni leányzótl” rettegő édesanyjától nagykönyvelmüen még azt is kérdezni meri levelében: „How would you like a Roman Catholic daughter-in-law?” „Mit szólnál egy római katolikus menyhez?” Az elefánt-vadászat izgalmai közt azonban csakhamar megfélemedezik arról a mulékony viszonyról, sőt Katmanduban erős lelkiismereti aggályok ébrednek fel benne: vajjon az élet örömeinek ilyen korlátlan élvezése veszedelembe sodorhatja-e lelke üdvösségét?

Ezeket az aggodalmakat az édesanya ébresztette benne, akinek lelkében a Campbell-ek hagyományos küzdelme a „gonosz” ellen még egyre folyt. „Vizsgáld meg magadat Lowrym”, írja fiának „és ha úgy találod, hogy a hit örömeinek csak azért örülsz, mert örömek, akkor mondj le róluk. Az örömeiket csak azért szabad megismernünk, hogy a róluk való lemondásban lelkünk ellenálló képességét gyakoroljuk.”

És Lowry engedelmessé fiu volt. A csillogó örömek elől a magányosságba vonult és könyvet írt indiai utjáról. Mindjárt nevet is szerzett ezzel a munkájával, „de a dicsőség hiúságát azért nem engedem szívémből lopódnai”, írta

anyjának. Hogy a lemondás erényében gyakorolja magát, atya kívánsága szerint Londonban, majd Edinburghban jogi tanulmányokat folytat, lady Tronbridge társaságában nyílt teret prédikálja: az evangéliumot a mob elzüllött gyermekeinek, majd meg „nem hogy mulasson, hanem hogy tanuljon”, oroszországi útjára indul Smith Osvald barátjával.

A pétervári társaság, az udvar, az idegenek kolóniája szívesen fogadja az ifju genlemant, aki Nisny-Novgorod, a Volga, a Don, az Azov-tenger vidékét a későbbi reporter mindent meglátó szemével átkutatva, 1853-ban megjelent „Russian Shores of the Black Sea” (A Fekete-tenger orosz partjai) című munkájában először irányította a háborura készülő világ figyelmét Szebasztopol fontosságára.

Mikor a nagy keleti háboru tényleg kitört, lord Raglan, az angol hadak fővezére informáltatta is magát a fiatal embert felől, aki időközben a híres Blackwood Magazine-nak és a Daily-News-nak a munkatársa lett. A körülötte nyugzó élet egészen elfeledtette vele az anyai befolyást, aki nyugalomba vonult férjével együtt, vele lakott most Londonban.

Már az angol táborok tagjának látta magát az ambiciózus ifju, amikor Raglan hirtelen megszakitott vele minden összeköttetést. Szívesen fogadta hát a kanadai alkirálynak, lord Elginnek meghívását, aki magántitkári minőségben alkalmazta. Mint ilyennek, tetemes része volt abban, hogy Angolország igen előnyös kereskedelmi szerződést kötött a washingtoni kormánnyal. „Lord Elgin” írja anyjának, furcsa felejtő nagyon (a queer fish). „Engem arra használ, hogy a demokrata szenátorokat az asztal alá inni

nak sokat érni, mert Amerika lázasan folytatja tovább a hadikészülődéseket s nem szándékozik elfogadni a pápa közbelépését.

Az Egyesült-Államok készülődése.

New-York, április 5.

Tegnap délben még volt kilátás arra, hogy a kubai ügyet békésen fogják elintézni, a kongresszus izgatott hangulata azonban egyszerre megváltoztatta a helyzetet. A kongresszus türelmetlenül várja az elnök üzenetét, hogy akcióba léphessen. Mac Kinley üzenetében, amit a spanyol kormányhoz fog intézni, már nem tűnik fel mindenáron békebarátnak, hanem arra fogja kérni a kongresszust, proklamálja Kuba függetlenségét előbb fegyveres intervenczió nélkül és hátrítják majd a felelősséget Spanyolországra, ha azt casus belli-nek veszi.

New-York, április 5.

A „New-York Herald“ washingtoni táviratot közöl, amely szerint azok, akik ismerik Mac Kinley üzenetének tartalmát, a háború elkerülhetetlennek tartják. Az üzenet hitelt érdemlő forrás szerint fegyveres beavatkozást involvál és oly súlyos vádat emel Spanyolország ellen, hogy a diplomáciai érintkezés folytatása lehetetlennek látszik. Woodford formális visszahívása valószínűleg egyidejűleg fog megtörténni az üzenetnek a kongresszus elé terjesztésével.

A „Post“ állítólag arról értesül Washingtonból, hogy Mac Kinley üzenete ki fogja fejteti, hogy Spanyolország teljesen képtelennek bizonyult Kuba kormányzására, az amerikai kereskedelem kárt szenvedett s a mostani állapotok veszélyeztetik az amerikai birtokok létét. Az üzenet továbbá Spanyolországot teszi felelőssé a Maine czirkáló szerencsétlenségéért. Az üzenetben nincsenek ugyan direkt javaslatok, de világosan az a nézet jut benne kifejezésre, hogy a fegyveres intervenczió helyreállítaná a rendet és a békét. Az üzenet azonban nem ajánlja Kuba függetlenségének elismerését, mert a felkelők nem léptettek életbe megfelelő kormányformát.

Az üzenet egyértelmű a hadüzenettel, mert azt mondja, hogy az Egyesült-Államok minden további tárgyalást megszüntetnek és semmiféle közbenjárást sem fogadnak el.

New-York, április 5.

A „Journal“-nak jelentik Havannából: Lee főkonzul tudatta az Egyesült-Államok itt

lakó valamennyi alattvalójával, hogy legyenek készen, hogy Kubát még ma elhagyják.

Ugyanannak a lapnak táviratozzák San-Domingoból, hogy ott hire jár, hogy az Egyesült-Államok biztosították maguknak az ellenőrzést a samana-i öbölben fekvő egyik sziget, mint szénállomás, fölött. Állítólag nagymennyiségű kőszén érkezik oda.

London, április 5.

New-Yorkból érkező hírek szerint Mac Kinley holnap közli üzenetét a kongresszussal. Egy amerikai hajó legközelebb Havannába megy, hogy az ottani amerikaiakat elszállítsa. (N. Fr. Pr.)

A spanyol kormány a kubai felkelőkhöz.

Madrid, április 5.

A Fabra-ügynökség havanna-i jelentése szerint a gyarmat-kormány a következő kiáltványt intézte a kubai felkelőkhöz:

Az autonomia a béke és nyugalom, amely senkit sem zár ki, amely mindenkit befogad, amely minden törvényes igénynek tért nyit, amely elzárja az önkény útját s amely a mindent jóvátevés politikáját jelképezi. Az országnak igazságossággal és méltányossággal kell felelnie, mert Kuba függetlensége elismerést nyert. Vakok azok, akik teljes bizalommal adóznak a külföldi elsőbbségnek és becsavágyának: kegyetlen csalódásban leend részük. Meg kell védelmezni a kubai hazát a bel- és külvészely ellen. Illő dolog, hogy a nép szilárdan eltökélje magát s az ellenség láttára fenntartsa a hazát, Kuba önállóságát és független alkotmányát, amely az anyaország nyilatkozata szerint képes arra, hogy reformokat és javításokat érjen. Nem ígéretek, hanem tényekről van szó.

A kamarát összehívják, ott kifejtetik a kubaiak óhajait, s a többség, mint a közértelem tolmácsa, határoz majd saját kormánya felett. A sziget-kormány felhívja mindazokat, akik harcolnak: bizzanak az igazságosságban. A jövő horizontja nem zárul be. Minden ut nyitva van minden társadalmi tevékenység számára. A fegyverek zaja elhallgat. Öleljük át egymást testvériesen. Nyíltsággal és okossággal lássunk a munkához. Tanácskozzunk nyugalommal. Határozzunk anélkül, hogy valakit megaláznánk. Itt a pillanat, a mikor meg kell szüntetnünk az ellenségeskedést s a békét helyreállítanunk. Mi a magunk részéről megteszük a kezdeményezést és az anyaország hozzájárulásával mindenkit biztosítunk, hogy

nem lesz bántódása. A haza bizonyosságát adja az őszinteségnek. Szenteljük magunkat a belső- és külsőbe fenntartásának és ne essünk kétségbe fenmaradása miatt: biztosítja azt Kuba iránt való szeretetünk.

A pápa intervencziója.

London, április 5.

A pápa intervencziójára vonatkozólag az amerikai kabinet egyik tagja a következően nyilatkozott:

A pápa előbb megkérdezte Mac Kinleyt, szívesen vennék-e az Egyesült-Államok az ő közbenjárását Spanyolország és a kubai fölkelők közti fegyverszünet érdekében. Az elnök erre igenlőleg válaszolt. Erre a pápa megtette második kérdését, hogy elfogadnák-e közbenjárását az Egyesült-Államok és Spanyolország közt fölmerült minden függő kérdésben. Mac Kinley azt válaszolta, hogy ezt semmiféle választott bíróságra nem bizzák rá.

Berlin, április 5.

A „Berliner Tageblatt“-nak Rómából, jó forráshól vett értesülése szerint a pápa intervenczióját Németország pendítette meg, a közbelépéshez azonban még nem lehet optimista reményeket fűzni. Az intervenczió most még csak annyiban nyilvánult, hogy a pápa Madridban és Washingtonban is szót emelt a béke érdekében. — Német diplomáciai körökben erősen hiszik, hogy Mac Kinley békés politikája győzni fog.

Páris, április 5.

A „New-York Herald“ itteni kiadása jelenti New-Yorkból, hogy egy hivatalos egyéniség a tegnapi minisztertanács után kijelentette, hogy az Egyesült-Államok nem fogadnak el semmiféle közbenjárást, amely nem Kuba függetlenségének kimondására irányul.

Hamburg, április 5.

A „Hamb. Korrespondenz“ jelentése szerint a háborus hangulat már nem oly aggasztó, mint eleinte volt és még mindig remélni lehet a békés megoldást. Minden attól függ, hogy Mac Kinley elfogadja-e a választott bíróságot és a kongresszus hozzájárul-e ehhez, amely esetben a pápa természetesen nem késne mindkét államtól garanciákat kérni arra nézve, hogy döntésének alávetik magukat.

Róma, április 5.

A Stefani-ügynökség jelenti: Megbízható hírek szerint nem Spanyolország, hanem Mac Kinley elnök tette meg a kezdeményező lépést hivatalos úton a pápa intervencziójára

segítségem. Mondhatom, a francziák champagneja angol érdekeknek sohasem tett akkora szolgálatot, mint ebben a szümposzionos vámszerződési háboruban. Légy hát nyugodt anyám; életemet nem azért töltöm itt örökös dáridókban, mintha lelkeim örömét találná bennük, hanem hogy hazámnak és így az emberiségnek használjak.

Hogy később, mikor Elgint Kanadába kísérte, a bájos montreali leányoknak is ebből a czélből tette-e a szépet, hogy a magas, déli ifjú, mint a flirtelő lányok kegyelt „muffin“-je, udvarlója, hány gyengéd szívnek okozhatott fájdalmas csalódást: arról már nem ir az aggódó édesanyának. Lángoló szeretettel ragaszkodik hozzá, akit minden bajtól, fájdalomtól, csalódástól meg akar óvni. Ezért alig érinti leveleiben azokat a veszedelmeket, amelyeken mint akkor már a Times tudósítója, a keleti háború végső hónapjaiban átesett. A híres cserkesz vezérrel, Samy-lal szeretett volna együtt küzdeni az orosz ellen, mikor az Ingur partjain maga vezényelt egy török úteget. Az egyesülés nem sikerült, amiről híven értesítette is anyját, de hallgatott arról az ezer veszedelemről, amelyek közt élete forgott.

Ezzel a kiméletes hallgatással mellőzi — vagy legalább alig érinti kínai és japáni veszedelmes kalandjait is. Mint Elgin jtkára vesz részt Canton ostromában, az angol-kínai szerződés kioroszakolásában, a Japánnal való első eredményesebb érintkezésben. Majd Nizzában és Turinban küzd Napoleon császár ellen, aki „aláváló önzéssel aknáztta ki az olaszoknak nyújtott segílyt, midőn Nizzát és Szavoyát annektálta.“ Nem írja, meg most sem anyját,

miilyen veszedelmes forradalomba akarta sodorni a két tartomány lakosságát; csak Garibaldiról meg Cavourról emlékezik meg, akikre neheztel, mert terveinek útját állják. „A first-rate guerilla chief, but in council a child“ — „elsőrendű guerrillavezér, de a politikában valóságos gyermek“, írja 1861-ben, midőn maga is elérte, hogy mint a japáni követség ideiglenes feje, hazája politikai érdekeit a messze Keleten szolgálhassa.

Az időszerint az egész világ sajtóját bejárta annak a gyilkos merényletnek a híre, amelyet Oliphant és a jedomi követség többi tagjai ellen egy felbérelt gyilkos-had elkövetett. Oliphant lélekjelenlété mentette meg valamennyit a haláltól; társai életét súlyos sebével váltotta meg, amelyet a gyilkos szamurai két kézre fogott kardja vágott rajta. Édesanyjának erről is csak egy-két könnyedén odavetett szóval ir, de a lapokból jól értesült kétségbeesett asszony már most szeretete egész erejével követeli haza fiát, aki engedelmesen szakít is fényesnek ígérkező diplomáciai pályájával és hazatér anyjához.

Mert atyja már nem élt akkor; a vidám, kedves öreg ur, aki, mint maga mondja, folyton felesége kötényén csüngött, még 1859-ben halt meg. Fia éppen akkor volt hazatérőben a kínai vizekről; ekkor történt az a titokteljes, megmagyarázhatatlan csemény, amely lelki életének további fejlődésére döntő hatással volt.

Szép csillagos este volt; a hajó tisztjei jókedvűen beszélgettek a fődélzetben, midőn Oliphant Lőrincz sápadtan, magából kikelve közéjük rohant.

— Ebben a pillanatban halt meg az

apám; ép most jelent meg kabinomban — szólt. — Láttam, amint halotthalovány arczával felém mosolygott, kezével bucsut intett.

A tiszték képzelődésnek, az izgatott idegek beteges látományának akarták feltüntetni a dolgot, de Oliphant ragaszkodott ahhoz, ami „valósággal megtörtént“. Kérésére jegyzőkönyvet vettek föl és amire a hajó Kolombóban kikötött, a hír már készen várta őket: Sir Anthony Oliphant csakugyan azon este halt meg, amikor fiának a látomány megjelent.

Ez a telepathikus tünemény felforgatta a harminczéves fiatal ember egész világát. Amit eddig anyja tanításai után csak félig, inkább mint anyjának tett engedelményt hitt, az most meggyőződés lett. „Igen“, hitte ezentúl, „a látható világot egy titokzatos, láthatatlan világ veszi körül, telve anyagtalan szellemekkel, akik előtt nincs idő és nincs távolság. A földi lét csak küzdés; lelkünkért az igazi létbe átment szellemek küzdenek, amely küzdelemben mi a világ hívságai miatt csak alig veszünk részt. Boldog az, aki tudja, hogyan kell a jó szellemekkel együtt küzdeni a gonosz ellen.“

Sokáig tépelődött, sokáig keresett, míg megtalálta ezt a boldogságot. Anyja tanácsára a nekünk predestinált élet kötelességeinek hi teljesítésében kereste. E miatt küzdött a szabadságért Turinban, hazája nagy érdekeiért Japánban, a lengyelek felszabadításáért 1863-ban Volhyniában; ezért gyűlölte és üldözte mindenütt az alszenteskedést, az egyházi férfiak fényűző hívságoskodását, a gyűlöletes „wordly-holy“-t, a világias szentet. Londonba visszatérve, 1865-ben adta ki a Blockwood's Magazine-ben híres regényét, a Piccadilly-t, amelynek

a kubai ügyben. Spanyolország elvben elfogadta a szent atya intervencióját, amely hiteles értesülés szerint arra irányul, hogy fegyverszünetet hozzon létre a spanyolok és a kubai fölkélok között.

Róma, április 5.

A Stefani-ügynökségnek jelentik Madridból: Spanyolország ugyanakkor, mikor a hatalmak közbenjárását kérte, a pápához is fordult. A szent atyának e megkeresésére indított intervenciója eddig egységesül arra irányul, hogy fegyverszünet jöjjön létre a kubai fölkélokkel.

Hiteles hírek szerint a nunczius oly közvetítő javaslatokat tett, amelyek Spanyolország-nak megfelelnek és amelyeket egyszerűsített Woodford amerikai követ is képviselhetne Mac Kinleynél. Washingtoni hírek szerint az amerikai Egyesült Államok kormányza nem idegenkedik a szent atya közbenjárásától.

Róma, április 5.

Rampolla bíboros ma fogadta az északamerikai prelátust. A monsignore, aki bizonyára nem rögtönözve mondta el nézeteit, előadta azokat az okokat, amelyek Mac Kinleynél arra fogják valószínűleg kényszeríteni, hogy a pápa közbenjárását hidegen fogadja és vele szemben foglaljon állást. Mac Kinleynek ugyanis szemére hányják az amerikaiak, hogy Spanyolországgal folytatott tárgyalásai nagyon hosszúra nyúlnak. Ha már most még a pápa közbenjárását kikérné, a minisztereknek nagy része faképnél hagyná. A pápa e lépése különben az amerikai katolikusoknál bizalmatlanságot és aggodalmat keltene, mert ők a Monroel-élet tartják az egyedüli eszközként a kubai kérdés megoldásához. A pápa, ki Alfonso keresztapja, ezt a nézetet pedig aligha fogja a magáévá tenni. (N. Fr. Pr.)

Madrid, április 5.

Gullon külügyminiszter egy lapudósító előtt kijelentette, hogy Spanyolország válaszában helyesléssel fogadta a pápa ajánlatát. Várják a Vatikán jegyzékét, amely el fogja adni azokat az eszközöket, amelyekkel a jelenlegi helyzetnek véget lehet vetni. — A kormány a közbenjárást azzal a feltétellel fogadta el, hogy Spanyolország

becsülete és területi épsége sértetlen maradjon. Ha a pápa azt javasolná, hogy Kubán fegyverszünetet kössenek, akkor azt a fölkéloknek kellene kérniük. A közvetítő javaslat minden körülmények között a kubai ellenségeskedések megszüntetését foglalná magában. A miniszter nyilatkozatát e szavakkal végezte: „A konfliktus tegnap óta komolyságából semmit sem veszített. Több világosságra van szükség, hogy tisztán láthassunk.“

Madrid, április 5.

A külügyminiszter ma fogadott egy újságíró, akinek a következőket mondotta:

— A pápa közbenjárását Spanyolország elvben elfogadja. Egycélre Rómában a forma és azon kérdések felett tanácskoznak, amelyek felett majd dönteni kell.

A miniszter azonban hozzátette, hogy a túlságos optimizmus azért még sem volna indokolt. Tény, hogy Amerika a pápa közbenjárását még mindig nem fogadta el.

Ezt a körülményt politikai körök nagyon rossz jelnek tekintik. A katonai körök nem akarnak hallani a fegyverszünetről. A garmatügyi miniszter kijelentette, hogy a háború valószínűbb, mint a béke.

Béln, április 6.

A „Kölnische Ztg.“-nak jelentik Madridból: A legújabb washingtoni hírek után nem nagyon biznak a római pápa közbenjárásának sikerében. A spanyol hajók, amelyek a Kanári-szigetre indultak, hazafias, lelkes tüntetés mellett hagyták el a spanyol partokat. Havana-ból érkező spanyol postagözösök azt a hírt hozzák, hogy a kubai öbölben amerikai hajókkal találkoztak.

London, április 5.

Az ellentmondó hírek miatt senki sincs tisztában a helyzettel. Amíg Spanyolország ki nem mondja Kuba függetlenségét, lehetetlen ségnek tartják a békét. Tény az, hogy az Egyesült-Államok újabb tiz hadihajót vásároltak és hogy Spanyolország folytatja háborus készülődéseit.

A megíjult Zola-ügy.

(Távirati tudósítások.)

„Nem érdemes regényeket írni. Újság-cikkeket kell írni.“ Ezt mondja ma Zola kímil, aki alig győz felelni a hozzá seregülő újságíróknak, akik mind azt kérdezik tőle, mit fog csinálni, ha a hadbírótság újabb pert indít ellene.

Zola ezeket felelte a „Temps“ tudósítójának:

— A semmitőszék előadójának nézetei szabják meg magatartásomat. Ha ellenem benyújtják a panaszt, a teljes bizonyítás jogát volnék kénytelen állításaim igazolására követelni. A Dreyfus- és Esterházy-ügyek elválasztása a törvények szellemének meg nem felel. Mindazokat a tanukat, akiket az első perben beidéztem, valamint a diplomáciai kar mindama tagjait, akiknek szándékolt beidőzésétől utólag elállottam, most a törvényszék elé idéztetném.

De minderre nem lesz szüksége Zolának. Nem fogják bepörölni. A hadbírótság nem emel vádat, a megsértett törvényszék nem követel elégtételt, a kormány beéri az egyszeri izgalommal. Hogy vajjon mit szól ehhez a külföld közvéleménye, azzal most már nem törődnek. Ehelyett szétszórják a vezérkart és újat teremtenek. Boisdeffre hadtestparancsnok lesz; Henry ezredes, du Paty de Clam a csapattestekhez vonulnak be és Párisban nyoma se marad annak a vezérkarnak, amely egyik tagját, mint árulót kiszolgáltatta és az Ördög-szigetére küldötte.

Walsin-Esterházy mélységesen hallgat. Hozzá még több újságíró jár, mint Zolához. Ő ma érdekesebb ember, mint Zola. Mert Zolát nem fogják becsukni, őt igen. — De Walsin-Esterházy nem nyilatkozik, ő, aki tulsokat is nyilatkozott, most tulsokat hallgat. Megmondta a véleményét:

— Bizonyos lapok közleményeivel nem törődöm.

A „XIX. Siècle“ eddig nem tartozott a „bizonyos“ lapok közé. Nem emlegették az állítólagos Dreyfus-szindikatus lapjai között.

szatirikus ereje, remekül megrajzolt emberei egy második Thackerayra vallottak. Lady Broadhemnek és a pohos püspöknek: Joseph Coribee Islandsnek alakjai az angol „Caut“-et örök időkre nevetségessé tették.

Senki sem sejtette még ekkor, hogy ez a kiolthatatlan életkedvű, finom modoru előkelő világi, akinek a parlamentbe való megválasztását mindenki örömmel üdvözölte, akinek irodalmi sikerei előtt mindenki meghajolt, akinek tanácsát a keleti kérdésben maga a királynő is kikérte: hogy ez a tökéletes gentleman, ez a világlátott utazó, az előkelő világ élclappjának, a Bagoly-nak (Owl) ez a híres szerkesztője egész viselkedésében, összes munkásságában és sikereiben egy idegen akaratnak engedelmes rabszolgája. Mikor ez az akarat elrendeli, hogy szakítson parlamenti pályájával, készvégesen engedelmeskedik; mikor ez az akarat arra kényszeríti, ne sürgesse a Piccadilly könyvnyomtatás kiadását, alázaosan lemond irodalmi sikereiről. Végül azt parancsolja ez a szörnyű akarat, hogy szakítson fényes összeköttetéseivel, rokonaival, anyjával, az egész világgal és Oliphant Lőrincz, aki ebben az irányító akaratban végre megtalálta azt a világító szövétneket, amely az igazi élet rejtelmeibe bevilágítja, őt az üdülőlt lelkek birodalmába vezette, elhagyta szűk, rokonság barátot, mindenkit, az egész hiú és bűnös világot és Krisztus igazi keresztjét vállára véve, megyen, hogy segítségére legyen a szegénynek az emberiség második megváltásában.

Ki volt ez a páratlanul erős akarat, ki volt ez a második megváltó? Oliphant rokona

és életirója: Oliphant Margit csak határozatlanul válaszol a kérdésre. Maga Oliphant Lőrincz is mindig kitért a felelet elől, úgy látszik, maga sem volt egészen tisztában a rejtelmes ember felől. Annyit tudunk, hogy édesanyja fedezte fel, akinek nyughatatlan lelke mindig újabb és újabb vallási izgalomokra éhezett. Holmi obskurus helyen, a Steinway Hallban prédikált abban az időben, mint az ott összegyűlékezett swedenborgianusok lelkésze. William Oxley, a „Modern Messiasok“ írója, már többet tud felőle. Szerinte zsidó származású lehetett, akit üzleti érdekek vittek Amerikába. Itt Lake Harris Tamás néven ismerték hívei, akiket az Erie-tó mellett fekvő Broctonban gyűjtött össze, hogy munka- és vagyonszükségben együtt dolgozzanak az emberiség regenerálásán. „Egy este“ — írja róla egyik levelemben Oliphant, — „midőn a Grosvenor-Square egyik előkelő házából az utcára léptem, telve utálattal és megvetéssel a magát kereszténynek nevező világ iránt, amelynek még papjai is a háborút és a tömeges mézártsást dicsoítik, váratlanul a kezemnél fogott. És beszélni kezdett. És a meddig beszélt, éreztem, hogy a laza kötelek, amelyek még ehhez a világhoz fűzték, lassankint leoldódnak rólam. És kérdezte: Miért őrizték meg a régi szimbólumokat? Nincsen Szent-Háromság már, mivel az Atya és a Fiu már egyesültek; de van egy szent Kettőség: az isteni Atya és az isteni Anya, a mindenség örök szülei. Különbözni mindegy, akármit hiszünk. Cselekedni kell; le kell mondanunk önmagunkról, másokért kell élnünk, csak így egyesülhetünk az Isten-nel. A szellemek közösségébe csak úgy jutha-

tunk, ha az egész emberiség közösségéért élünk, ami annyi, mint dolgozni, működni, alkotni; az igaz életet élni. (To live the life.) Nincsen hát szükség semmiféle pozitív hitre; csak a Jézus életét kell végig élnünk újra: szeretetben, lemondásban, munkásságban. Fel kell keresnünk az alázatosokat és szegényeket és azoknak az életét kell élnünk: kezünk munkájával, arcunk izzádságával, mert csak akkor fogjuk ohajtani az igazi életet. És engedelmeskedni kell nekem, atyádnak, mint ahogy Ő engedelmeskedett az ő atyjának.

Ami újabbán az igaz élet-ről Tolstoj tanított, az ezekben a szavakban már ben foglaltatott. Oliphant csodálatos hatással voltak. — Harris, úgy látszik, már régebben tanulmányozhatta emberét, amikor ilyen biztosra vette. A Grosvenor-Squaren való találkozás óta Oliphantnak nem volt többé önálló akarat.

Láttuk, hogyan engedelmeskedett mindenkori atyjának, aki két éven keresztül tetszelgett magának abban, hogy egy csodált világgal a nagy világban teljesítheti akaratát. De ez a próba nem volt elégséges. 1867-ben elrendelte, hogy szakítson teljesen a világgal és „élje az életet“. És Oliphant Lőrincz ott hagyott Windsort, királynőt, parlamentet, Timest, Blackwoodokat, ott hagyta előkelő kedvesét, aki a Harissal való találkozás előtt már-már teljesen visszahódította a „bűnös“ nagyvilágnak, ott hagyta imádott édesanyját — és ment Broctonba a „testvérek“ közé az „életet élni“. Harmadfél esztendeig kellett itt noviciuskodnia, hogy méltóvá tegye magát a „fonséges titkok“ befogadására, amelyek nélkül egy val-

De elvégre olyan mindegy, egygyel több vagy kevesebb. Bekebelezik utólag. S tessék vigyázni jól, amelyik újság ezental Walsin-Esterházy ellen mer írni, az mind belekerül a „bizonyos” újságok közé.

Schwarzkoppen, a volt párás német attaché szintén nem nyilatkozik. Ami természetes is. Majd nyilatkoznék, ha hazugságokat írnának róla. Ehelyett Németországból nyilatkoznak felhivatalosan. Erre vonatkozó berlini táviratunk így szól:

Berlin, április 5.

A „Siècle” hírével itt csak annyiban foglalkoznak, amennyiben az Franciaország belpolitikai életére befolyást gyakorolhat. Németországnak semmi oka sincs az itteni politikai körök nézete szerint arra, hogy az ügybe beleavatkozzék, úgy, hogy Németország részéről sem helyreigazítással, sem demontálással nem fognak. Mérvadó körök szerint teljesen elégséges az, hogy Bülow minden direkt vagy indirekt összeköttetés fenforgását tagadta.

A „Post” hivatalosan ezeket írja: „Mi már megmondtuk azt, amit nekünk meg kellett mondanunk. Ha a francia kormánynak érdekében áll az, hogy megtudja, mi a mese ebben az egész dologban, akkor beszéljen és nyilatkozzék ő. Ezt a francia kormány annyival könnyebben teheti, mert Esterházy a legbensőbb bizalmi férfiai közé tartozik.”

Elvégre ez is elég világos beszéd.

Páris, április 5.

A szenátus mai ülésén Prevost de Launay royalistának az igazságügyminiszterhez intézett ama kérdésére, hogy az esküdtek verdiktje után miért nem indítványozta, hogy Zolát a becsületrend névsorából kitöröljék, az igazságügyminiszter azt válaszolta, hogy a Zola-ügy még függőben van és így e kérdés korai.

Dreyfus halálhíre.

Páris, április 5.

Ma este az a hír terjedt el, hogy Dreyfus az Ördögzigeten meghalt. Lebon gyarmatügyi miniszter egy hirtudósító előtt kijelentette, hogy nem kapott Dreyfusról semmiféle hírt.

TÁVIRATOK.

Az osztrák urakháza ülése.

Bécs, április 5. Az osztrák urakháza ma délután ülést tartott, amelyen az elnök Natália főhercegnő elhunytáról emlékezett meg és közölte, hogy ő felsége és Frigyes főherceg megköszönték a Ház részvétét.

Báró Helfert ezután törvényjavaslatot terjesztett elő az építészeti műemlékek megvédeléséről.

A „teljes jogú kereskedői minőséghez” megkövetelendő adóviselést illető kormányjavaslatot a pénzügyi és jogügyi bizottsághoz utasították.

Ezután jóváhagyták az Ausztria-Magyarország és Olaszország között a vagyontalan betegek kölcsönös ingyenes támogatása dolgában létrejött egyezséget.

Más nevezetesebb tárgya a mai ülésnek nem volt.

Miniszterválság Görögországban.

Athén, április 5. Hatzikiriakos tengerészeti miniszter beadta lemondását. Ideiglenesen Korpas belügyminisztert bízták meg a tengerészeti tárca vezetésével.

Athén, április 5. A tengerészeti miniszter személyi okokból beadta lemondását, melybe a miniszterelnök beleegyezett. Streit pénzügyminiszterrel reméli, hogy legalább addig még hivatalában marad, amíg a kölcsönkötvények kibocsátását bevégezik. Utódjául Karapalost melegeztik.

Lemondott képviselő.

Grätz, április 5. Schusterschitz reichsráti képviselő a jobbpárt parlamenti bizottságának tagja, lemondott mandátumáról. E lépés oka valószínűleg az, hogy a radikális képviselő nincs megelégedve a jobboldal és Thun politikájával. (N. Fr. Pr.)

Szerb pénzügyek.

Belgrád, április 5. Az a királyi ukáz, melynek alapján a nemzeti bank 10 millió dinárt köteles a kormánynak kölcsön adni, az agiót 10 százalékról 15 százalékra szöktette fel. Ma egy fél százalékkal leszállt az agió. Egyelőre kissé nyugodtabb a pénzügy. A kereskedők elégedetlenek a transzaktóval, de esetleges tiltakozásukat tekintetbe sem veszik. (N. Fr. Pr.)

Árúlással vádolt író.

Lipcse, április 5. Mint a „Leipziger Tagblatt” értesül, a birodalmi törvényszék Minister Gusztáv edenkobeni, bajorországi születésű, 30 éves író ellen katonai titok elárulása miatt megindította az előnyomozást.

A kelet-ázsiai kérdés.

Páris, április 5. Sanghaiból azt jelentik, hogy Kina néhány nap előtt megadta Franciaországnak összes követeléseit.

Jokohama, április 5. A sajtó és a közvélemény nagy része arra sürgeti a kormányt, hogy a kelet-ázsiai helyzettel szemben lépjen az aktív politika terére. Anglia akciója Vaihait illetően itt nagy feltűnést kelt.

Hongkong, április 5. A Wladimir Monomach nevű orosz cirkáló-hajó ideérkezett.

A vitás öböl.

Bern, április 5. A Delagud öböl ügyével megbízott választott bíróság 1896. őszén több technikai kérdésre való válaszadás céljából szakértői bizottságot küldött ki, melynek tagjai voltak: Stockalper mérnök, Peetler, a Gotthard-vasút igazgatója és Nicole mérnök. E kérdések tanulmányozására a múlt évben Nicole szakértő Dél-Afrikába utazott s az általa megtartott szemle alapján a szakértők hosszabb kimerítő jelentést intéztek a választott bírósághoz. A jelentést, mihelyt kinyomtatják, szét fogják osztani a felek közt.

HIRES.

Az özvegy trónörökösné utazása.

Az özvegy trónörökösné ma elutazott a császárvárosból. Veszedelmes betegségéből, mely hete-kig aggasztotta az embereket, felépült és most dévidékre utazik, hogy megerősödjék és teljesen visszanyerje egészségét. Nagy sor az is, hogy a főhercegnő annyira fölépült hajából, hogy utra kelhetett, de azért még mindig a legnagyobb óvatosságra és kiméletre van szüksége.

Bozen mellé, Griesbe szállítja Stefánia özvegy trónörökösné a vonat, mely ma este 9 óra 45 perczkor indult el Bécsből. Az elutazás egész csendben történt. Jóformán senkisé tudott az elutazásról s így nem verődött össze az a közönség, mely fejedelmi személyek elutazásánál mindig össze-

lás sem, tehát a Harrisé sem létezhetett. Telen-nyáron egy nyomoruság felszerben lakott és kora reggeltől késő estig szolgált mint kocsis a községben. Szemetet kotort, zsákokat cipelt és ha haláragyötörtén este kilencz óra felé visszatért, két óra hosszat vizet kellett még huznia a mosókonyha számára.

Jutalmul aztán Harris beavatta a nagy titkokba, befogadta a „lelkek együtt léleklő közösgébe”. Ugy látszik, az „atyát” a görliczi vargának, Böhme Jakabnak a tanai is befolyásolhatták, amikor a „second sight”-ban való hitet tanította. „Ennek a felsőbbfoku látásnak erejével áttörhetünk — ugymond — a világegyetemet beburkoló ködön és érintkezésbe léphetünk az elhunytak lelkeivel.” (Hogy is ne hiit volna ebben a híres tanítvány?) „De érintkezésbe léphetünk a gonosz szellemekkel is, akik ha nem jól vigyázunk, fizikailag is egyesülhetnek velünk és megront-hatnak bennünket. Iparkodunk kell tehát ki-üzni magunkból a gonoszt. Ő maga tényleg kiüzte magából. Őt a démonok egész serege látogatta hajdan és erőt véve rajta, iratták vele az „Ördög dalait” (Satan's songs), amelyeknek fölháborító obszenitása és csodás vadsága nyilván sátáni eredetűre vallanak. De mert az emberi élet egész körét átélte a napszámos veritékes munkájától az apostol tanításáig, végre egyesülhetett a legszentebb szellemmel: Krisztussal, Krisztus szelleme egyesül tehát mindenkiel, aki az életet éli és ez az egyesülés fizikailag is észlelhető. Az élet ereje erős hullámokban buzog az Ur szellemétől megszállottnak ereiben, Krisztus bennük lakik fizikailag és dynamikailag. Érzik magukban az isteni erőt, a mennyei fuvalletot és újjászüle-

tésük biztos jele a természetes léleklésnek átváltozása, amely gyorsabbá, szinte kettősé válik. Ez az „együttléleklés (sympneuma) a legbiztosabb jele az Ur megtestesülésének és aki így magában hordja az Urat, csak az lesz méltó, hogy mint apostol részt vehessen a világ regenerálásának nagy munkájában.”

Oliphant tehát végig „élte az életet”, hogy mint „Ur leheletében” együtt élő, ő is részt vehessen a másodszeri megváltás nagy munkájában. A fizikai terhes munka, az önkénytes megalázkodás, az egyszerű, sokszor idióta testvérek között való életmód valóságos martírrá avatták; teljesen készen volt, hogy magába fogadja az Ur lelkét. Részt vett az ördögűzések nagy ceremóniáiban is. Ez abból állott, hogy az ördögtől megszállottat, akit előzőleg husz-huszonkét óráig tartó testi munkával egészen megtörték, körülvette a gyülekezet. „Néma hallgatásban álltuk körül”, mondta ő maga később Mrs. Hankinnak — és lelkünk egész erejével a „gonosz princípiumára” gondoltunk. És láttuk (a Times régebbi és jövődöbeli tudósítója, a Blowitz ur elődje az, aki írja, hogy „láttuk!”) amint a Gonosz határozott formát öltött. Ekkor valamennyien kiáltani kezdtünk: „Bind him Lord! Bind him Lord! — kötözd meg, Uram! Kötözd meg, Uram! míg az ur valóban meg nem kötötte!”

Igy dolgozott és így hiit a tanítvány és így áldozott fel mindent az új életnek. Egész vagyonát broctoni földekbe fektette, a „testvérek” közös hasznára és boldogulására. De az „atya” ezzel sem elégedett meg. A titokzatos ember, akinek, írja később „Masollam” című könyvében szépsége olyan harmonikus volt, mint egy antik szoboré és aki bizonyos

napokon olyan tiszteletreméltó volt, akár egy sirba hanyatló aggastyán, máskor meg sűrű, fekete hajával, mélyen fekvő villámlo szemével, élénkpiros ajkaival és üde hängjával huszonöt éves férfinak látszott, ez a titokzatos ember még nagyobb áldozatot követelt tőle. Anyját és hajdani bünös kedvesét kellett az új életnek megnyernie: ez leandott próbaköve a helé költözött „lélek” hatalmának. És ime, a „lélek” hatalmas volt. Anya és kedves követték a hívő szózatot — és alávetették magukat a noviciátus borzalmainak. A finom előkelő Campbell Mária mint mosogató-szolgáló és kifőzösszony szolgált a testvéreknek — és az „Atya” nem engedte meg neki, hogy fiával érintkezzen. „Mert”, ugymond, ha egyesülni akarunk a lélekkel, le kell ráznunk minden földi köteléket.

Oliphant Lőrinczről a harmadfélvi próba után elhitte, hogy lerázta ezeket a kötelékeket. Már most megengedte neki, hogy térjen vissza a nagyvilágba, lásson régi foglalkozása után, — „mert minden munka az Ur szellemében való, ha az végzi, aki együtt lélekliz vele.”

És a vértanu-tanítvány elhagyhatta Amerikát, hogy hazájába visszatérve, mint apostol működhessek az újjászületés nagy munkájában.

Oliphant Lőrincz visszatért a nagyvilágba. Visszahozta magával szellemé egész frissességét, erejét és eredetiségét, amelyivel élnie ezental szabad volt: csak akaratának szabadságát hagyta örökidőkre az „Atya” kezében. Elhettett Párisban, Londonban, bárhol a világon, a vele immáron együtt léleklő „Father” legyőzhetetlen ereje mindentűt vele volt. A rajongó zsidó egészen rabjává tette, amidőn az apostol jogaival felruházta.

Bodrogi Lajos.

szokott verődjé. Aki ott voltak a déli vasútnál, amikor déli újra indult az özvegy trónörökösé, azoknak egy dolog tűnt fel: Stefánia főhercegnő most rövid haját visel, mert még beteg feküdt, le kellett vágni a haját.

Az özvegy trónörökösé nem utazik egyedül. Vele ment leánya, Erzsébet főhercegnő is. Az utazás célja egyelőre ugyan Gries, de az még nem bizonyos, itt marad-e az idősebb beteg. Meglehet ugyanis, hogy itt már sokkal nagyobb lesz a meleg, mint amennyi jót tesz a betegnek, vagy kissé poros lesz a levegő; ebben az esetben az özvegy trónörökösé ismét visszatér Bécsbe. Ha pedig a bécsi időjárás lehetővé teszi a visszatérést, akkor Stefánia főhercegnő leányával együtt Bellagioba megy és ott fog időlni.

A főhercegnő a Hofburgból a Bellaria út hajtattat el, ahová hordszéken vitték. A déli vasút pályaudvarában a szolgák egyszerű hordágygyal vitték és ezen a színyon vitték a főhercegnőt a gyorsvonathoz. A déli vasút szalonkocsijához, melyet a magyar államvasutak igazgatósága bocsátott az utrakelő beteg rendelkezésére, lépcsőt helyeztek és így vitték a kocsiba az özvegy trónörökösét.

A távozó kíséretében volt főudvarmesternője, kamaraléjárója és dr. Anchenhaler udvari orvos. Az udvari istálló egy osztálya már szombaton előre ment Griesbe, ahol az özvegy trónörökösé számára a Bellevue villát bérelték ki.

Mialatt ezeket a sorokat írjuk, a sötét éjszakában vágatva rohan délnek a vonat, mely időlni viszi az özvegy trónörökösét, hogy visszanyerje teljes egészségét, erejét, szépségét. És bizonyára mindenki szívből óhajtja, hogy a déli levegő jó hatással legyen a betegre és hogy minél előbb régi jó egészségben térjen vissza.

A bajor király betegsége. Münchenből érkező távirat szerint a bajor király állapota sokkal aggasztóbb, mint azt a hivatalos távirat mondja. A király agyveljében végbemennyő kóros elváltozások arra engednek következtetni, hogy nem sok idő múlva agyszélhűdés fogja érni.

Lujza hercegnő. Az Ozegovics-kastély körül, ahol a legutóbbi napokban Lujza kobergi hercegnő tartózkodott, mint tudósítónk táviratozza, a nagy esőzések miatt akkora a sár, hogy a kocsiközlekedés majdnem lehetetlen. A kastély maga egy körülbelül 15—20 szobából álló ház, mely körül szép nagy park van. A kastély jelenleg, a hercegnő elutazása után, teljesen kihalt és alig lakik benne néhány szolgáló, mert Ozegovics szintén elutazott, de miként a hercegnőről, úgy ő róla sem tudni, hogy hova. A környéken azt beszélnek, hogy valószínűleg Fiuméba távoztak, ahonnan Amerikába szándékoznak utazni. Egy ideig az a hír is el volt terjedve, hogy a bujdosó hercegnő és kísérete Zágrába ment. Ez a hír teljesen alaptalan. Az egész környéken nagy még az izgatottság a parasztok között a hercegnő titokzatos ott tartózkodása miatt. A nép között sokféle hír kering. A hercegnő egész nap szobáiban tartózkodott és csak este tett kisebb sétát, mert félt, hogy felismerik. A hercegnő csakis azért hagyta el a kastélyt, mert a budapesti lapok és ezek révén a külföldiek is igen sokat foglalkoztak vele és Mattasich-Keglevich főhadnagygyal. Legvalószínűbb az a hír, hogy a hercegnő udvarhölgyével és kamarásával elhagyta Magyarországot, illetve Horvátországot és Ausztriába ment, hol be fogja várni válogatásának eredményét. A hercegnő elutazásáról a környéken semmi biztosat nem tudnak, de azt tartják, hogy a feltűnést elkerülve, a legegyszerűbb kocsikon egyenkint vagy kettesével indultak egyik vasúti állomásra, hol nem külön kocsin, hanem I-ső osztályon mentek tovább. Azt is beszélnek, hogy a kastély ura maga hajtotta a lovakat, hogy a kocsis el ne árulhassa a titokzatos vendégeket. Mint értesü-

lünk, a hercegnő már lépéseket tett arra nézve, hogy illetékes helyen az ő részéről a válópert megindítsák.

Ferdinand bécsi Rómából jelentik: Ferdinand belgr fejedelemségét átadta az aulhoz függésébe, hogy a pápával ki akar békülni. Hír szerint a fejedelemség kísérlete nem lesz eredménytelen.

Fulga György szelme. Brassóban a rendőrség ma reggel elfogta Fulga Györgyöt, aki már hosszabb idő óta azzal foglalkozik, hogy igazolvánnyal nem rendelkező egyéneket átsegít a határon Oláhországba. Legutóbb egy Licset Kálmán nevű aradmegyei egyént akart átvezetni, négy forint díj kikötése mellett. Ez alkalmából fogta őt el a rendőrség brassói lakásán.

Zimándy ellen. Török-Bálint község képviselőtestülete e hónap 2-án tartott tavaszi rendes közgyűlésén foglalkozott plébánosának, Zimándy Ignácznak ismeretes ügyével, mely országos nagy feltűnést és megbotránkozást keltett. A képviselőtestület ebben az ügyben a következő határozatot hozta:

A község képviselőtestülete mely megbotránkozással veszi tudomásul a Zimándy-féle ügyet és mert a lealázó közlemények őt, mint Török-Bálint község plébánosát is illetik és e közleményekben gazembernek és hazaárulónak van deklarálva, ezek oly nyílt lealázó kifejezések, melyekkel egy papi állás össze nem férhet; de tekintve azt, hogy e közlemények Zimándy Ignác magánügyét képezik, ennek elbírálására a községi képviselőtestület magát hivatottnak nem érzi, annak biztos tudatában van, hogy e kinos ügy a község, bár német ajkú, de minden tekintetben hazafiasnak ismert lakosságát a közlemények a legtávolabbról sem érinthetik. Jelen jegyzőkönyv kiadványával felhívatik nevezett plébános ur arra nézve, hogy a realy lealázó ügyet tisztázza, mert ellenesethen a képviselőtestület ellene felesleges hatóságánál kénytelen lépéseket tenni, amennyiben a vezetésünk alatt álló község reputációja nem engedheti, hogy vallásunk vezetője tisztázatlanul ily vádakkal terhelve, tovább is állásában maradjon. Egyben határozatilag kimondja a képviselőtestület, hogy jelen jegyzőkönyv kivonatai a nagyobb lapok szerkesztőségének beküldessenek, azok szíves közlését kérve. Ezek után a jegyzőkönyv felolvastatván, helybenhagyva aláíratott.

Majd elvállik, hogy ezek után miként fogja magát Zimándy plébános ur az ellene emelt vádak alól „tisztázni”.

Erdőségés. A csernátfalusi erdőségben tegnap délután tűz ütött ki, amely több mint két holdnyi területet hamvasztott el.

A koreai trónörökös tragédiája. Koreában, amely fölött hajba kapott Oroszország és Japán, úgy lehet az az uralkodó, aki most Söulban parancsol, az utolsó. Ha letűnik a szereplés színpadáról, népe hajosan fog könyvet ejteni érte. Mert ez az uralkodó nevezetes a kegyetlenkedéséről. Ennek a kegyetlenségnek a sajátátralmát áldozata lett maga Lienszi a koreai trónörökös, akit három évvel ezelőtt Söul piacán borzalmas módon kivégezték, mert árulással vádolták. Francis Murray, volt francia tengerészeti biztos, aki tanúja volt a kivégzésnek, most a trónörökös kivégzéséről a következő részleteket közli: Lienszi útközben és kegyence volt a mostani koreai uralkodó elődjének és ezt követnie kellett volna a trónon. De a király egyik fivére összeesküvésének lett az áldozata, aki megölette ugyan az uralkodót, mint Lienszi atyját. A fiatal Lienszi csak nagy bajjal tudott megmenekülni a gyilkosok elől és Európába jött. Párisba ment, ahol ő, Korea trónörökösé, a keleti Múzeum szolgálója lett. Teljes két évig főlebbvalói megelégedésére végezte itt a herceg teendőit. De hívei Koreában nem feledték őt el. Egy napon amikor alkalmasnak látták az időt arra, hogy visszatérhessen, visszahívták a herceget hazájába. Lienszi útközben Söulba érkezett és azoknak élére állott, akik útközben ismét megszerezni akarták neki a trónt. Az összeesküvést azonban felfedezték és Lienszi barátainak nagyobb részével együtt fogságba került. A szerencsétlen herceget és társait király parancsára csak toronyba, amelynek sem volt tetője, befalasták. Egy hétig a söuli hóhér naponta megjelent a toronyban, arczára és fejére vizet öntött a szűz és a szűz

ott rot. Nemcsak a belső hercegborzalmas eljárás kezdte a herceg szűzről a húst. Vágra elérkezett a kivégzés napja. A herceget és híveit a piacra vezették, ahol a király az egész udvarral megjelent, mintha csak színházi előadásról volna szó. A hóhér feladására két négyesfogatot vezettek elő. Mindenkét kocsi végén hosszú kötéll csüngött alá. A herceget mind a két kötéll megkötötték, azután a király intésre a két kocsi ellenkező irányban elindult. A vágató lovak kiszakították a szerencsétlen herceget mindkét karját. De azért még nem halt meg az áldozat. Elájult, de még lélekezett. Ekkor a király megparancsolta, hogy Lien-Tsi derekára kössék a kötelet és a lovak, melyeket hatalmas ostercsapásokkal ismét utnak indítottak, a szó szoros értelmében kettészakították a szerencsétlent. Így halt meg a koreai trónörökös.

Április 11. Az az ünnep, melyen hivatalosan akarnak megemlékezni a negyvennyolczas törvények szentesítésének ötvenedik évfordulójáról, sok bajt okoz az egyetemi ifjuságnak. Az egyetem rektora tudvalevően fegyelmi vizsgálatot indított Tóth Ödön elnök ellen, ki azt az ifjusági közgyűlést összehívta, mely április 11-ének megülnését leszavazta. Ez nagy felháborodást keltett, mert Tóth Ödön április 11-e mellett volt és nem rajta mult, hogy azt leszavazták. Az egyetemi kör bizottsága viharos ülésén kimondotta, hogy az egész egyetemi ifjuság szolidáris Tóthtal. Itt megemlítjük, hogy Veszprém vármegye április 16-án diszközgyűléssel ünnepli meg a negyvennyolczas törvények szentesítésének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepi beszédet dr. Fenyvessy Ferenc országgyűlési képviselő mondja. A közgyűlés után banket lesz a Korona-szállóban, este pedig kivilágítás.

XIII. Leo öröksége. Párisból táviratozza tudósítónk: A nemrég elhunyt Plessis-Billières marquisné a Place de la Concordeon levő palotáját a pápának hagyta örökségül és végrendeletében azt az óhaját fejezte ki, hogy a pápai nunczius állandóan ebben a palotában lakjék. A palotát tegnap 1,300.000 frankért eladták az Automobile klubnak.

A káplán reformja. Uj-Kigyós községnek derék kis káplánja nagyon sokat gondol a rábizott nyájra. Vigyáz az erkölcsre, óvja, védik őket, visszavezeti az eltévededőket a hamis hibálat, a káplán ott pattan, javítja a rosszat erős akaratú, üldözi a vétkeket, kurtja a gyomot, hogy ne hagyjon sehol legcsekélyebb nyomot. Nehéz a munkája, nehéz biz az nagyon, mert hát a községben tengernyi baj vagyion. Virágvasárnapon a káplán, akit a hívők nagyon szeretnek, rendre megeskettette a község lakosait, külön a férfiakat, külön az asszonyokat, külön a legényeket és külön a leányokat. Mindeniket másra-másra. Először a férfiaknak meg kellett esküdniük arra, hogy korcsmába többé nem járnak, azután az asszonyokat, hogy férjeiket nem eresztik ezentúl a korcsmába. Azután sorba vette a falu legényeit, akiknek meg kellett ígérniük, hogy az eddig ugyancsak divatos lányokhoz való járással felhagynak és este nyolcz órakor mindannyian hazamennék; a leányoknak viszont meg kellett ígérniük, hogyha a legények látogatóba mennek hozzájuk, akkor haza küldik őket, hogy nem kendőzik magukat többé és hogy nem csifálkodnak. Uj-Kigyósnak népe így szokik a jóra, ha többé el nem megy korcsmába, fonóba, de ezt nehéz híjani, mert hát a legények, husból, vérből vannak azok is, szegények. Szeretnek szeretni a kigyósi lányok szépek, mint a róza, mint a tulipánok, szintőgy meggondolják, mielőtt úgy tesznek, mint a pástor mondja: legényt eleresztenek. Majd elvállik, mi lesz e dolognak vége, teljesedik-e a káplánnak reménye? Jót akar, bizonyos, erkölcsöt javítja és az eredményben ne is legyen híja!...

Melétetés. Győri Farkas Fiedl, magyar királyi honvédszerecs, a vaskorona- és Ferencz József-rendek lovagja, a magyar királyi honvédelmi minisztérium katonai előadója stb., április 3-án, életének 61-ik évében meghalt Budapesten.

A másvilágközömb. Rigli Bála fővárosi tisztviselő ma este 7 órakor a Podmaniczky-utca 7. számú házában levő lakásán, amikor haza érkezett, nyitva talál minden ajtót. Szokatlan volt

a dolog, mert a házanépe ilyenkor már rendszeresen bezárkózik. Belépett az előszobába és szólította a feleségét, de nem kapott feleletet. Mikor a szalonba nyitott, fojtó füst csapta meg. Rémülten nyitogatott ki ablakot, ajtót s fiatal feleségét és ötéves Darinka leányát ott találta a pamlagon halálra váltan.

— Mariska, Darinka, ébredjétek!

Sem az asszony, sem Darinka nem mozdult. A mentők keltették hosszas fáradsággal mind a kettőt életre. Mikor Riegliné fölcsozott, azt mondotta, hogy csefélé fáztak és ezért megrakta a kályhát kőszönnel. De nem akart a tűz meggyuladni, tehát faszenet hozatott és leöntözte denaturált spiritusszal. Azután lefeküdtek a pamlagra, amelyen majd hogy örökre el nem aludtak.

— A besztercebányai püspök kitüntetése. A király dr. Rimély Károly besztercebányai püspöknek, Rudolf trónörökös volt nevelőjének a Ferencz József-rend nagy keresztjét adományozta. A hivatalos lap a kitüntetésre vonatkozólag ma a következők közli:

A Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán dr. Rimély Károly besztercebányai püspöknek, az egyház és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, Ferencz József-rendem nagykeresztjét adományozom. Kelt Bécsben, 1898. évi márczius hó 30-án. FERENCZ JÓZSEF s. k. Báró Bánffy s. k.

— Bismarck köszönete. Bismarck herceget születésnapja alkalmából tudvalevőleg közlő távollérről fölkeresték üdvözlő iratokkal. A vaskancellár, mint Hamburgból táviratozzák: a „Hamb. Nachr.“-ben közzétett következő nyilatkozattal köszöni meg a sok szerencsekívánatot:

Friedrichsruhe, ápril 4.

Születésem napja alkalmából a belföldről és a külföldről annyi szerencsekívánatot kaptam, hogy még ha egészen egészséges volnék is, nem tudnám minden egyes embernek szívem mélyéből fakadó hálámat kifejezni, de reményem, hogy barátaim, kik ezen a napon jóindulattal emlékeztek meg rólam, nem fogják rossz néven venni, ha ezen az uton kérem őket, hogy szerencsekívánataikért hálás köszönetemet fogadják. Bismarck.

— Egy gyászruha története. A gyászruhának rendszeren nincsen történetük. Egynek a történetét jegyezték csak fel népdalban, úgy végződik: olyan voltál fekete gyászruhában, mint ibolya sötét erdő árnyában. És ennek a gyászruhának, a melyik most szóban forog, van története. Nagyon szomorú története van. Egész éjjel varrták gyorsan, lázasan a Löwy Regina divatárusnő műhelyében, a sas-utca 15. szám alatt. A gyászruha mindig gyorsan, lázasan készülnek. Mert az új ruha mindig sietős, de főképpen, mikor haláleset miatt készül. Az ismerősöknek és a nem ismerősöknek mégis csak minél előbb meg kell tudniok, hogy az ember gyászol s erre csak a fekete Rembrandt-kalap, sűrű fekete fátyol s a bakacsinruha alkalmas. Varrták, varrták a sok hullámos fodrot s ami a bakacsinruha ékesítésére csak szolgálhat (a gyászruhának is ékesnek kell lennie), világos virradtig, még annál is tovább. Egyezer csak az egyik kisasszony, a Katicza, az Ungár Katicza kiejtette a tőt a kezéből s lebukott a székéről. Tudja Isten, mi baja történt, csakugy azt hitték, mindjárt meghal. Egy hosszú fátyoldarab akadt a ruhájába, s a fátyol magával rántotta a kis asztali lámpát. Alig tudták a szegény Ungár Katiczát megmenteni. Így is úgy összeeggett, hogy aligha mentik meg a kórház doktorai. Mig azonban az ő ruháit elvették, a sok ruhafozlány tovább vitte a tőt, a selymes polyra, a fátyolos polyra s mire a Katiczát kivitték a boltból, az egész helyiség lángba borult. A varrólányok ezt is ottani kezdtek, Ruzs Annuska a kezét is megégette ottközben, de most már a tűzoltókért is telefonozni kellett. Ezek is alig mentek meg néhány vég csipkét.

— A született tolvaj. Egy tizenhatodíves esztendő suhancot tartóztatott le ma este a budapesti rendőrség a temesvári főkapitányság kérelmére. Feld Józsefnek hívják az ifjút. Már öt-hat éves korában is dolga volt a rendőrséggel s tulajdon felelő tépelt törés mé-

zetei miatt s azóta minden esztendőben hűvösön volt néhány hónapig. Két évvel ezelőtt a mestertűzban meggyilkolták és kirabolták egy szerb kereskedőt s a nyomozás során Feld József, az akkor még tizenhárom éves gyerek is a bűnrészesség gyanújába került s jó darabig vizsgálati fogságban is volt. A gyanu nem bizonyosodott rá, hát szabadon eresztették. Azóta a vidéken csavargott s most néhány hét óta Temesvárott élte világát pályatársai között. A napokban nagy betörés történt. Egy vaskereskedés ajtaját feszítették ki s ami készpénz volt a boltban, annak másnap reggel hűlt helyét találták. A rendőrség kiderítette, hogy a betörés Feld József, a tizenhatodíves éves suhanc műve volt, de hiába keresték az egész város területén, nem találták sehol. Azért táviratoztak Budapestre, s innen talán holnap már utnak indítják a jeles ifiut Temesvár felé.

— Az Egyesült-Államok nyugdíj-panamája. Óriási visszaélésnek jöttek nyomára az Egyesült Államok nyugdíjkezelésénél. A visszaélesek már évek óta rendezetesen ütétek s az ily módon ellopott összeg több millió dollárt tesz ki. Az Egyesült Államok nyugdíjintézményének szervezete egészen más, mint az európai államoké. Hivatalnokok és béke idején szolgáló katonák ott nem kapnak nyugdíjat, ellenben a háboruban megsebesültek és az elhaltak szülei, felesége és gyermekei kapnak. Az Egyesült-Államokban jelenleg 976.014 személy kap penziót. Ezek között heten az amerikai szabadságharcban elesettek özvegyei; az 1812-ben Angliával vívott háborúból 14 rokkant és 3287 özvegy maradt hátra. A Mexikóval vívott háborúból 11.800 rokkant és 8017 özvegy, az indián háborúból 2718 rokkant és 4287 özvegy. Az 1866-ik esztendőben 126.722 személy kapott nyugdíjat, összesen 15 1/2 millió összegben. Tíz évvel később már 232.137 volt a nyugdíjasok száma, akik összesen 28 millió dollárt kaptak. Ujabb tíz év után már 365.783 személy kapott nyugdíjat 64 millió dollárt. Az 1890-ik évtől a következő a nyugdíjügy állása.

A nyugdíjazottak száma:	A kifizetett összeg:
1890	537.944
1891	676.160
1892	876.068
1893	968.012
1894	969.544
1895	970.524
1896	970.878
1897	976.014
	106.094.250 dollár
	117.812.090
	129.394.147
	156.906.837
	139.586.726
	139.907.788
	138.215.174
	139.949.717

Már most, ha nem tévesztjük szem elől azt a körülményt, hogy csakis háboruban résztvevő egyének vagy ezeknek hozzátartozói tarthatnak igényt nyugdíjra, továbbá, hogy az Egyesült-Államoknak mostanában nem volt háborúja, nyilvánvalóan látszik, hogy az óriási szaporodás csakis csalás útján történt. Nevezetes dolog, hogy jelenleg is 376.824 kérvény fekszik a nyugdíj ügyeket intéző bizottság előtt, s ebből a nagy tömegből körülbelül 200.000 emberét kedvezően akarták elintézni. A vizsgálatot, amelynek minden fázisáról jelentést tettek magának az elnök, óriási apparátussal indították meg. A vége valószínűleg az lesz, hogy az Egyesült-Államok közigazgatásának fáját alaposan meg fogják rázni és nagyon sok fergése fog lehullni. Az elnök kijelentette, hogy az összes bűnösökkel kiméletlenül fog elbánni. Egész Amerika izgatottan várja a vizsgálat végét, annál inkább, mivel azt sem tudják, hogy hogyan követték el a csalásokat.

— Árvíz a vidéken. Tél is alig volt, hó is alig esett, az árvíz mégis veszedéllyel fenyegeti az országot. A napok óta szakadó eső megduzzasztotta a folyókat s azok előntessel fenyegetik a sarjadó vetéseket, megsemmisítéssel a gazdák reményeit. Kolozsvárról, Aradról és Nagyváradról áradásokról és az árvíz pusztításairól adnak hírt lapunk tudósítói. Aradról írják, hogy a Maros folyó ma déltől délutáni három óráig Seborsonnál és Radánánál egy métert, Aradról pedig 52 centimétert áradt, úgy, hogy a zárlipeket el kellett zárni. A Körös Kis-Jenőnél a balparion kiönteni készül; a töltéseket lázas sietőséggel erősítgetik; Boros-Jenőn szintén immúns a veszély; Acacsánál pedig a víz áthágta a partot s sebesen omló árelöntötte a földeket és

a vasuti pályát. Az Aradról Brádra induló vonat nem mehetett tovább, mert a töltés erősen meg van támadva. — Nagyváradról szintén veszedelmes hírek érkeznek. A folytonos esőzés miatt a Pecze folyó kiáradt s előntötte a „Csillagváros“ nevű külvárost. A szegénysorsu lakosság az omladozó házakból menekül és hurczolkodik kifelé. Ha az áradás tovább tart, az egész városrészt nagy veszély fenyegeti. A Fekete-Körös is rohamosan árad, a mellette levő községek kétségbeesve védekeznek; Belényesen a víz áthágta a partot; a Sebes-Körös is emelkedik; Csucsán tegnap hó esett. — Kolozsvárról tegnap éjjel óta óriási vihar dühög és olyan itéletidő zug végig a város felett, amelyen réveket óta nem emlékeznek; a kerítéseket az orkán kitörte, a házfedeleket megbontotta és mindenféle nagy károkat okozott.

— Tizenkét bicycle története. Egy nemrégiben még jó hírnévnek örvendett vidéki nagykereskedőt tartóztatott le ma délután a fővárosban. Weisz Bernátnak hívják. Öt éve, hogy tönkrement Mosonyban. Azóta hol az egyik, hol a másik bécsi kereskedőháznál volt alkalmazva mint ügynök. Legutóbb tizennégy bicyclet kapott bizományba, amelyből csak kettővel tudott elszámolni, a többinek az árát elköltötte. Följelentették az egytucat bicycle elikkasztása miatt és ennek következtében került ma fogságba.

— A pestis ellen. Szerajevóból jelentik, hogy Bosznia és Hercegovina kormányzósága szabályrendeletet fog kibocsátani, mely a Mekkába zarándokló mohamedánokra vonatkozik. A szabályrendelet egészségügyi óvintézkedései most sokkal belterjesebbek és szigorubbak lesznek, mint rendszeren szoktak lenni, mert fő cél az, hogy a pestisnek az okkupált tartományokba való behurcolásának meg a lehetőségét is kizárják.

— A gróf ur hőstette. Bécsből írják a következő épületes históriát: Pirker Oszkár kerékpármechanikus vasárnap éjjelkor tért vissza kerékpárkirándulásról férfitestvére és menyasszonya társaságában. A hietzingi templomtól a Grenzingra vezető hídnál leszálltak a gépről. A leány előment, a két testvér pedig néhány lépéssnyire követte. A hid közepén találkoztak gróf Buonaccorsí kadét-tiszthelyettesel, aki egy polgári ruhába öltözött urral ment. A tiszthelyettes megszólította a szép leányt, ez azonban nem adott neki feleletet, hanem kikerülte. A tiszthelyettes és kísérfője után mentek és szemtelenkedni kezdtek vele. Ebben a pillanatban ért oda a vőlegény, Pirker Oszkár és felelősségre vonta a gróft, előbb azonban bemutatta magát, mint a leány vőlegényét. Buonaccorsai goromba választ adott Pirkernak. Rövid és heves szóváltás után a tiszthelyettes kardot rántott és Pirker fejére vágott. A megtámadott vértől elborítva hullott a földre, mert a vágás a koponyasontot is megsértette. A hősi kadét-tiszthelyettes és polgári barátja el akarták azokni, Pirker öccse azonban utánuk kerékpározott és a legközelebbi rendőrszemmel föszólította őket, hogy igazolják magukat, ami meg is történt. A súlyosan megsebesített Pirkert a mentők kórházba vitték, a tiszthelyettes ellen pedig jelentést tettek a katonai hatóságnál. Ujabb jelentés szerint gróf Buonaccorsai hétfő reggel óta nem volt otthon és vele együtt lakó anyja a legnagyobb nyugtalankodással várja hazatérését. Azt hiszik, hogy Salzburgba szökött, ahol több rokona lakik. Azt a férfit, akivel a hídon együtt ment, alítólag gróf Keglevichnek hívják, hazáról legalább egy Keglevich gróffal ment el vasárnap este gróf Buonaccorsai.

— Szerencse és szerencsétlenség. Párisban a múlt héten a Földhivatal sorsjegyjának húzása 100.000 frankos főnyereményt egy szegény mosonó nyerte meg. Érdekes tudni, hogy az ilyen szerencse milyen bonyolultokat kelhet a szegény népben. Némelyik régtől évezszi az eszt és az örültek házába kerül. Egy káncmester, aki 250.000 frankot nyert, sietett, hogy ezt az összeget 20 frankosokra váltta fel. Röviddel rá megérdült a szegény-

tek házba kellett csukni. Midőn ez előtt pár évvel a Panama félmillió főnyereményét egy nyomdász ütötte meg, egész nyugodtan így kiáltott fel:

— Lám! Szép esemény! Épen az enyém volt az a sorsjegy, mely a félmillió főnyereményt megnyerte; ez már még csak valami!

Kérvessel rá egy újságíró sietett hozzá, hogy meginterviewolja. Midőn az újságíró adatokat kért a családjáról s tudni akarta, hogy ezental mit fog tenni, a nyomdász így felelt:

— Csak ma este fogom informálnia családomat, mert ha most mennék haza, feleségem megijedne. Én nem akarok változtatni semmit sem a szokásaimon!

A Panama másik főnyereményét egy pékinas csinálta. Ennek első gondolata az volt, hogy felkeresi fuvarozással foglatoskodó fivérét, anélkül, hogy tudta volna, hogy ez hol van.

— És vele együtt mit fogtok tenni? — kérdezték.

— Házi nyulakat fogunk tartani és füstölni fogunk saját pipánkból, felelé.

Az 1878. évi párisi kiállítás főnyereményét egy derék iparos nyerte, aki alig tudott volt annyit szerezni, hogy családját eltarthassa. Egy csunya utca piszkos házában padlásán lakott a Pantheon közelében.

— Igen meg vagyok elégedve — mondá — hogy most kevésbé magas helyen lakhatunk.

És szarony kívánság volt a jó ember egész ambícióját! Mások ellenben nem találnak más foglalkozást mint azt, hogy az égből lepotytrant vagyont rövid idő alatt elverjék. Ilyen módon járt el a párisi municipium egyik hivatalnok, aki 100.000 frankot nyerve, lemondott állásáról és csakhamar elverte egész vagyonát. Ekkor visszatért a hivatalhoz; a monoton hivatali élet azonban már nem fért össze a vagyonának eltékozása közben megszokott léttel: csakhamar bünbe keveredett, és okmányhamisításra vetemedett. — Az orosz kölcsön főnyereményét egy francia bankszolga nyerte el, aki a vagyont örülétes módon prédálta el, majd betegségbe esett, a kórházba került, ahol aztán legnagyobb nyomorban fejezte be életét. Ugy látszik eszerint, hogy az orosz kölcsön szerencsétlenséget hoz a..... francziákra. Az orosz kölcsön egy másik 200.000 frankos főnyereményének nyertese szintén hamar elverte a vagyont, mire adósságokba keveredett s végül börtönbe jutott.

— Egy kereskedő ünneplése. A Fűszerkereskedők-Egyesülete ma este bankettet rendezett Takács Gyula tiszteletére, aki kerék huszonöt estendő óta kereskedő a fővárosban. Az ünneplést Mauthner Adolf, az egyesület elnöke üdvözölte, aki egyszerűen átadta neki az egyesület tagjainak pompás ajándékát is, érdemeit és tevékenységét méltatták még dr. Missinger Simon, az egyesület titkára, Dezsényi József és többen. Az ünneplő-társaság vidám hangulatban együtt maradt reggelig.

— Vizbe zuhant vonat. A múlt évben Galicziában történt rettenetes vasúti katasztrófának párja akadt ma Szerajevó-ból származó távirat azt jeleníti, hogy Caspe és Flix között kisiklott egy vasúti vonat és belezuhant a folyóba. A katasztrófánál sok ember megsérült.

— Elfogott betörő. A főváros környékén levő nyaralóhelyeknek állandó réme immár jó helyen van: a rendőrség kezéi közti, erős őrizet alatt; Veber Jakab a neve ennek a veszedelmes embernek, akinak bűnlajstroma vastag kötetet foglalhatna. Két hét előtt kezdtek a rendőrségnek Veberre gyanakodni; akkor történt, hogy Budapesti gyors egymásutánban két nyolcz nyaralót raboltak ki. Figyelmű kezdtek Veberre a buda-évesi csendősek is és addig pihenteltek, amíg teljesen meg nem bizonyosodtak bűnösségéről. Akkor aztán le akarták tartóztatni a közveszélyes embert, de ez neszt vette a dolognak és megszökött. Brután egy ideig semmi hír sem hallatszott feléle. Ma reggel azonban a Zsigmond téren két pandúr elfogta és bevitte a toloszabába. Dolgát két orator elmentek érte a rendőrség a toloszabába hogy kikérjék Budára. Mikor a Margitidra értek Veber kiszakította magát a rendőrség kezéi közül, felugrott a két kardjára és a Dunába akart ugrani, a rendőrség azonban még idejében megfogták. Vebernek még négy czinkostársát nyomozta ki

a csendőrség, amely még ezzel sem éri be, mert erősen reméli, hogy a betörő-társaság többi tagját is kézrekeríti.

— Emberfej a fűrészpörben. A Lónyay-utca 13. szám alatt a házmeester, amint említettük is, egy koponyát talált. Az emberfej történetét a „F. H.” című lap tudósító borzalmas történetekkel hozta összeköttetésbe, amelyeket azonban a rendőrség már a következő napokban megczáfolt. Most a törvényszéki orvostani intézet is megszólalt. Megvizsgálta a koponyát s arról a következő véleményét adta ki:

A csontok korhadási foka megegyezik a régi ferencvárosi temetőből az orvostani intézetbe került csontokéval. A koponyacsont több évtized előtti lehet, öt évnél azonban mindenképp több. A koponyacsont egy középkori férfié, az állcsont pedig egy 14 éves gyermeké.

Érdekes, hogy Bécsben sokkal jobban vannak informálva erről az ügyről, mint Budapesten. Az „Ill. W. Extr.” mai esti lapja ókes rajzolatot közöl arról a jelenetről, amikor az emberfejet megtalálták. A rajzot természetesen szöveggel is magyarázza, elmondván, hogy napok óta rettenetes és titokzatos büntetett tartja Budapest közönségét izgatottságban: a Csávozszy-palota pinczéjében levágtott emberfejet találtak, melynek szeme tágra volt nyitva. És aképen tényleg ki is düllöd a talált fej szeme. A kép valószínűleg nagy hitelességgel mutatja be a rendőrség helyszíni szemlélését, a „Localangenschein”-t és ezért talán jó volna, ha a budapesti rendőrség a kép rajzolójától kérdezősködne a részletek felől.

— Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legolcsóbb líberálk Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál, Budapest, Károly-laktanya.

— Husvétii fecskendők és tojások Kertész Tódornál.

Gróf Szapáry Géza.

— 1828—1898. —

Ma reggel meghalt egy zászlós ur: gróf Szapáry Géza főudvarmester. Halála nem jött váratlanul. Hetek, hónapok óta küzdött a betegséggel, mely ágyhoz szegte és már napok óta haldoklott. A családja tudta, hogy emberi tudás nem segíthet rajta többé és betegágya köré gyűlve várta a halálát, mely megváltotta szenvedéseitől.

A konzervatív magyar arisztokraták egyik tipikus alakja dől vele sirba. Konzervatív elveit különösen kimutatta a nagy egyházpolitikai reformok idején, amikor ő volt a lelke, a vezére a főrendiházi ellenzéknek. Az ő lakásán tartotta a reformokat minden áron meghusitani akaró ellenzék tanácskozásait és a hadjáratnak gróf Szapáry Géza volt egyik fővezére.

Nagy méltóságoknak volt tulajdonosa. Volt Fiume kormányzója, mely tisztséget most fia tölti be, valóságos belső titkos tanácsos lett és amikor lemondott a kormányzó tisztségéről, a király főudvarmesterévé nevezte őt ki. Életrajzi adatai a következők:

Muraszombati, szécsiszigeti és szapári gróf Szapáry Géza 1828-ban szeptember 17-én született Pozsonyban. Katonai pályára készült s tizenkilenc éves korában már hadnagy volt egy vértesszedben.

A szabadságharc kitörésekor ott hagyta a császári hadsereget, honvéd lett s több vésés ütközetben volt része. Ott küzdött a budavári honvédek között is, az ostrom alatt vitézségi érdem is kapott, amelyet Görgei Arthur tűzött föl a mellére. A világsi fegyverletétel után fogaszba került s hosszabb ideig tartották az aradi várban.

Amint kiszabadult Párisba ment, nagy utazásokat tett és csak az ötvenes évek végén tért haza.

1861-ben megválasztották Vasvármegye muraszombati kerületében képviselőnek s 1867-ig volt a kerület képviselője. 1868-ban kinevezték Zala vármegye főispánjává. Négy esztendőig viselte ezt a tisztséget s újból a parlamentbe választotta s a muraszombati kerület 1872-ben ismét megválasztotta.

A következő évben azonban lemondott, mert a király kinevezte Fiume és a magyar-horvát tengermelléki kormányzójává. Még ebben az évben valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot, két évvel később a vaskorona-rend első osztályát, 1881-ben pedig a Lipót-rend nagykeresztjét kapta. 1883-ban lemondott a kormányzó tisztségéről és a király kinevezte főudvarmesterévé.

A főrendiháznak a zászlósuri méltóságon

kívül a cenzus alapján is tagja volt s itt a felirati, közgazdasági és közlekedésügyi bizottságokba választották be.

Az elhunyt az özvegyén, született Györy Mária grófnőn kívül két gyermekét hagyott hátra, az egyik, László gróf, a mostani fumei kormányzó, aki 1864. május 18-án született Perkatán, a másik a népszerű Pál gróf, aki április 1-én töltötte be huszonötödik esztendejét.

Egy éve csak, hogy az öreg ur visszavonult a közéleti tevékenységtől s régi bajától kinezva, egy perczre sem hagyta el szép-utcai palotájának földszinti lakosztályát. Betegsége kitörésekor háziorvosa, dr. Környei és Lummitzer tanár tanácsára a család a külföld legnevezetesebb orvosi kapacitását hívta meg konziliumra s a tudósok már akkor megmondták, hogy az öreg ur betegsége gyógyíthatatlan és csak gondos ápolás hosszabbított életét. Hitvese, Györy Mária grófné, fiai László és Pál gróf, sógorú Györy Teréz grófné és Hunyadi Imréné Györy Felice grófné ettől fogva fölváltva ápolták nehéz bajában, amely néhány nap óta válságosra fordult. Csak gróf Szapáry László, aki nemrég foglalta el atyja kormányzó állását, utazott le néha napokra Fiuméba, hogy a forrongó város ügyeit intézze.

Tegnapelőtt este a beteg kissé jobban lett s László gróf ismét utra indult, hogy a választás előestéjén ott legyen Fiumében. Dr. Lummitzer akkor azzal bocsátotta el:

— Keddig kezeskedem, hogy a beteg életben marad.

Tegnap reggel azonban az öreg gróf ismét rosszul lett s a család majoreszkóját újra hazaszólitották. Az éjszaka az agónia szomorú csöndjében telt el. Reggel nyolcz óra ötven perczkor megérkezett Fiuméből László gróf s egyenesen apja ágyához sietett. A családtagok ott térdeltek az ágy körül s a kormányzó is térdre ereszkedett mellettük. A mozgásra a beteg egy pillanatra fölnyitotta szemét s fiaira pillantva bágyadt, jóságos tekintettel intett nekik. Azután ismét elmerült mozdulatlanságába, amelyből nem érte többé ébredés.

Tizennyolcz perczcel kilencz óra után a beteg hozzátartozói fölsíró fájdalom közepette meghalt.

A fájdalom első kitörései után a halottat gazdagon aranyozott barna érczkoporsóba téve, az emeleti fogadóterembe fektették ravatalra. A gyászos házra, a szomszédos Györy-palotára, a nemzeti és országos kaszinóra, a park-klub házára kitűzték a gyászlobogót s a városban hamarosan elterjedt a halál híre. Résztvevő ismerősök s iettek fölkeresni a palotát s a portánál egymásután adták át látogatójegyüket Perczel Dező belügyminiszter, báró Daniel Ernő, gróf Csekonic Endre, gróf Hugonay Béla főispán, Fabiny Teofil, gróf Zichy Aladár, gróf dr. Vigyázó Ferencz, gróf Széchenyi Imre és neje, gróf Károlyi György, gróf Zichy Manó, Vértessy Sándor, gróf Karátsonyi Jenő, Széll Kálmán, Papp Géza országgyűlési képviselő, báró Radvánszky Géza, Tabódy József császár és királyi kamarás, gróf Apponyi Lajos udvarnagy és családja, gróf Apponyi Gyula, gróf Apponyi Antal, Odescalchi Géza herceg és felesége, Zichy Ferencz, Andrássy Géza, Csekonic Pál grófok, Cziráky Lujza, Cziráky Jánosné, Károlyi Viktorné grófné, báró Vranýerany Simon, báró Liptóczy Béla és felesége, Erdély Sándor miniszter, dr. Falk Miksa feleségével és családjával, Rudnay Béla főkapitány, Rohonczy altábornagy táparancsnok, Szalay Imre, Dárday Sándor, Than Károly, Szilágyi Dező a képviselőház elnöke, Hegedűs Sándor, báró Fejérváry Géza, báró Orczy András és felesége, báró Révay Gyula, Ugron Gábor, Beniczky Ferencz, gróf Zay Miklós, gróf Teleky Géza, gróf Keglevich Béla, gróf Bánffy György, gróf Sizzo Nois, Pétheó Richard nével, gróf Eszterházy Miklós, gróf Pejacsevich Gábor, báró Schell József, Elek

Gusztáv ezredes, gróf Draskovich Kálmán, báró Orczy Klek, gróf Ráday Gedeon, gróf Festetics Andor, báró Wimmersperg Frigyes, Arany László, gróf Batthyány István, báró Amelin Viktor, Gromon Dezső államtitkár, gróf Desseffy Arisztid, báró Rédi Béla, de Takara Viktor olasz konzul, Ghyczy Béla, Böke Gyula tanár és felesége, gróf Széchenyi Dénes, báró Brauncker Lamoral stb.

Tizenegy órakor táviratoztak Bécsbe az udvarnak, valamint a család vidéken levő tagjainak és ismerőseinek is. Akkor ment el a háztól Lumnitzer tanár is, aki egyfolytában másfél napot virrasztott a beteg mellett.

A palota gyászpompáját délben készítették el s úgy intézkedtek, hogy a beszentelés holnap délután három órakor legyen. A szertartást Kirner Károly beírásos plébános végzi. Este kilencz órakor a halottat különvonaton viszik Sorok-Ujfaluba, Vas megyébe, ahol a családnak új márvány-sírboltja áll, amelyet gróf Szapáry Géza építtetett. Ott csütörtökön délelőtt tíz órakor lesz a temetés a család tagjainak részvételével.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Muraszombathi, széchenyizi és szapári gróf Szapáry Géza született gróf Györy Mária csillagkeresztes és palotahölgy, egy saját, mint fiai: gróf Szapáry László főmei kormányzó, császári és királyi kamarás és gróf Szapáry Pál császári és királyi kamarás, valamint az összes rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy forrón szeretett férje, a legjobb atya, nagyméltóságú muraszombathi, széchenyizi és szapári gróf Szapáry Géza, magyar királyi főudvarmester, valóságos belső titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, a Lipót-rend nagykeresztje, az I. osztályú vaskorona-rend vitéze, a magyar főrendiház örökös tagja, folyó hó 5-én életének 70-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvételén után az Urban jobblétre szenderült. A boldogultnak földi maradványai folyó hónap 6-án délután három órakor fognak a gyászházban: IV. kerület, széputca 6. szám alatt, a római katolikus hitvallás szertartása szerint beszenteltetni és Sorok-Ujfaluba szállíttatván, ott folyó hó 7-én délelőtt 10 órakor ujalagos beszentelés után a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozatok az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor fognak Budapesten az egyetemi templomban, valamint az összes kegyuri templomokban a Mindenhatónak bemutatni. Budapest, 1898. évi április hó 5-én.

A király felsége az özvegy grófnőhöz részvét-táviratot intézett, mely magyar fordításban így szól:

A császár és király Szapáry Györy Mária grófasszonynak

Budapest.

Öszinte részvétellel gyászolom az ön fájdalmas veszteségét.

Ferencz József s. k.

József főherceg a következő táviratban fejezte ki részvétét:

Gróf Szapáry László

Budapest.

Fájdalomtól telt szívem mélyéből gyászolom édes atyját, akit a jó Isten ma jobblétre magához hívott. Kérem, legyen legbensőbb és legfőbbintébb fájdalommal töltött édesanyjánál. A Mindenható erősítse önöket.

József főherceg s. k.

Fiume, április 5.

Gróf Szapáry Géza halálhíre itt nagy részvétet keltett. Az összes középületekre kitűzték a gyászlobogót; a leghatalmasabb a municzió épületén leng. Milcénich podeszta-helyettes a városi képviselőtestület nevében gróf Szapáry László kormányzóhoz részvét-táviratot intézett, a rivatalra pedig koszorút küldött. Ő és Domini titkár a gyászszertartásra Budapestre utaztak.

Milliomos-jelöltek.

Nagyvárad, április 4.

Tüztől, víztől, hidegleléstől és amerikai milliomos nagybácsitól óvjon meg minden jó lelket az Isten! Bizonyára így sóhajtának fel azok, akiknek szívében egy-egy kábelsürgöny felkelti a sarjadó reményt, a másik kábelsürgöny pedig leforrzza az ábrándok csiráit.

Aki Nagyváradról vagy Bihar vármegyéből Amerikába vitorlázik, annak néhány év múlva híre kél. A peceparti Athén lakosai összedugják a fejüket és kávéházakban, kocsmaiban folyik a szóbeszéd, hogy ebből meg abból az emberből milliomos lett az Óceánon túl.

Legközelebb ismét lázba hozta a várost egy hírlapi közlemény, mely arról zengett, hogy Corlatty Cia, buenos-ayresi közjegyző, az Amerikában elhalt Smith János milliomos gyáros rokonait keresi. Az Istenben boldogult férfiú százhoz millió vagyonát hagyta magyarországi rokonaira, kik Bihar megyében Uj-Palotán laknak.

Nosza felpakolt a derék sváb rokonság és bekopogtattak dr. Dési Géza ügyvédnél, ki nyomban meg is indította az eljárást az örökség kiadása iránt.

De, hogy milyen hatása volt ennek az újságcikknek, bizonyoság reá az a tömeges levelezés és az a népvándorlás, mely Nagyváradra zudul.

Abány Smith, Schmie d, Smith, Schmitt csak van Magyarországon, az most mind élénken emlékszik vissza a haló porában is áldott buenos-ayresi nagybácsira. A nagykereskedői familia tagjai okiratokkal készek igazolni a rokonsági köteleket és nehogy valamiképp kijátszák őket a többi kapzsi rokonok, sietnek Nagyváradra az ország minden zugából, hogy bejelentésük a milliókhoz való jogos igényüket a Smith-család ügyvédjénél és hiteles tudomást akarnak szerezni arról is, hogy a buenos-ayresi milliók szerencsés megérkezése mikorra várható?

Ezer szerencse, hogy ennyi Smith után még nem jelentkeztek rokonokként a Kupferschmiedtek, Goldschmiedtek és Hammerschmiedtek.

„A család ügyvédje“ egyebet sem tesz, mint hogy reggeltől estig a jelentkező Schmiedteket fogadja; éjjelkor pedig azokat a százakra menő leveleket bontogatja fel, amelyekben a milliók hógylétéről kérdezősködnek az örökösök.

A „milliomos-jelöltek“ valósággal megszokott alakokká váltak már Nagyváradon. Soha annyi „nyájas idegen“ meg nem fordult a városban és soha olyan kevés üres szoba nem volt még a hotelekben, mint most. A pinczerek már minden ujjban érkező idegent „jó napot Smith ur!“ üdvözléssel fogadnak; azok pedig, ha a fiskális ur előszobájában találkoznak, gyűlölködő tekintetekkel néznek egymásra. Mindenik erősen kétségbevonja, hogy a másik „az igazi Smithek“ közül való volna, sőt akad közöttük olyan, aki állítólagos rokonát azzal gyanúsítja, hogy azelőtt Tulpenhalnak hívták és csak most változtatta át a nevét az örökség kedvéért Smithre.

Legbűszkébbek természetesen az ujjalotai Smithék, akik elsőnek jelentették be igényüket az örökségre. Egyszerű, becsületes iparos emberek javarészt, akik fogadkoznak erősen mindenféle, hogy boldoggá teszik Nagyváradot és egész Bihar megyét, ha a milliókat megkapják. Van közöttük egy derék asztalos, aki a legszerényebb valamennyiük között, mert azt mondja, hogy 6 a millió daczára is megmarad tovább is asztalosnak, mert a gyalu csoszogása nélkül már élni se tudna.

Mennyi ábránd és mennyi édes álom támad most abban az ügyvédi irodában, ahol lázasan állítják össze a Smith-nemzetség családfáját, hogy annak alapján megkaparítsák és áthozzák azon a széles vizen a „János bácsi“ millióit.

És milyen csalódás, milyen keserű kiábrándulás vár a milliomos jelöltekre, ha netalán odavész a buenos-ayresi Dariusz kincse.

Egyelőre azonban erősen reménykednek a Smithék és ügyvédjük, dr. Dési Géza mindent elkövet, hogy biztosságot szerezzen a nagy örökségről, melylyel Corlatty Cia közjegyző ur a magyarországi Smithék nyugalomát hesszú időre felzavarta.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Schrödter delestélya. Mintán Schrödter Frigyes ma este a Royal zsufolt dísztermében már teljesen leénekelte programját, a hallgatói még mindig ott állottak a dobogó előtt és lázasan tapsoltak. Schrödter az 6 csillogó, édes tenorjával rég megvesztegette közönségünket és az évek során valóságos anfant gate-je lett a hangversenyteremnek. Tegnapelőtt megirtuk, hogy a bécsi opera igazgatója, Mahler Gusztáv, az 6 beteges természetével ki akarja kezdeni Schrödtert is és hogy a művész el van tökélve arra, hogy Bécsot otthagyja. Nálunk bizonyára tárt karokkal fogadnák, amde a bécsiek jól tudják, hogy nekik nagyobb szükségük van Schrödterre és Van Dyckra, mint Mahler urra, és ha dülöre kerül a dolog, egészen nyilvánvaló, hogy nem Schrödternek kell majd mennie. Így csak mint vendéget üdvözölhetjük a művészt ezután is. Hangjának fényét, előadásának lendületét és háját nem szükséges többé felfedeznünk. Ma a legnagyobb hatást az „Eladott menyasszony“-ból és a „Házi tücsök“-ből énekelte áriákkal, valamint a népszerű „Margarethe am Thor“-ral kellette. Egy-két igen gyöngye dalocska sem csökkentette művészetének erős effektusát. A közönség természetesen a ráadások egész sorára reflektált és a hangverseny végén szinte hihetetlen kitartással tapsolt. Schrödternek újra meg újra meg kellett jellennie a dobogón és legutolsó ráadásaként az olasz Musica proibita-t énekelte végtelendül behizelgően és graciózusan. A hangversenyben közreműködött egy megvesztegető külsejű fiatal hegedűs, Schultz Ernesztin. Már ma is nagyon szépen hegedül és, úgy látszik, még fogunk róla hallani.

* A Vigszínház premióre-je. A Vigszínház személyzete most kizárólag a Feri kisasszony című amerikai burleszk bohózatra készült, amely husvét vasárnapján, április 10-én, kerül először színre. A bohózatban tánczok és küplék is vannak.

* A festők szeczesziója. A képzőművészek közt való szeczeszió, ami a külföldön már régóta divik és a művészeti életet mindentől pezsgőbbé, változatosabbá teszi, most Budapesten is aktuálissá vált. A nagybányai festő-telep tagjai ugyanis, akik a mult esztendőben rendezett kiállításukkal oly nagy figyelmet kaptak, nincsenek megalégedve sem az országos képzőművészeti társulattal, sem a magyar képzőművészek egyesületével. Most azt tervezik, hogy mindkét egyesületből kilépve, maguk alakítanak egy külön társaságot. És így a szeczesziót az egész vonalon keresztülviztik.

* Magyar művész Helsinkiában. F. Reisz Mór hegedűművész hazánkba, aki Budapesten Hubay Jenőnél és Grünfeld Vilmosnál tanult és később Lüttichben Thompson Caesar növendéke volt, a napokban önálló hangversenyt rendezett Helsinkiában. A finn főváros újságjai nagy rokonszenvvel irnak róla.

* A naiva bucsuja. Hatala Györgyike, a szabadkai színház naivája, tegnap bucsuzott el az ottani közönségtől. Most a kolozsvári nemzeti színházhoz szerződött. Bucsufellepte alkalmából tisztelői koszorúkkal és virágokkal halmozták el.

Szóra sem érdemes.

A Nemzeti színházban a mult pénteken előadtak egy egyfelvonásos drámaletet, amelynek Egy estély volt a címe és amelyről többek közt a következőket írtuk:

„Az apróság szerzője, aki a Dory név mögé rejtőzik, Forinyák Gyula lovassági tábornok neje. Művelt szellemű nő, hogy az irodalomhoz vonzódik. Minket örömmel tölt el, hogy a budapesti előkelő társaságnak ilyen finom lelkű hölgytagjai vannak. De ha a darabjáról igaz véleményi akar tölünk, úgy hajtunk a kivánságára és azt az őszinteséget, amelyet a kritika nem szokott megtagadni Váradtól, Premiól, Bartóktól, Korodától, Gabánytól, nem tagadjuk meg tőle sem. Nos hát az „Estély“ egy komprimált kis reménytelen, amelyről, sajnos, nem mondhatunk el semmi jót. Valamikor azt írnia volna róla, hogy még sem helyes, hogy ilyenai előadásra kerül a

Nemzeti színházban. A Nemzeti színház mai nívóját azonban nem lehet többé megsérteni.

Most e kis dramolet pályafutásáról egy érdekes mozzanatot hallunk. Az „Estély” ugyanis megfordult a vidék egyik legintelligensebb irodalmi körének, a szegedi Dugonics-társaságna pályázatán. Egyfolyvónás darabra tüztek ott ki díjat és az eredményt épen a múlt hetekben hirdették ki.

A bírálók — irodalmilag képzett és, úgy látszik, ép judiciumu férfiak — a pályázat eredményéről nagyon lelkiismeretes jelentést szerkesztettek.

Eszerint a pályázatban összesen 33 darab vett részt, de egy sem volt olyan, hogy a díjat ki lehetett volna adni.

A bírálók a beérkezett műveket három csoportba osztották, külön felsorolva azokat, amelyekben némi tehetség nyilvánul meg, külön azokat a darabokat, amelyek nem épen botránnyosak, és végül tizenkilenc olyan művet, amely minden nívó híján van és „szóra sem érdemes.”

Ebben az utóbbi gruppon szerepelt az „Estély” is, melyet pénteken bemutattak a Nemzeti színház közönségének!

Tehát egy vidéki társaságnak kell ráolvasnia a Nemzeti színházra azt, hogy mily csekély irodalmi komolysággal intézik ott a dolgokat!

De egyelőre még csak a Dugonics-társaságból boycottált műveket hoz színre a Nemzeti színház. Legközelebb azonban megérjük, hogy a vidéki önképzőkörök vezető tanárai ilyen leveleket fognak kapni:

Nagyságos tanár ur!

Alólrirt harmadik B. osztályu tanuló bátor volt az önképzőkörünk által kitűzött két darab közművi aranyra pályázni. Tanár ur azonban azt mondta a művemre, hogy ha ilyen még egyszer merek írni, megbuktat a stílusztikából és beir az osztálykönyvbe. Ekkor most kapok Budapestről egy levelet, amelyben Festeticz gróf ur és Váradi dramaturg ur azt írják, hogy csak folytassam az írást, mert nekik nagyon tetszik a darab és mert általában sokkal jobb a Nemzeti színházban előadásra kerülő daraboknál. Nagyságos tanár unak alázatos szolgálja

Vigyázó Laczi

III. b. osztályu tanuló.

U. i. Legközelebb fölvisz a papa Budapestre. Kitérték a darabomat a Nemzeti Színházban. A mama is nagyon izgatott. V. L.

FŐVÁROS.

(Gimnázium a régi városban.) A piaristák főgimnáziumi épületét nemsokára kisajátítják, az iskola céljának megfelelő alkalmas új házat azonban még nem találtak. A fővárosi egylet akar a bajon legsürgősebben segíteni s azt ajánlja a tanácsnak, hogy az intézetet telepítse be a régi városba. Mert köztudomású dolog, hogy a régi város háza kiürítését nem azért sürgetik hónapok óta, hogy lebontassák, hanem, hogy újból benépesítsék.

(A közraktárak közönségi adója.) A jogügyi bizottságnak ma délután ülése volt. Főképen a közraktárak közönségi adó alá vételének a kérdését tárgyalták az értekezleten. A tisztii ügyesség véleménye szerint ezek is közönségi adó, házbér krajczár alá esnek, a tanács felfogása szerint pedig nem. A bizottság a tisztii ügyész álláspontját fogadta el.

(Szerencsétlenség az építkezéseknél.) A fővárosi egylet ma elhatározta, hogy fölkeríti a tanácsot az építkezések állványainak hatósági emberekkel való szemeltartására és gyakori megvizsgálására. — A Podmaniczky-utcában a múlt héten történt nagy katasztrófa után csakugyan helyén való határozat ez. (Jó a köpbűnyeg eső után is.) Hogy azonban mégis mennyit ér, arra nézve elég világos tájékoztatást szolgálhat az a véletlen, hogy ez a határozat már szabályrendeletbe is van iktatva, fogamatja azonban mindaddig nem volt. Sok szabályrendelet van ilyen és a hatóságot épen ezért nem vadhathatni részrehajlással, mert nemcsak ezt a szabályrendeletet nem tartatja be, hanem ezekből még egész sorozat törvényhatósági intézkedést.

Az újvárosháza pályázati feltételei.

A főváros tanácsa felhívta a középítési igazgatót, hogy az építendő újvárosháza telkének, illetőleg a Károly-kaszárnya telkének tervére kiírandó tervpályázat módosatait és feltételeit dolgozza ki. Heuffel Adolf ma mutatta be a kívánt pályázati feltételeket, amelyeket itt ismertetünk.

A pályázat hazai és titkos, azaz abban csupán magyar honpolgárok vehetnek részt s a pályaterv a pályázó nevét s pontos lakcímét tartalmazó jellegű levélkével felszerelve adandók be. Kiváratik a Károly-kaszárnya épületének eltávolítása után keletkező területnek és környékének szabályozási terve, különös figyelemmel az újvárosháza épületének a Károly-Kaszárnya telkén leendő elhelyezésére. A szabályozási terv a székes főváros által kiadandó 1:1440 arányu helyszíni rajzon dolgozandó ki, az újvárosháza elhelyezése és a közvetlen közel környék szabályozása az ugyancsak kiadandó 1:720 arányu térrajzon tüntetendő fel. A pályatervet kidolgozására szolgáló 1:720 és 1:1440 méretű autografált térrajzok a középítési igazgatónak irodájában két forintért kaphatók. (Ebből a szempontból is nagyon kívánatos a fővárosnak, hogy igen sokan pályázzanak.)

Nem a székes főváros által kiadott autografált térrajzok felhasználásával készült tervek a pályázatból kizártnak. (S mindez potom két forintért!)

A pályatervhez magyar nyelven szerkesztett műszaki leírás, nemkülönben a tervek költségeinek elbírálása szempontjából a szabályozás következtében eselő területeket is részletesen és pontosan feltüntető táblázatos kimutatás melléklendő.

Az újvárosháza épülete számára legalább 6600 négyzetöglő alapterülettel bíró tér tartandó fenn és a fentartott tér situációja oly módon tervezendő, hogy a Gránátos-utczára dülő épületrész az újvárosháza teljes felépülése idejéig hivatalos helyiségek céljára fentartható legyen.

A szabályozási terv a kiadandó 1:1440 méretű térrajzon elütüntetett városrészen túl nem terjeszkehetik. A tervezett szabályozás a meglevő tervek keretébe beilleszthetőnek kell lennie és azzal összhangzó egészlet kell képeznie.

Az evangélikus templom és lehetőleg a paplak és iskola-épület számára is a szabályozás következtében keletkező telektömbökön alkalmas hely jelölendő ki.

A szabályozás alkalmából a meglevő telektömbökön teendő változások és módosítások tekintetében a pályázóknak szabad keze lesz ugyan, azonban monumentális és új épületek eltávolítása a tervezet kivihetősége érdekében lehetőleg kerülendő és általában a gazdasági szempontok is a lehetőség határáig figyelembe veendő.

A pályaművek elbírálása céljából a székes főváros hatósága juryt küld ki, amely a közlekedési, szepsészeti és pénzügyi szempontoknak szem előtt való tartásával fogja a terveket elbírálni.

Pályadíjakat csakis a jury által a b az o l u t b e c s c s e l b í r ó és kivételre is alkalmas munkálatoknak fognak kiadni. Az első díj 1000 forintban, a második 500 forintban állapították meg.

A jury a pályázat alaki feltételeinek meg nem felelő műveket, valamint a fogyatékos koncepciójú munkálatokat a bírálatból kizárja. A bírálatból való kizáráshoz a jury összes tagjai kétharmadának szavazata szükséges.

A jury az általa abszolút becsűnek elismert pályaművek legjobbainak itáli a pályadíjakat és ezenkívül jogában áll a díjazottakon kívül egy vagy több abszolút becsűsel bíró pályaművet a főváros hatóságának 200—200 forintjával megvételre ajánlani, viszont jogában áll a mennyiben abszolút becsűsel bíró pályamű nem állana rendelkezésre, a pályadíjakat visszatartani.

A díjak odaitelése s a terveknek megvételére való ajánlása tekintetében a jury titkos szavazás útján határoz.

Itéletének meghozatala után a jury elnöke utján a tanácshoz jelentést intéz, mely a komoly, figyelemre érdemes pályaművek előnyeinek és hátrá-

nyainak előadását s a jury itéletét és annak indokolását tartalmazza.

A bírálat megtörténte után az összes pályaművek a bírálati jelentéssel együtt két héten át alkalmas helyen közszemlére tétetnek.

A jury itelete végérvényes és meg nem felelbezhető.

A jury a következő tagokból áll: Elnök: a középítési bizottság elnöke; hivatalból tagok: a tanács III. ügyosztályát vezető tanácsnok és a középítési igazgató, továbbá a középítési bizottság, a közmunkák tanácsa és a magyar mérnök- és építész-egylet részéről kiküldendő tagok.

A tanács a pályázatot már a napokban kiírja.

VIDÉK.

A fiumei választás.

Fiume, április 6.

Sokáig tartott agitáció után végre ma megválasztották Fiumében az új reprezentanza tagjait. Természetesen az autonompárt győzött. Nem is történhetett másként. A választásban csupán az autonompárt vett részt s a liberálisok és a magyarok egyáltalában nem szavaztak. A liberálisok ugyanis úgy okoskodtak, hogy nem akarják kihelyezni az amugy is éles ellentéteket, de meg már előre kizártnak tekintették a győzelmet. Helyes volt-e a liberálisoknak ez az álláspontja, az már a közel jövőben ki fog tűnni, Annyi azonban már most is bizonyos, hogy ha a választásban részt vesznek, olyan tekintélyes számban jöhettek volna be a képviselőtestületbe, hogy ott a dolgok későbbi alakulására határozott befolyást gyakorolhattak volna. Kiténik ez abból is, hogy az 1814 szavazó közül 474 választó, tehát az összes választóknak csupán egy harmada szavazott le. Ez ugyancsak csekély érdeklődésre mutat, ami erősen a liberálisok rovására esik.

A választás különben a legnagyobb rendben ért véget. A legtöbb szavatot (466) Derencini Ferencz és Kollen Ede, a legkevesebb szavazatot (432), dr. Kuscher Ferdinand kapta. A fővezérek Maylander, Vio Ferencz és Kuscher általában a legkevesebb szavazatot kapták.

A szavazatok emez aránya és a választás iránt tanusított csekély érdeklődés két érdekes tény bizonyít. Az egyik az, hogy az autonomisták jórésze megelégette az eddigi ellenséges és meddő küzdelmet és ezt részvétlenségével demonstrálta. A másik érdekes jelenség, hogy épen a tulzókkal, a magyar állam ellen folytatott harc vezéreivel éreztették a választók leginkább az elégtelenségüket. Belátták már maguk az autonomisták, hogy félrevezették őket és vezéreik csak a népszerűséget hajhászták és nem sokat törődtek Fiume valódi érdekeivel.

A „Bilancia” mai száma szerint a megválasztottak közül többen kijelentették, hogy Fiume javáért fognak dolgozni, de nem engedik át magukat mások ambíciójának, vagy olyanok játékszereinek, akik csak népszerűséget hajhásznak.

A megválasztott reprezentanza tagjainak névsora a következő:

Adamich Lodovico 457, Bellen Andrea 462, Cante Guiseppe 462, Celligoi Vanislav 459, Cherace Antonio 454, Chierago Guiseppe 454, Corossace Francesco 461, Cosulich Luigi 466, Domini Vincenzo 481, Derencini Francesco 466, Descovich Carlo, 456, Deseppi Carmino 459, Duimich Giovanni 451, Duimich Matteo 464, Eltesz Antonio 458, Emili Stanislav 457, Giadrich Pietro 451, Grossich Antonio 453, Jellouscheg Francesco 461, Jugo Antonio 448, Koller Edmondo 466, Kuscher Ferdinand 432, (legkevesebb) Luppis 458, Mayländer Mihály 452, Meynier Carlo 463, Michellich Pietro 457, Minaca Giovanni 463, Morvich Antonio 458, Ossoinack Giovanni 457, Polonio Balbi 439, Poschich 462, Prodani Giovanni 461, Rack Pietro 465, Randich Giovanni 463, Schittar Giovanni 451, Schindler Adolfo 447, Sirola Giovanni 459, Smoquina 459, Thiary Enrico 465, Thiary Emilio 462, Toncich Ermanno 460, Vio Antonio 453, Vio Francesco 452, Wasich Albino 459, Weber Faustino 457, Weber Federico 462, Wild Antonio 462, Windopad Leopoldo 458, Zandegiacomo Pietro 459, Zamgerle 460 szavazattal.

Az alközségekben:

Sirola Alberto 195, Linax Benedetto 185, Di-racca Giovanni 181, Tuchian Stefan 177, Tiblias Giovanni 174, Segnan Giovanni 146 szavazattal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A brüsszeli botrány-pör. Brüsszelből táviratozzák, hogy az ottani törvényszék a hirdett Carpette-et, kinek botrányos affaire-jébe vagy 60 belgiumi arisztokrata-család tagjai voltak belekeverve, tizenöt havi fogságra ítélte.

— Római katolikus-e vagy református? Érdekes ügyet tárgyalt ma a közigazgatási bíróság: Tamásfalvi Thury Ignác, belényesi közigyűző az 1868. évi 53. törvénycikk értelmében két tanu jelenlétében bejelentette a belényesi református lelkésznek, hogy a református egyházból kilép és átér a római katolikus vallásra. Ugyanazon tanuk előtt a római katolikus plébánosnak is bejelentette, hogy belép a római katolikus vallás körébe. A római katolikus papnak az 1868. évi LIII. törvénycikk 7. szakasza értelmében értesítést kellett volna küldeni a református lelkészhez. Ő azonban ezt nem tette, még pedig azért, mert Thury Ignác első felesége, akitől elvált, még életben van s így a római katolikus egyházba fel nem veheti Thury Ignácot. A református lelkész pedig mindaddig a saját hívőnek tartja a közigyűzőt, míg a katolikus paptól az értesítést meg nem kapja. Ilyenformán Thury Ignácotól követelt valami 63 forint egyházi adót s az adó behajtása végett a belényesi főszolgabíróhoz folyamodott. A főszolgabíró azonban a református lelkész kérelmével egy igazolvány alapján, melyben Kneipp Sebestyén kijelenti, hogy tamásfalvi Thury Ignác a katolikus egyházba belépett, elutasította. A református lelkész ekkor Bihar vármegye közigazgatási bizottságához felebbezett. A közigazgatási bizottság pedig elmarasztalta a közigyűzőt a hatvanhárom forint egyházi adó megfizetésében. E határozat ellen tamásfalvi Thury Ignác felfolyamodott a közigazgatási bírósághoz, mely Lovóczy Sándor előadása mellett a közigyűzőt hatáskör hiányában elutasította, mert ilyen ügyekben az 1895. évi 43. törvénycikk 25. szakasza csak azon eseteket rendel a közigazgatási bíróság hatáskörébe, midőn valaki valamely egyházból kilép, felekezeti küli maradvány. Ebben az esetben ugyanis a kilépés után még öt évig köteles az előzőleg megállapított egyházi és iskola-adóját fizetni.

— A rendőr feje. Az elnök: Schmeck Nándor! Beismeri-e, hogy a múlt nyáron Nagy József rendőrt a Vampetits-féle vendéglőben föbe ütötte, mert az magát a zárórára figyelmeztette?

A vádlott: Beismerem; de én nem a fejét, hanem csak a sapkáját akartam megütni.

Az elnök: Ej, ej! Hát azt nem tudta, hogy a rendőr feje benne volt a sapkában?

A vádlott: Azt nem tudtam, mert be voltam rugva.

A törvényszék Schmeck Nándor ácseségét, aki most katona, 14 nap fogságra ítélte.

— Vád alá helyezett ügyvéd. A királyi kuria e napokban több rendbeli okirathamisítás büntelme miatt vád alá helyezte Widder Antal máramaros-szigeti ügyvédet.

— Biztosítási pör. Nyiregyházi táviratozza tudósítónk; A Fodor-féle bűnpör tárgyalását ma folytatták. Stiller, a panaszos biztosító-társulatok képviselője leginkább a New-Yorkot védelmezte, noha, amint mondá, itt fordultak elő a legkevesebb szabálytalanságok. Weiss Ignác, a koronatanu, aki az elhalt asszonyt a New-Yorknál bebiztosította, a vádlottra felelte terhelőleg vallott. Előadta, hogy Kiss orvos az asszonyról bementésére minden vizsgálat nélkül állította ki az egészségi bizonyítványt. Weiss maga sem látta az asszonyt és szerinte általában minden nagyon titokzatosan történt. A tanukihallgatás során a New-Yorkról és a többi amerikai intézetről súlyosan kompromittáló adatok kerültek nyilvánosságra. Több tanu előadta, hogy ezek az intézetek 60 százalékot adnak az ügyvédeknek, akik ebből 40 százalékot a biztosítottaknak engednek át. Friedmann

védő erre megjegyezte, hogy rengeteg haszonra dolgoznak. A kihallgatott kilencz orvos közül öten: Springer, Tokai, Vadas, Horváth és Kain orvosok eskü alatt azt vallották, hogy az elhalt Friedné nem volt tüdővész és az utolsó hetéig egészséges volt. Az ítélethozatalra csak csütörtökön kerülhet a sor.

— Gróf Sztáray Tibor ügye. Zelenka vizsgálóbíró ma délelben szabadlábra helyezte gróf Sztárayt, aki körülbelül hat hetet töltött a törvényszék fogságában. Gróf Sztáray a fogságból kijövet értesült arról, hogy egyes lapok azzal gyanúsították, mintha része lett volna gróf Sztáray István meggyilkolásában. Ez a híresztelés annyira megrendítette, hogy hirtelen rosszul lett és amikor magához tért, ügyvédjéhez sietett, hogy a hír terjesztője ellen tegye meg a megtorló lépéseket. Megjegyezzük, hogy midőn gróf Sztáray Istvánt, aki a fiatal grófnak unokabátyja volt, meggyilkolták, Sztáray Tibor már hónapok óta Amerikában volt. Egyébiránt ez a gyanúsítás annyira alaptalan, hogy nyomozást vagy vizsgálatot ebben az irányban nem is folytattak, mert hiszen a gyilkosság elkövetése idején gróf Sztáray Tibort már országosan körözötték.

— Jáger Mariák bűnpere. A hódmezővásárhelyi méregkeverők ügyét a husvétüi szünnet után, e hónap 13-án kezdi tárgyalni a királyi kuria első büntető tanácsa Sebestyén Mihály bíró előadása mellett. A tárgyalás valószínűleg igénybe vesz majd három-négy napot.

— Tánc közben. A budai kaszinó tavalyi farsangi mulatságán történt, hogy Szentkirályi Antal miniszteri számvizsgáló egyik táncosnőjével szemben tánc közben olyan viselkedést tanusított, hogy a mulatságon jelen volt Trozsonyi Géza építész erőlyesen rendreutasította. A számvizsgáló ezért lefordította a hölgy pártfogóját, aki erre ott a bálteremben arcul ütötte Szentkirályit. Az ügy a büntető járásbíróhoz került, mely Trozsonyi becsületsértés vétsége miatt ötven forint pénzbüntetésre ítélte; Szentkirályit pedig, aki ellen az építész vizsonvádat emelt, fölmentette. Ma foglalkozott ezzel az ügygyel a másodbíró, mely az első fórum ítéletét helyben hagyta.

— Letartóztatott pénzágensék. Aitschul Adolf és Hartmann Manó ügynökök bűnpereben a törvényszék dr. Puscariu bíró biztalmeg a vizsgálat vezetésével, aki holnap fog határozni a szabadlábra való helyezés iránt beadott kérvények fölött.

— Pénzt vagy életet! Az elmúlt télen történt, hogy Marsovecz Mihály és Lindeczki János iparosok kártyáztak egy maglódi-utcai korcsmában. A halom pénz, mely előttük volt az asztalon, szemét szurt a szomszéd asztalnál iddógáló kompániának, amelynek tagjai voltak: Liebe Mátyas, Láng István, Mátyus József, Liebe István és Somogyi Gábor. Az öt jómadár összebeszélte, hogy a kártyázókat kirabolják. Eltávoztak az ivóból s künn az utcán várakoztak a játékosokra. Ugy hajnal felé kijötték a korcsmából Marsovecz és Lindeczki. Gyánultanul haladtak egymás mellett, midőn a csavargók hirtelen rájuk rohantak s e szavakkal: „pénzt vagy életet!”, letépték a szerencsétleneket és a náluk volt pénzt elrabolták. Ma kerültek ezek az utonállók a törvényszék elé, mely Genthon Ferenc királyi alügyész indítványához képest a rablás tervezőjét, Liebe Mátyas három és fél évi, Láng Istvánt három évi; Mátyus Józsefet és Liebe Istvánt egyenként harmadfél évi, Somogyi Gábort pedig két évi fogságra ítélte.

— Szociálisták az esküdtzék előtt. A husvétüi ünnepek után hetenkint három esküdtzék tárgyalás lesz a budapesti sajtóbíró előtt, aminek az az oka, hogy a szociálista sajtópörök száma egyre emelkedik.

E hónapban még a következő sajtópörök tárgyalják:

14-én ígatással vádolt Pogány István sajtóperét;

16-án ígatással vádolt Kiss Imre sajtóperét;

18-án nemzetiségi gyűlésre való ígatással vádolt Zsák Izidor sajtóüggyét;

21-én osztálygyűlésre való ígatással vádolt Nyáry Elek sajtóüggyét;

23-án ígatással vádolt Pollák Béla sajtóperét;

25-én rágalmazás és becsületsértés vétségével vádolt Pisuht Antal sajtóperét;

28-án osztálygyűlésre való ígatással vádolt Várkonyi István és dr. Schmitt Jenő sajtóperét és

30-án osztálygyűlésre való ígatással vádolt Safranek István sajtóperét.

SPORT.

— Vadászok reménye. Az ország minden részéből igen kedvező jelentések érkeznek a fogolyállomány szaporodásáról; rég nem láttak annyi foglyot, mint az idén; de az öröm még korai, mert attól függ az idény jósága, hogy milyen lesz a tavasz és miként sikerül a költés.

— Horvátországi vadászatok. Horvátországban a legközelebbi vadász-szezon elég jól sikerült; most olvassuk az érdekes kimutatást, mely a következő adatokat tartalmazza: terítékre került 68 szarvas, 103 dämvad, 1322 öz, 9 zerge, 35 vad-disznó, 26.021 nyul, 6 hófajd, 58 siket- és 58 nyir-fajd, 5305 fázán, 365 császarmadar, 3944 fogoly, tizezernél több fűj, 8238 vadkacsa, 4036 erdei szalonka stb.; továbbá dú- és kártékony vadból: 24 medve, 48 farkas, 5822 róka, 78 vidra, 671 vadmacska, 1457 görény, 1881 nyest és közel 100.000 darab különféle ragadozó- és kártékony madár.

Az alagi löversenyek.

— Negyedik nap.

Az alagi tavaszi meeting negyedik napja a kedvezőtlen körülményekhez képest elég fényesen sikerült. A tegnapi csuf időjárás után azt lehetett hinni, hogy zuhogó esőben, gyér közönség jelenlétében fogják lefutni a versenyeket. Nem úgy történt. A zivataros felhők elvonultak, a tiszta égboltról a nap jótékonyan szórta le sugarait; a csipős szél azonban nem akart felhagyni, folyton kellemetlenkedett. A mezőnyök a kisszámú nevezések dacára kielégítőek, a finishek érdekesek voltak. A mai nap főfutamát, a Keresztúri akadályversenyt, Millikát nyerte meg Thekla ellen, mely ez egyedüli vereségét lovasának, egy lovászfúnak köszönheti.

A legizgatóbb futam a Magyar-díj volt melynek derby-starijához diadalmas időket állt, — letört és félreismeret nagyságok kerültek össze, hosszú pihenő után. A versenyt az általunk jelölt Morny nyerte meg nagy fölényvel Guger elleni, Levente, a Tokio-derby helyezetteje, Vignola, a Császár-díj győztese, nem birtak a mezőnyvel tartani; még az alagi pályán oly gyakran eredmény nélkül futott Tömörd is előttük érkezett be harmadiknak. Ugy látszik, hogy a Levente ideje már lejárt.

Még megjegyezzük, hogy az „Országos Hírlap” híveinek ma is jó napjuk lehetett, mert jelöltjeink, Theklát kivéve, — mely második lett — az összes futamokban elsőnek érkeztek a célhoz. A részletes eredmény a következő:

I. Háromévesek handicapja. Díj 1200 korona, távolság 1600 méter.

1. Mr. C. Wood *Fóth Park* 60 kg. lov. báró Elta.

2. Wahrmann R. *Jammerfelsen* 64½ kg. lov. gróf Pejacevich.

3. Szászberaki ménes *Ströder* 60 kg. lov. Mr. Brook.

Rohony G. *Zuska* 64 kg. lov. gróf Orságh, Geint *Chimay herceg* 60 kg. lov. Horváth Szabolcs, gróf Pejacevich *Margit A.* 4 kg. lov. Öbörny.

Bírói ítélet: biztosan négy hozással első, 1/6 hozással harmadik. Tel.: 8:16, hályra 25:45.

II. Eladók versenye. Díj 1000 korona, távolság 2000 méter.

1. Gróf Pejacevich A. *Daisy* 66 kg. lov. tulajdonos.

2. Gróf Baworowski J. *Sáros* 66 kg. lov. tulajdonos.

3. Abonyi A. főhadnagy. Eikonogen 71½ kg. lov. Hummel.

Dreher A. Biberak 66 kg. lov. Taxis herczeg. Cs. G. Menelik 65 kg. lovagolta Horthy Szabolcs. Gróf Kinsky Zs. Nebánt 70½ kg. lov. Gömör. Gróf Orsich Elza 70½ kg. lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: biztosan 1½ hosszal első, nyak-hosszal harmadik. Tot.: 5:15, helyre 25:36 I. 25:126 II. 25:54 III. Nyertesre az árverésen ajánlat nem történt.

III. Négyévesek akadályversenye. Díj 1500 korona, távolság 3200 méter.

1. Korb-Weidenheim Grobian 71 kg. lovagolta tulajdonos.

2. Halasy P. tábornok Bimbó 68½ kg. lovagolta herczeg Taxis.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első. Tot.: 5:8.

IV. Kereszturi akadályverseny. Handicap. Díj 1800 korona, távolság 4800 méter.

1. Gróf Károlyi Gy. Milliket 66 kg. lovagolta Csompóra.

2. Gróf Orsich P. Thekla 69 kg. lov. Knava.

3. Jármay J. Felcség 61½ kg. lov. Huska.

Báró Korb-Weidenheim Lord Fischermann 69 kg. lov. Kovács, báró Korb-Weidenheim Tanczos 62½ kg. lov. Berényi.

Bírói ítélet: három hosszal biztosan első, négy hosszal harmadik. Tot.: 5:36, helyre 25:62 I. 25:41 II.

V. Eladók gátversenye. Díj 1000 korona, táv. 2400 méter.

1. Geist G. Dogaresse 65 kg. lovagolta herczeg Taxis.

2. Mr. New-Market Theobald 69½ kg. lov. Mr. Brook.

3. Mr. Red and Blue Fair-Play II. 65 kg. lov. báró Ritz.

Báró Pletzger R. Zaunkönig 69½ kg. lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: Könnyen két hosszal első, öt hosszal harmadik. Tot.: 5:8, helyre 25:20 I. 21:42 II.

VI. Megyeri-díj. Díj 1500 korona, táv. 2400 méter.

1. Mr. Siltan Morny 72 kg. lov. Mr. Brook.

2. Dreher A. Gageri 72 kg. lovagolta Pejacsevich.

3. Gr. Lodron-Paride Tömörd 66½ kg. lov. Waclawiczek.

Gróf Andrássy Tivadar Levente 70½ kg. lovagolta báró Ritz. Mr. Blue Badar 66 kg. lovagolta herczeg Taxis. Gróf Pejacsevich A. Risico 71½ kg. lovagolta Gömör. Báró Pletzger Vignola 72 kg. lov. tulajdonos.

Tot.: 5:10, helyre 25:28 I., 25:29 II., 25:65 III.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Gözsy Péter sepai-szentgyörgyi királyi járásbírói joggyakorlatot a csikszederi királyi járásbíróshoz aljegyzővé; Puchovich Pál felsőpulyai királyi járásbírói irnokot a soproni királyi törvényszékhez irodavezetővé, — a földmívelésügyi miniszter az erdőszámvereségek létszámában Bánovits Dezső, Sabljic Miklós, Lukács József, Kovács Elek és Balogh Miklós erdőszámellenőröket erdőszámvizsgálókká, továbbá Janniczky Antal, Giller Éde, Thuránszky Béla, Uitz Mátyás és Tordony Gusztáv erdőszámízszteteket erdőszámellenőrökké, végül Pintia Valér, Pompilius erdőszámgyakorlatot, Preinesberger Béla végzett erdőakadémiai hallgatót, Brannich Gyula és Salamin Oszkár magánerdőtiszteteket erdőszámízsztetéké, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Faur Tivadar okleveles tanítót a szakadati elemi népiskolához rendes tanítótá, — a budapesti ítélőtábla elnöke dr. Alföldy Dezső ideiglenes pénzügyi fogalmazógyakorlatot a budapesti királyi ítélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjas joggyakorlatokká; dr. Rudolf Béla ügyvédjelöltet a budapesti királyi ítélőtábla kerületére díjtalan joggyakorlatokká nevezte ki.

Magyar név. Kiskoru Stern Géza budapesti lakos Szerényire változtatta vezetéknévét a belügyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Ramaszeder Károly ingóságai VII. Törökör Ornagy-utca 9. április 6. Klug Gyula ingóságai VI. Andrássy-ut 88. április 6. Murányi M. ingóságai VII. Kazinczy-utca 6/b. április 6. Reisz Henrikné ingatlana Alkotmány-utca 22. földsz. ajtó I. április 12. Pestetics Benő grófné ingatlana Alkotmány-utca 22. földsz. I. június 28. Bozoky Károly ingóságai I. Krisztina-tér 3. és I. Attila-utca 61. április 6. H. Hackpacher József ingóságai VI. Erzsébet Királyné-ut 24. április 6. Kormos Adolf ingóságai VIII. József-körút 65. április 7.

A vidéken. Leskó Jakab ingóságai Eperjesen április 18. Klein Ignác ingatlana Varamó (Gálszén) községében április 30. Laszky Jakab ingatlana B. Csabán április 18. Csóti József ingatlana Homok-megy (Kaloosa) községében július 5. Fuzi István ingatlana Kónyi (Tamási) községében április 14. Gráci Pál ingatlana Kovarcz (Nagy-Tapolcsány) községében május 2. Mácsai István ingatlana Fokós (Kaloosa) községében április 21. Ziramov Markó ingatlana Nagy-Kikindán április 27. Bőr István ingatlana Debreczenben május 21. Szombaty Teréz ingatlana Zólyomban április 21. Levy Mátyás ingóságai Szent-György-Ábrányban (Nagy-Rákos) április 6. Csonka Mihály ingatlana Egres (Nagy-Szent-Miklós) községében április 29. Lónyay Géza ingatlana Hercegszászban május 4. Botos Ferencné ingatlana Zólyomban május 18. Alberty Elek ingatlana Kolozsvárott április 23. Bogya Mária ingatlana B. Valkó (Sz. Somlyó) községében április 20. Fodor Dániel ingóságai K. Csizföld (Nagy-Helencez) községében április 18. Rosenfeld Albert ingóságai M. Vésárhelyt április 18. Ujfalussy Balás ingóságai Martonfalva (Debreczen) április 15.

Pályázatok. A pozsonyi pénzügyigazgatóság kebelében fogalmazói állásra, a zombori pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra lehet a folyamodásokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. Gy. Budapest. A Stolze-Fenyvessy-rendszerű gyorsírók versenye e hónap végén vagy május elsején lesz a képviselőház üléstermében. A nap még nincs meghatározva. Annak idején lapunk is hozni fogja a verseny napját. A feltételek a következők: kívánatlik az első fokoz 120, a másodikon 150, a harmadikon 180 s a negyedikén 220 szótag írása perzenként. Összesen körülbelül 15 arany kerül díjaként kiosztásra. Hogy melyik fokoz mekkora lesz a díj, azt csak a verseny előtt fogják elhatározni. Pályázhat minden rendszerű gyorsíró, de díjat csak a Stolze-Fenyvessy-rendszerűeknek adnak. Jelentkezni nem kell: a verseny napján elmegy a képviselőházba és ha ott leírja a fenti gyorsasági dictátumokat Fenyvessy gyorsírásával, részt vehet a pályázaton.

Zebulon. Budapest. Azt kell hinnünk, hogy önt nemcsak „mámorba ejtette“ a költészet, hanem meg is zavarta: ennek bizonyosságául közöljük versének a következő strófáját:

Megállj, megállj, kutyám;
Kialudt a pipám;
Megállt a pipám,
Meggyulladt a kutyám.

E. K. Cséfa. A mezei egerek pusztítására felállt irtószere lehet hogy hasznos, de azt hisszük, hogy a „mérgezett piskóták“ többet kerülnek, mint a föld egész évi termése.

G. S. Az az eszméje, hogy a városligeti csolnakokat, szegénysorsu egyetemi hallgatóknak hónapos ágyak gyanánt olcsón adják bérbé — nem valószínű meg különösen télen; mert akkor odafigyának a csolnakok is, meg a szegénysorsu egyetemi hallgatók is.

Sp. F. Budapest. Ha öntől kérdezik, hogy mi a különbség a zongora és a nadrágtartó között s ha ön erre azt feleli, hogy nem tudja, ugy csak természetes, ha melegen azt ajánljuk önnek, hogy valahogy ne próbáljon zongorát venni magának. Egyébként ez a viccz van olyan idős, mint a zongora és a nadrágtartó együttvéve.

P. P. Szombathely. Nem tudjuk, hogy melyik neves tárczaírónk kozkázta azt a merész állítást, hogy a kalaposok hazatértek. Azt tudjuk, hogy kalapokat árulnak, hogy vajjon a hazát árulták-e, arról nincs tudomásunk.

K. F. Szabadka. Körülbelül április vége felé fejeződik be. Mindenfelől arról értesítenek bennünket, hogy általános tetszésben részesül.

E. K. Pécs. Néhány nappal ezelőtt közöltük azt a félhivatalos értesítést, hogy egyikkel sem tárgyalt még a belügyminiszter. Abban igaza van, hogy nem okvetetlenül szükséges, hogy az intendáns báró vagy gróf legyen. De hát itt nem is arról van szó, hanem sokkal lényegesebb dolgokról, amelyeket legközelebb szövé teszünk.

S. F. Budapest. Kissé szerénytelen kívánság. Tessék a hivatalos lapban utánanézni.

Honka. S z a b a d k a. Igen kényes ügyben kér tőlünk tanácsot. Azt kérdezi tőlünk — s el kéll ismernünk, hogy teljes bizalommal fordul hozzánk — hogy szeretne férjhez menni, de nem mer. Pedig kérője is van elég, csak azt nem tudja, hogy melyiknek nyujtsa oda, bizonyára piczi kacsóját?

Egyiknek se nyujtsa, bájos kisasszony. Mert ön még nagyon fiatal és — röstelljük a szemébe mondani — még soha sem volt szerelmes. Majd ha eljő az igazi, az az — 6., akiről a kis leányok annyit gondolkoznak álmatlan éjszakákon, akkor bizonyára nem fogja kérdezni tőlünk, hogy kinek nyujtsa oda a kezét. Addig pedig ráér. Higgye el, hogy ráér. Ha pedig nagyon szorongatják azok a bérők és ön nem akarja bevárni az idekét, akkor tegyen ugy, mint az a vízbe ugró, aki nem tudott uszni, mégis a vízbe ugrott. Behunyta a szemét, aztán addig bucskolt a vízben, amíg kilábal belőle. Állítsa sorba az udvarlóit, hunyja be a szemét és ugy találomra válogasson belőlük. Hátha így is sikerül — a házasság?

K. Nagy-Kapos. Z. E. nyugalmazott honvédelvassági felügyelő, altábornagy lakik Budapeston, IX. kerület, Illóci-ut 25. szám alatt.

T. J. Forró-Encs. Azt a hírt már helyreigazítottuk, a küldött levélbályeg iránt a mentők perselyébe tettük.

Dr. K. L. Békés. Ha a lapokban közzé nem lett, akkor aligha tárgyalták. Most már bájos dolog utána járni. Sziveskedjék különben a conventi jegyzőhöz fordulni, az bizonyára megadja a kívánt felvilágosítást.

Isaszegi előfizető. Köszöntők irására — sajnos — nincsen időnk; legcélszerűbb lenne, ha valamelyik könyvkereskedő utján megrendelné a „Köszöntők könyve“ című füzetet, ott találni fog erre az alkalomra valót is.

Os. A., Miarva. A kérvényben tessék az utirányra is hivatkozni, s amennyiben az az államvasutak kezelése alatt áll, joga van kérni a kedvezményes jegyet.

B. O., Nagyvárad. A rák az r-es hónapokban élvezhetetlen, de a csikra nem áll ez a paragrafus. A fiatal ur idefenn járt, de nem látogatott el szerkesztőségünkbe.

Hj. H. M. Fényes-Litke. A miniszter adhat engedélyt a vizsga letételére. A vizsgadíjat, ha mindenképp visszavetették, újra tartozik fizetni.

M. L. Polgárdi. Az első esetben panaszt hiába emel; mert kifogásokat a levél átvételekor kellett volna tennie, most utólag bajos konstatálni, hogy ki követte el a visszaélést? A második esetben az ezrednél nyomára jöhet az illető tartózkodási helyének, mert a nyilvántartás céljából neki esetről-esetre jelentkeznie kell: ha nem jelentkezik, akkor katonaszökevény s nehezen akadhat red.

NYILTTÉR.

Téli és nyári kerékpártiskola.

Columbia
a legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a lánczékűl.

Fodor Károly és társa.
Múzeum-tér 17. sz. Telefon 14-18

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, április 5. (C. T. B.)		
	április 5. cents	április 4 cents
Buza májusra	101¼	100¾
„ júliusra	88¾	88¼
„ szeptemberre	80¾	81
Tengeri májusra	34¾	34¼
Chicago, április 5. (C. T. B.)		
	április 5. cents	április 4. cents
Buza májusra	(Ünnep miatt szünet.)	105¼
Tengeri májusra		29¾

Mezőgazdaság.

Kisgazdák tanulmányutja. A falusi kisgazdák érdekeinek előmozdítására a földmívelésügyi miniszter újabb intézkedést tett. Megengedte ugyanis, hogy a falusi kisgazdák és gazdakörök a vármegyei gazdasági egyesületek által szervezett kisebb csoportokban meglátogathassák a vidékükhöz legközelebb eső állami ménésbirtokot, hogy ott maguk lássanak és okuljanak; mért a szemlélet a leghatékonyabb módja a mezőgazdasági tudás, valamint az újítások és gyakorlati fogások elsajátításának. A kiránduló csoportokat a gazdasági egyesület szervezi, a meglátogatni kívánt ménésbirtok igazgatóságának (Mezőhegyes, Kisbér, Bábolna, Fogaras) a kirándulást és a résztvevők szállítását is bejelenti és ha a ménésbirtok részéről nincs akadály, a kirándulás napja megjelöltetett, a csoportot utnak indítja. Az utiköltségeket a gazdasági egyesület előlegezi és a földmívelésügyi miniszter megtéríti, ellátást pedig díjtalanul kapnak a kirándulók a ménésbirtokokon. Az egyes ménésbirtokok a különböző időszakokban kisebb-nagyobb csoportokat (20—100 egyén) láthatnak el, a fogarasi ménésbirtok azonban éjjeli szállást nem tud adni a így ezt csak a környékbeliek látogathatják meg, kik egy nap alatt megfordulhatnak. A kirándulásoknak akkor van alkalmas ideje, ha az illető ménésbirtokon folyik a mezei munka, de esetleg télen is történhetik az állattenyésztés szempontjából kirándulás. A földmívelésügyi miniszter ez ügyben részletes rendeletet megküldte a vármegyei gazdasági egyesületeknek és a gazdaköröknek is, hogy az érdekeltek kellő tudomást szerzhessenek a falusi kisgazdák adott ezen kedvezményről.

Ipar és kereskedelem.

Gabonabehozatal Fiumén sz. A múlt hónap forgalmának legjellemzőbb tünete, hogy a buza-bahozatal, amely február végéig dominált, visszaszorult, míg az olcsóbb tengerit annál nagyobb mértékben fogyasztották. Az egész hónap folyamán

A hajó érkezett összesen 105.678 métermázsa különböző gabonával, tehát a múlt hónap forgalom az előző hónapokot is jóval felülmúlta élénkségében. Az érkezett tengerit osztrák vasuti és hajóállomásokra, Magyarországra és — tengeri úton — az inséges hercegovinai vidékekre szállították tovább, de megkezdődött a kivitel Velenczén át Olaszországba is. Magyarországból alig 4000 métermázsa gabona érkezett csak Fiuméba továbbszállítás céljából. Különböző a következő rakományok érkeztek márcziusban a fumei kikötőbe: Oroszországból a Stefano Dandria angol gőzzessel 12.404 q buza és 13.698 q kukorica, továbbá a „Saturno” Lloydgőzzel 10.395 q kukorica; Sztinából az „L. Promuda” osztrák gőzzel 20.163 q kukorica és az „Eleni Milas” görög gőzzel 33.570 q kukorica és 1550 q árpa, végül Brailából a „Gedolpint” osztrák gőzzel 18.900 q kukorica. Megemlítjük még, hogy ezenkívül Hátsó-Indiából egy hajórakomány 28.760 q hántolatlan rizs is érkezett. Deczember 1-től márczius végéig a fumei gabonaimport a következőleg alakult:

	Buza	Rozs	Tengeri	Árpa
	m é t e r m á z s a			
Oroszország	84.440	—	29.514	—
Románia	2	3140	136.938	11.480
Törökország	2	—	—	300
Amerika	19.764	—	—	—
Összesen	104.208	3140	166.452	11.780

Egészben véve 285.580 métermázsa gabonát importáltak Fiumén át a jelzett négy hónap folyamán.

A gummiaruk drágulása. Tekintettel a nyers kaucsuknak a nemzetközi piacon való megdrágulására, a gummiarukereskedők elhatározták, hogy e hónap 10-étől kezdve az eddigi árakat 15%-al felemlik.

A kamara ülése. A budapesti kereskedelmi és iparkamara mára kitűzött közgyűlését közbejött akadályok miatt csak e hónap 12-én, kedden délután 4 órakor fogja megtartani.

Köbányai sertésplacc, április 5. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 58—59 krajczár. Közép (páronként 251—320 kgrig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő súlyban) 57—58 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 kgr. felüli súlyban) 58—58 1/2 krajczár, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58 1/2 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczár. Sertéslétszám: 1898. április 3. napján volt készlet 28.400 drb, április 4-án felhajtott 792 drb, április 4-án elszállított 244 darab, április 5-ére maradt készletben 28.948 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, április 5. A ferencvárosi petroliumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. április 4-én érkezett 401 drb. Készlet 432 darab, összes felhajtás 833 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 476 drb; elszállítottan maradt 357 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 kr., 320—380 kilós 55—58 kr., öreg nehéz — malacz 39—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár, április 5. A mai vásárra felhozattak 307 drb élő bányait, 1018 drb élő belföldi és 64 drb élő növendék borjut, továbbá 104 drb öltött bányait. Napi árak: élő bányai páronként 3.50—7 forint, élő belföldi borju 28—40 forint, 100 kilonként élő növendék borju 19—45 forint párja, öltött bányai 3—6 forint párja.

Bécsi sertés vásár, április 5. A mai vásárra bejelentettek 8,866 darab sertést és a vásár kezdetén piacra hoztak 5055 darab fiatal sertést és 3649 darab magyar hizott-sertést, összesen 8704 darabot. Az irányzat lanya volt. Jegyzések: prima 53—54 krajczár, kivételesen 55 krajczár, közepes és vén sertés 50—52 krajczár, könnyű 46—49 fiatal sertés 33—40 krajczár kilonként élősúlyban.

Kereskedelmi cégjegyzések.

	a) Új cégek.
Gyalai	törvényszék Fischer Ignác férfitrukereskedő, B. Csaba.
"	" Spielmann József vegyeskereskedő, Veszth.
Dévai	" Bugy Flórida fa- és terménykereskedő, Zám.
Győri	" Beck Jakab uri- és nődivatárna, Győr.
"	" Radits József ügyvédségi- és bizományosi iroda, Győr.
Ipolyi	" Schönstein Adolf vegyeskereskedő, Bakabánya.

Kecskeméti	" Mandel Dezső szatócs, Kis-Kun-Főtegyháza.
K-Vásárhelyi	" Barabás József borkereskedő Sepső-Szent-György.
Lőcsel	" Peitronyák A. szabó, Lőcsé.
"	" Bernáth Ferencz vegyeskereskedő, Gölczybánya.

b) Cégmegszüntések.

B-Gyarmati törvényszék	" Heszki N. Kálló.
"	" Reich Ignác, Szagya-Szántó.
Budapesti	" Husserl Lajos, Budapest.
K-Vásárhelyi	" Moskovicz Márk, Rovázna.
Soproni	" Kammerloher Ferencz, Sopron.

c) Cégváltások.

Budapesti törvényszék	" Pápa-Csornai helyi érdekű vasut részvénytársaság, Budapest. Zwicklitz Bódog igazgatósági tag cégjegyzése megszűnt.
"	" Krassói erdőrésztársaság. Főtelep: Budapest. Semlitsch Alajos és Lorch Henrik társulati tisztviselői cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.

d) Új részvénytársaságok és szövetkezetek.

Budapesti törvényszék	" Méray és Rozár Electrotypograf és telegrafszedő-gép részvénytársaság, Budapest. Alaptőke 80.000 korona. 400 darab 200 koronás részvény.
-----------------------	---

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 5.

A készáruforgalomban ma kevés változás volt. A határidőpiacon egyenlegként olcsóbbak a buza-határidők, különösen a májusi, júniusi és szeptemberi terminus szenvedett jelentékeny veszteséget. A többi cikk jóformán változatlan.

Ma felmondottak 8500 métermázsa rozst. Newyorkban és Chicagóban csekélységgel emelkedtek az árfolyamok, jöllehet a látható készletek valamivel gyarapodtak. Az „Orange Tudd Farmer” becslése szerint a téli vetések állása e hónap elsején 89 százaléknak felelt meg. Leiter újabb 400.000 bushel buzát adott el.

Az európai piacok inkább a lanyhulás felé hajoltak. Berlin, London alig tartott árakat jelzett, míg Liverpool 1/2 pennyvel olcsóbb. Párisból nem érkezett sürgöny a tőzsde zártáig. Bécs délután szintén lanya volt.

A tegnapi fizetésképtelenségi esetből kifolyólag még nem történt semmi intézkedés. Ma délben megállapították, hogy mennyit kell az egyes érdekelteknek utána fizetni és a leszámolóiroda a tegnap felfüggesztett kifizetéseket csak holnap fogja teljesíteni. A leszámoló bizottság szintén csak holnap fejezi az inszolvens kötéseit. Emiatt némi elégtelenség észlelhető a tőzsdelátogatók körében, mert, egész jogsan, azt mondják, hogy nagy hátránnyal járhat jelentékenyebb esetenél, ha a bizottság csak harmadnapra a fizetésképtelenség bejelentése után eszközli a lebonnyolítást. **A tőzsde-tagok ma együttes folyamodványt intéztek a tanácshoz e tárgyban, kérve a leszámolási rend megváltoztatását olyformán, hogy az inszolvens ügyletei mindig még ugyanazon a napon bonnyolítottassanak le.**

Megemlítjük még, hogy a tőzsdetanács a május-júniusi és július-augusztusi határidő-ügyletek leszámolása ügyében ma értekezletet tartott. A kötésekre nézve ugyanis eddig úgy állott a dolog, hogy azokat magánaton fogják lebonnyolítani, mivel a börze ezeket az ügyleteket, amelyek az új áruüzleti szokások szerint híján vannak a legalitásnak, egyáltalában nem akarta elismerni. Engedve azonban a közóhajnak, a tanács mai ülésében elhatározta, hogy, tekintettel az átmeneti stádiumra, kivételesen ez üzletekre nézve sem tagadja meg a hivatalos likvidációt, és egyben utasította a giro- és pénztárgyletet, hogy fogadja el az említett kötések bejelentését és végezze el a rendezés után és módon a leszámolást.

Ma a C. T. B. a következő statisztikai jelentéseket tette közzé: Az amerikai kikötők és kereskedelmi géczpontok látható gabonakészlete — newyorki sürgöny szerint — között millió bushelben:

	Április 2	a múlt héten	1897-ben	1896-ban
buza:	30.223	80.061	33.619	60.822
tengeri:	42.647	48.402	27.318	16.989

A múlt hét állományához képest tehát buzában 162.000 bushelnyi növekedés, tengeriben 755.000 bushelnyi apadás mutatkozik.

További kábelsürgöny az amerikai gabona-és liszt kivitel múlt heti alakulásáról számol be. Az Atlanti-kikötőkbe való export az egyes európai országokba a következő volt:

	buzában ezer bushel	tengeriben ezer bushel	listben ezer szák
Angliába	680	2310	280
Franciaországba	180	150	—
Belgiumba	110	580	—
Németországba	4	1450	—
Más országokba	130	40	40
összesen	1104	4530	270
az utolsó előtti héten	1300	3200	410
különbség	-196	+910	-140

Az elszállítások tehát listben és buzában csökkentek, tengeriben ellenben növekedtek.

Jelentik azonvül, hogy az Atlanti-tengeren utban levő gőzösk a következő, quarterekben kifejezett gabonamennyiségeket hozzák Európába:

Anglia felé:	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzában	8,120.000	3,280.000	-110.000
tengeriben	640.000	680.000	-40.000
A kontinens felé:			
buzában	1,790.000	1,600.000	+190.000
tengeriben	1,020.000	1,001.000	+19.000

Londonból telegrafálják: Anglia gabona-és liszthozatalának összegét, amely quarterekben kitett:

	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzában	224.000	362.000	-138.000
lisztben	102.000	138.000	-31.000
tengeriben	229.000	257.000	-28.000
árpában	37.000	59.000	-22.000
zabban	49.000	350.000	+140.000

Buza.

Elkelt néhány ezer métermázsa változatlan áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség millió szákban	Ár	származás	hely	ár, nettó 100 kilonként	nap
2000	uj	tiszai	Budapest	18.20	8 hó
200	"	"	"	18.20	"
200	"	"	"	18.10	"
900	"	fehérmegyei	"	18.25	"
400	"	"	"	18.45	"
1400	"	"	"	18.20	"
2000	"	orosz	"	11.35	"
1800	"	bolgár	"	10.80	"

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 60.400 métermázsa buza és 66.900 métermázsa liszt, a Silosban 5100 métermázsa buza. A nyugotiban 8831 métermázsa buza, 545 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Tavaszi buza irányzata ingadozó volt, az árak egyenlegként olcsóbbodtak, ugyszintén az ősi buzáé.

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Mennyiség millió szákban	100 kilogr. közép. ár		100 kilogr. közép. ár	
		frtól	frt	frtól	frt
Tiszai	74	12.85	12.95	75	18.05
"	78	13.15	13.20	77	18.30
"	78	13.45	13.55	79	18.60
"	80	—	—	—	—
Fehérmegyei	74	12.80	12.90	75	18.10
"	78	13.10	13.15	77	18.25
"	79	13.40	13.50	79	18.55
"	80	—	—	—	—
Fehérmegyei	74	12.85	12.90	75	18.10
"	78	13.20	13.25	77	18.35
"	79	13.50	13.60	79	18.60
"	80	—	—	—	—

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délkeleti és déli tőzsde			Délkeleti tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárt	kezdet	forgalom	zárt
április	12.05	12.04-05-06-07-08-09	12.05	12.04	12.03-05	12.01
május	12.20	12.25-06-07-08-09	12.21	12.19	12.18-17	12.16
augst.	9.21	9.30-10-11-12-13	9.19	9.17	9.16-15	9.14

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárás				Lendületi átlag
	április 5.	április 4.	április 3.	április 2.	
április	12.04	12.05	12.04	12.05	12.04
május	12.21	12.20	12.20	12.20	12.20
augst.	9.19	9.18	9.18	9.18	9.18

Rozs.

Közraktárzlet rozszban: Csekély üzlet volt...

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: mennyiség, faj, minőség, ár, etc.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: faj, hektoliterenkinti súly, 100 kilogramm közepes ára.

Raktárállomány: A közraktárban 8.700 métermázsza...

Határidőüzlet: Tavaszi rozszban kevés üzlet volt...

Előfordult határidőkötések rozszban.

Table with columns: Határidő, Dél-eltől és déli tőzsdé, Déltani tőzsdé.

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, Dél tőzsdé zárata, Lezároló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab változatlan...

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, faj, minőség, ár, etc.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, faj, hektoliterenkinti súly, 100 kg. közep.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárban 9000 métermázsza...

Határidőüzlet: Tengeriben és zabban a forgalom csekély...

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Határidő, Dél-eltől és déli tőzsdé, Déltani tőzsdé.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, határidő, déli tőzsdé zárata, lezároló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi április hó 3. este 6 óráig...

Table with columns: Az áru megnevezése, Erkezett, Elszállított.

a fővármihatalnál előjegyztetettek.

Table with columns: Az áru megnevezése, Vasművelés, Ár.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 5.

A jó hírt, hogy a pápa Spanyolország érdekében közbenjár...

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 374.50-375.50...

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 355.10...

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1417...

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2-2.50 forint...

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjradék, Magyar koronajradék, Magyar hitelrészvény, etc.

A déltani tőzsdé berlini jegyzésekre szilárd maradt: osztr. hitelrészvény 355.90-356-356.25...

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, etc.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, április 5. Szilva és szilvaiz üzlettelen. Az árak nem változtak.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kilogrammonként, Pénz, Ár.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, április 5. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak: szilárdak...

Szesz.

Budapest, április 5. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz jegyzése 18.75-19.19...

Bécs, április 5. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.60-19.70...

Trieszt, április 5. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint...

Berlin, április 5. Szesz helyben 48. - márká - 28.18 frt...

Czukor.

Prága, április 5. Nyers czukor 83% czukortartalom, franco Aussig...

Hamburg, április 5. Nyers czukor f. o. b. Hamburg azonnali szállításra 9.17...

Paris, április 5. Nyers czukor (88 fok) kész áru 28.50-29. - frk...

London, április 5. Jávaczukor 11 1/2 shilling, szilárdabb. Nyers czukor és jegecedett czukor...

áprilisra 9.1 1/2 sh., májusra 9.2 sh., júniusra 9.3 1/4 sh., júliusra 9.4 1/4 sh., augusztusra 9.5 1/4 sh., október-decemberre 9.5 shilling.

Olajok.

Páris, április 5. Repceolaj folyó hóra 53.50 frk (= 25.19 frt); májusra 54.— frk (= 25.42 frt); 4 óra májustól 54.50 frk (= 25.66 frt); 4 utolsó hóra 55.— frk. (= 25.89 frt). Arak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, április 5. Repceolajhelyben 50.50 márká (= 29.65 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Köln, április 5. Repceolaj májusra (fordóval) 55.— márká (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

London, április 5. Terpentin 23.7 1/2 sh. Repceolaj 22.— sh. Lenolaj 16.1 1/2 shilling. Gyapotmagolaj 14.6—15.— shilling.

Petroleum.

Hamburg, április 5. Petroleum helyben 5.05 márká = 2.96 frt.

Antwerpen, április 5. Petroleum fin. helyben 15. 2/3 frank = 7.26 frt.

Bréma, április 5. Petroleum fin. helyben 5.10 márká = 2.99 frt.

Newyork, április 5. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.70 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.65 cents; United Pipe Line Certificateds áprilisra 75.—; nyers petroleum áprilisra 6.35 cents.

London, április 5. Petroleum, amerikai 4 1/2—4 1/4 sh., orosz 4 1/4 sh.

Kávész, tea, rizs, juta, shellack.

London, április 5. Kávész Santos, határidő szilárd és drágább. — Jegyzetett áprilisra 28.6 sh., májusra 28.9 sh., júliusra 29.3 sh., szeptemberre 29.9 sh., decemberre 30.3 sh. Tea: finom jól keresve, a többi részbe Rizs: tartott. Juta: szilárd, de nyugodt. Shellack: tartott de nyugodt; augusztusra 63.6—64 sh.

Fémek.

London, apr. 5. Rizs, G. M. Brände 50 1/2—51 1/4 készáru és 51 1/4—51 1/4 font sterling 3 óra; best sel. 55 1/2—55 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 1/4—65 5/8 font sterling készáru 65 1/4—66 1/4 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12 1/2 font sterling; külföldi 12 1/4—12 3/4 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/2 font sterling. Higany: 7.13 font sterling első és 7.0 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiac szilárdan indult és nyugodtan zárult kis üzlet mellett. Zárlatárak: 46.2 sh. készáru és 46.4 1/2 sh. egy hóra. Cleveland 40.0 1/2 sh., készáru és 40.3 sh. egy hóra; Hematit 49.4 1/2 sh. készáru és 49.7 1/2 sh. egy hóra; Middlebrough 50.9 sh. készáru és 51.0 shilling egy hóra. A nyersvaskészlet Glasgowban 336.264 és Middlebroughban 43.841 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, április 5. A zab kivételével, amely ismét emelkedett, az árak a tegnapi szinten maradtak. Buza öszre keresett volt és emelkedett. Kötetett: buza tavaszra 12.51—12.48—12.50 forinton, buza május—júniusra 12.20 forinton, buza öszre 9.38—9.41 forinton, rozs tavaszra 8.93—8.91—8.93 forinton, zab tavaszra 7.05—7.09 forinton, tengeri május—júniusra 5.58 forinton.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 12.49—12.50, május—júniusra 12.19—12.21, öszre 9.41—9.42, rozs tavaszra 8.93—8.94, tengeri május—júniusra 5.57—5.58, zab tavaszra 7.08—7.10 forinton.

Boroszló, április 5. Buza helyben 19.30 márká (= 11.33 frt) sárga. Buza helyben 19.20 márká (= 11.27 frt). Rozs helyben 14.90 márká (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márká (= 9.04 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.04 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Hamburg, április 5. Buza holsteini 192—203 márká (= 11.27—11.92 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márká (= 8.22—8.31 frt). Rozs orosz 112—113 márká (= 6.57—6.63 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Páris, április 5. (Mégnyitás.) Buza folyó hóra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza májusra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza július-aug.-ra 28.10 frank (= 13.39 frt). Buza májustól 4 hóra 27.30 frank (= 13.01 frt). Rozs folyó hóra 18.— frank (= 8.56 frt). Rozs májusra 18.— frank (= 8.56 frt). Rozs július-aug.-ra 17.40 frank (= 8.29 frt). Rozs májustól 4 hóra 16.60 frank (= 7.90 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, április 5. (Zárlat.) Buza folyó hóra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza májusra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza július-augusztusra 28.53 frank (= 13.46 frt). Buza 4 hóra májustól 27.40 frank (= 13.06 frt).

London, április 5. Gabona szilárd de nyugodt. Buza 1/2, liszt 1/4—1/2 sh.-gel magasabb, megérkezett buzarakománnyok 1/4 sh.-gel magasabban, uszobuza 1/4—1/2 sh.-gel magasabb, árpa és gőmbölyű tengeri 1/4 sh.-gel magasabb. Hozatalok: buza 29.462, árpa 100 és zab 10.290 qu. Tengeri helyben 18 1/4 sh.

Pétervári, április 5. Rozs helyben 6.80 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, április 5. A mai tőzsde tartozkodó irányzattal nyit meg, de utóbb megszilárdult, főleg a kedvezőbb berlini jegyzésekre és a spanyol proklamáció bekés hangjára. Jó keresletnek örvendtek osztrák-magyar államvasuti részvények, amelyek erősen emelkedtek. Ezenkívül az összes közlekedési vállalatok is emelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 355.25 355.75, Anglo-bank 159.—, Union-bank 297.—, Magyar Jeltalobbank 254.—50, Magyar hitelrészvény 374.25—376, Osztrák-magyar államvasut 343.15—344.25, Déli vasut 73.50—74, Kereskedelmi bank 1419, Fegyvergyár 311, Alpesi bányá 152.75—153.20, Rimamurányi 252.25—252.35, Tramvay 596—596.50, Salgótarjáni 624—626, Által. waggoukoles. 600, Nemzetközi waggoukoles, 580, Magyar aranyjárdék 121.25, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 56.30—57.45, Német márká 58.76.

Délután 11 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 355.50, Magyar hitelrészvény 375, Unionbank 297, Länderbank 220, Osztrák-magyar államvasut 343.75, Alpesi bányá 152.90, Májusi járadék 102.25, Török sorsjegy 57.30.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.37, Magyar hitelrészvény 376.—, Länderbank 220.75, Union-bank 298.—, Anglo-bank 159.—, Bankverein 270.—, Osztr.-magyar államvasut 345.62, Déli vasut 74.—, Elbevolgyi vasut 260.50, Északnyugoti vasut 244.50, Alpesi bányá 152.90, Rimamurányi 252.50, Fegyvergyár 313.—, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 57.25, Német márká 58.77, Törökdohányrészvény 131.—.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.15, Magyar koronajárdék 99.35, Tiszai kölcsönsorsjegy 1.0.—, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.25, Magyar hitelrészvény 375.50, Magyar nyeresévkölcsön sorsjegy 159.50, Kassa-oderbergi vasut 190.75, Magyar kereskedelmi bank 1415.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 250.75, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.—, 4.2% papírjárdék 102.25, 4.2% ezüstjárdék 102.—, Osztrák aranyjárdék 121.90, Osztrák koronajárdék 102.10, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 196.—, Osztrák hitelsorsjegyek 204.25, Osztrák hitelrészvény 356.50, Angol-osztrák bank 159.—, Union-bank 297.75, Bécsi Bankverein 270.—, Osztrák Länderbank 220.75, Osztrák-magyar bank 920.—, Osztrák-magyar államvasut 345.50, Déli vasut 74.—, Elbevolgyi vasut 260.75, Dunagőzhajózási részvény 448.—, Alpesi bányarészvény 152.90, Dohányrészvény 131.—, 20 frankos 9.52 1/2 Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.40, Német bankváltó 58.72.

Bécs, április 5. (Utótőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 355.75, Magyar hitelrészvény 376.—, Anglo-bank 159.25, Bankver. 270.75, Union-bank 298.—, Länderb. 221.—, Osztrák-magyar államvasut 345.60, Déli vasut 74.—, Elbevolgyi vasut 216.75, Északnyugoti vasut 244.79, Török dohányrészvény 131.25, Rimamurányi vasmű 252.50, Alpesi bányá 152.80, Májusi járadék 102.30, Magyar koronajárdék 99.40, Török-sorsjegy 57.28, Német márká azonnali szállításra 58.75.

Berlin, április 5. Májusi járadék 102.25, Ezüstjárdék 102.—, Osztrák aranyjárdék 103.50, Magyar aranyjárdék 103.—, Magyar koronajárdék 100.20, Osztrák hitelrészvény 223.50, Osztrák-magyar államvasut 147.40, Déli vasut 32.70, Bustiehrádi vasut 290.60, Osztr. bankjegy 170.10, Rövid lejáratú váltó Bécare vagy Budapestre 170.05, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.10, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.49, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 93.50, Laura-kohó 183.—, Harpeni 178.25, Olasz központi vasut 134.50, Török sorsjegy 115.20.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 223.40, Osztrák-magyar államvasut 147.25, Déli vasut 32.60, Magyar aranyjárdék 103.—, Disconto-társaság 275.

Frankfurt, április 5. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.50 4% osztr. aranyjárdék 103.40, 4% magyar aranyjárdék 103.05, magyar koronajárdék 100.—, osztr. hitelrészvény 302.50, osztr.-magyar bank 786.—, osztr.-magy. államvasut 297.87, déli vasut 65.75, bécsi váltóár 170.02, londoni váltóár 20.455, párisi váltóár 81.05, bécsi bankverein 229.12, villamos részvény 141.—, alpesi bányarészvény 120.—, 3% magyar aranykölcsön 91.—, 4.2% papírjárdék 86.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 5. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 302.87, osztrák-magyar államvasut 298.25, déli vasut 66.—.

Frankfurt, április 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 302.25, Déli vasut 66.—, Osztrák-magyar államvasut 297.75. Az irányzat gyengébb.

Hamburg, április 5. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.50, osztrák hitelrészvény 302.75, osztrák-magyar államvasut 745.—, déli vasut 157.—, olasz járadék 93.70, 4% osztr. aranyj. 103.10, 4% os magyar aranyjárdék 103.40. Az irányzat esendes.

Páris, április 5. Uj 3% francia járadék 101.75, 3% os francia járadék 103.25, 3 1/2 % os francia járadék 107.12, Länder-bank 490, Osztr.-magy. államv. 741.—, Osztr. aranyj. 105.—, Déli vasuti elsőbbség 390.—, Alpesi bányá 330.—, Török dohányrészvény 285.—, Török sorsjegy 106.50, Olasz járadék 93.80, Spanyol kölcsön 50.93, Meridional 680.—, Otomanbank 544.—, Rio Tinto 725.50, Debeers 689.—, Eastland 111.—, Chartered 73.50 Randfontein 41.—, Osztrák földhitelintézet 1280.—.

London, április 5. (Zárlat.) Angol consolok 111. 1/2, déli vasut 7.—, spanyol járadék 50. 7/8, olasz járadék 92. 7/8, 4% magy. aranyjárdék 102.—, 4% rupia 62.—, Canada pacificvasut 83. 7/8, leszámítási kamatláb 2. 7/8, ezüst 25. 11/16, Az irányzat szilárd.

New-York, április 5. Ezüst 55. 2/3.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 5-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérők let. Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérők let. Celsius szerint. Lists various stations like Arvadaraja, Selmeczbánya, N.-Szombathely, etc.

A depresszió Erdélyből Oroszország nyugali részére húzódt. Környezetében a nagy nyomású külleghégek gyors légáramlással jártak. A magas nyomás az Atlanti-tenger felől Franciaország felé vonult.

Nyugat-Európában alig volt csapadék, de a Kárpátok és az Alpekek vidékén bő esőzés állott be, azonkívül Dél-Olaszországban és Oroszországban is jelentékeny eső.

Hazánkban tegnap felülte esős és viharos idő uralkodott. Az esőmenyiség a Dunántúl jelentékeny volt, de az Alföldön igen nagy mennyiségű ártótt és általában megtagadta a 20, 30 helyenkint a 80 mm-t is. A vihar pedig észak és északnyugati irányból dúdolt. Középső vidékén is volt. Ma reggel az ország keleti felében még esik a ugyanott a hőmérőket is leszállt. Az Északi-Kárpátokban havas eső esett.

Mérsékeltébb északi szelek mellett az esőnek mindinkább azünése és aránylag még hűvös idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Április 5-én. —

Table with columns: Feljő, Viamérés, Viasítás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Viamérés, Viasítás reggel, Áradás v. apadás. Lists various locations like Schárding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

↑ = Járás; ↓ = Járás; + = Járás; - = Csökkenés

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ezre szedve kézpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető semmi is közli a hirdetésben, vagy a vállalat postautalványon, akkor minden közlés után még 30 krajczár kikötésbéli díjat is meg kell fizetnie. — Csak az apróhirdetést postautalványon küldheti, a szöveget az utalvány mellé kell tenni; esetleg kézzel is lehet a szöveget a levéljegyet beletenni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **ösv. Balassovits Györgyné** nyújtózó.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos**, fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Kántó Mór**, dohánytőzsdé.
- IV. „ Harisch-bazár **Déval Jánosné**, dohánytőzsdé.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsok A. J.**, dohánytőzsdé és újságáru.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Lőwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, dohánytőzsdé.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytőzsdé.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytőzsdé.
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám **Brauer úrvérek**, dohánytőzsdé.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Hohenczy Ilona**, dohánytőzsdé.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Réka**, dohánytőzsdé.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frensz J.**, dohánytőzsdé.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.**, dohánytőzsdé.

a ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

Intelligens barma fiatal ember, s. 6-akozás czéljából, egy fiatal bakhszélű önjelölt megismerkedni. Ajánlatot „Szerelem” jellegű alatt a kiadóhivatalba kérek. 2448-1

Kirepülő vadgalmának levele van a kiadóhivatalba. 2428-

Margarethe levele van a kiadóhivatalba. 2400-1

Amanda Kézlelők a boldog ünnep amikor ismét viszontláthatlak. Komoly dolgot akarok veled beszélni. Azt hiszem sejtet, hogy mitől. Annak vasárnap örvénylen el kell dálni. Annyit üdvözölöm és téged szívesen csókolt a mindig csak te rád gondolok Híved. 2474-1

Sándorkám. Ma oly édes voltál, hogy az kimondhatatlan. Mért nem vagy mindig olyan. Na, de ne léld, hogy azért mondom, mert azt a szép virágot adtad, hisz az igazán felesleges, hanem mert igazán szeretlek, úgy ahogy megérdemled. Holnap látlak? Ne menj oly korán el, akkor gyökérben találkozzunk. Üdvözöl M. 2426-1

Intelligens vidéki fiatal ember szorokozás czéljából levelezni óhajt egy ugyan olyan 16-18 éves csinos és szellemes leány. Ajánlatot „Sorbus” jellegű alatt Nagy-Kanizsa poste restante küldendők. 1028-1

Csinos fiatal kedves csinos szorokozás czéljából önjelölt levelezni kíván intelligens, szellemes fiatal emberrel. Levelek „Kéknevelés” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2428-1

HÁZASSÁG.

Gyalogsági Amag házasság czéljából öhajtana elsőbbségi családnál szívesen a fiatal hölgyvel megismerkedni. Honmány nem feltétlen kell. Csopán teljes névelű ajánlatokat veszem figyelembe. Tisztelettel önmagától értesíték. Levélkéit „Omagy 40” alatt kérem a kiadóba. 2470-2

Róm. katl. valóságos, vidéki nagy városban lakó győzeztartó tulajdonosa, német öhajt. Megkívánaték jó házba való hölgy 15-20000 ft kasszával. Előbbi megismerkedés „Róma” alatt kérem e laphoz czimzani. 2430-2

Vidéki gépészmester, kinek igen szép évi bevétele van, öhajt házasság czéljából megismerkedni csinos, háziasan nevelt iz. hölgyvel. Honmánya nem feltétlen. Levelek „Róma” jellegű alatt a kiadóhivatalba czimzandók. 2428-2

Papcs. Tekintettel arra, hogy szívesen anyám szívesen rábja felel s ekkor barátról távoznom, teljesen lehetetlen, a megbeszél helyen nem fogok megjelenni. Azonban, ha letelik csütörtökön 4-5 óra körül New York körzetében szívesen látom. Bocsánat eme pontatlanságért, de végre máskor. 2472-2

Férjhez szeretnék menni 19 éves nagyon szép nővéremmel oly intelligens urhoz, kinek legalább 12000 ft tiszta jövedelme van. Levelek „Gizi 19” czimzen a kiadóba intérendők. 2424-2

ALLÁST KERES.

Gyermekietlen házaspár, a férj műlakalós, 5-6000 ft díszlőszékkel, házastestvér állást keres. Szíves megkeresését „Házmester” czimzen ker e laphoz intézni. 2414-3

Kereskedő-segéd, kitűnő bizonyítvánnyal ellátva, 16-18 évi gyakorlati állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 2428-3

Kereskedő-segéd, kitűnő bizonyítvánnyal ellátva, 16-18 évi gyakorlati állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 2428-3

Középkorú intelligens nő, ki a háztartás minden ágában járatos, mind harczetónó kíván alkalmaztatni. Czím a kiadóhivatalban megadható. 2434-3

Fiatal intelligens nő, tarsalkodónál állást keres. Beszél magyarul, németül és francián. Ajánlatokat „Gyermek-kertész” 19” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2420-3

Magyar boone 16-18 éves belépésre állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 2420-3

Házitanítónak ajánlok tanító-kendő hallgató, ki etérten nagy jártassággal bír, szívesen igazsággal, esetleg ellátást. Szíves megkeresését a kiadóhivatalba továbbít. „Törekvő ifjú” czimzen. 2422-3

Zanító jelölt háztanítónak, szellemes nevelőnek ajánlok intelligens családnak. Ki a legjobb referenciákkal rendelkezik és a háberben kiváló tehetséggel bír. Czím a kiadóhivatalban. 2424-3

Gyakornoki állást keres szép irással bíró fiatal ember. Czím a kiadóhivatalban. 2428-3

ALLÁST KAPHAT.

Gazdasszony kerestetik vidékre ösv. magányos urhoz. Czím a kiadóhivatalban. 2476-4

Fodrásznő kerestetik. Czím a kiadóhivatalban. 2402-4

Ügyes közéletű felvételt elsőrangú varrónénál. Czím a kiadóhivatalban. 2444-4

Zanulóleány fizetés mellett felvétetik. Czím a kiadóhivatalban. 2446-4

Társ kerestetik egy jól jövedelmező vállalathoz. Ajánlat „Társ 1848” jellegű alatt e laphoz küldendő. 2416-4

Franczia nő a franczia nyelv tanításáért lakást kaphat. Czím a kiadóhivatalban. 2428-4

Ökleveles gyermekkeresznő azonnali belépésre kerestetik. Czím a kiadóhivatalban. 2309-4

Januló leány egy nőruha szabónénál azonnali felvételt. Czím a kiadóhivatalban. 2296-4

Német vagy franczia boone egy 5 és fél éves fiúcska mellé fél napra esztelg egész napra kerestetik. A czím megadható a kiadóhivatalban. 2104-4

OKTATÁS.

A német nyelv alapos oktatására ajánlok egy fiatal nő szerény díjazás mellett. Levelek „Észak-német” jellegű alatt e lap kiadóhivatalba küldendők. 2420-5

Hegedű tanító, kinek még néhány szabad órája van, szerény díjazás mellett elővált oktatást. Szíves megkeresését „Tanár” jellegű alatt e laphoz kér czimzani. 2308-5

Czimbalmozni! Kétféle alatt bárkit is megintok az általmi feltalált legújabb és legkényesebb magyar rendszer (metódus) szerint, házban és házban kívüli, ugyiszintó vidékre is tanító pontos és kimerítő magyarázat utján (posta forinttal). Czím a kiadóhivatalban. 2650-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Zuglóban egy kisebb villát öhajtok venni, esetleg a nyári hónapokra bérebe. Ajánlatokat „Zugló villa” jellegű alatt e laphoz czimzandók. 2420-6

Nagyobb birtok megvételre kerestetik. Ajánlatok „Birtok” czimzen a kiadóhivatalba küldendők. 2424-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Krasági ház. Kiváló alkalmi vétel. Barock styben kastély-szerűen épült magas földszintes ház, villamvasút mentén a tervezett új meggytel közepében, 10 szobával, szuterénben 5 szoba stb. teljes urkönyvvel. 600 négyszögöl díszkert. Külön épületben istálló, kocsiszin, fűvelőházak. Az ingatlan leírása kívánatára megküldeték. Czím a kiadóhivatalban. 2679-7

Ujpesten egészen újonnan épült ház, 11.000 forint amortizációs bankteljességgel 16.000 forintért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 2422-7

TELADÁS.

Jutányos ár mellett eladó egy még jókarban levő kerékpár. Megtekinthető 3-4 óra között. Czím a kiadóhivatalban. 2426-8

Egy félhosszu zongora és egy pedálos czimbalom. mindkettő jó karban eladó. Czím a kiadóhivatalban. 1019-8

Régi jó hírnévű orvosi szaktársulat, munkás vidéken, napi bevétel 50-60 ft, elköltszék miatt a berendezés együtt, jutányosan eladó. Komoly vérvök írjanak „Nagy forgalmú” jellegű e laphoz. 2374-8

Szég diván és egy faragott, jó karban levő kredenz azonnali eladó, jutányos ár mellett. Czím a kiadóhivatalban. 2260-8

Régi faiskola teljes felszerelés miatt eladó: **Díszesörök**, a legkiválóbb fajfajban, igen erősek 9 ft 100 darab. **Díszesörök** erősek 20 ft 100 drb, alma- és körte-vadonczok, erős, 8 évesek 40 ft 100 drb. **Rözsék**, a legkiválóbb fajokban 12 ft 100 drb. **Szorganyörök** 80 kr. 100 drb. Czím a kiadóhivatalban. 2292-8

Valódi Quedlinburgi takarmány-repének, elsőrendű termelői, ölmözve, 15 írtjával 100 képmeg helyben eladó. Czím a kiadóhivatalban. 2266-8

Egészen új zongora, hétoktávus, elutazás miatt eladó. Czím a kiadóhivatalban. 1027-8

3 drb. Singer minden áron eladás alá bocsájtom. Leveleket „Ólós 3” alatt kérem. 2364-8

Fűszer üzlet berendezés, 1 egy óta használatban, mértekekkel, petroleum és olaj tartályokkal, minden kitűnő karban, eladó. Ajánlatot „Fűszer 100” alatt kérem. 2468-8

Gazdasszám felhagyása miatt eladásra kerül 18 pár igás ökör, 3 pár 16, 400 drb juh, 4 fejős tehén, továbbá különféle gazdasági berendezések, esetleg 8 lövegő gőzcséplőgarnitúra is. Minden a legjobb karban. Ajánlatokat „Coutans” alatt kérem a kiadóba. 2405-8

Hajszepedő, brilliáns, hajpomádé, nagyobb mennyiségben a legcsinosabb aron eladatik. Szíves válaszként „Parián” alatt kérem e laphoz intézni. 2460-8

Olcsó partie úregyűrtű fűvelőplék minden fajban és nagyságban, valamint söréskörök, boros-szuszuk és borostyegök, 12 drb vízepohár 60 kr, 12 drb borospohár 45 kr. ajánlja Szinzel János úregyűrtű raklász. Mária Valéria-utca 1. 2677-8

Butorvevők becses figyelmöbe ajánljuk **Thomas és Conzelny** nyel, Belváros, Egyetem-tér 5, I. em. levő nagy butor-raklárban a ház lerombolása miatt a butor **háztarték** minden áron eladatik. 2421-8

VÉTEL.

Kerestetik két gyors-jukker 16. Az eladó közlebbi czimét a kiadóhivatalba intézve „Jukker” jellegű alatt. 1067-9

Egy jókarban levő kerékpárt öhajtok mielőbb venni. Ajánlatokat „Tandem” jellegű alatt e lap kiadóhivatalba küldendők. 2322-9

Jutányos ár mellett szeretnék venni egy jókarban levő női **áru**-asztalt. Ajánlatokat az ár kitételével „Faragott áru-asztal” jellegű alatt a kiadóba kérek czimzani. 2420-9

Jó szerkezetű régi kerékpárt keretek megvételre. Ajánlatot „Női kerékpár” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2420-9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy igen szép szobához laktnak kerestetik ugyanott teljes ellátással is kapható. Czím a kiadóhivatalban. 2452-10

Kiadó szépen butorozott szoba intelligens családnál fűrdőszoba használatra. Czím a kiadóhivatalban. 2412-10

Az U-utcában kiadó egy különbejáratu udvari szoba teljes ellátással. Czím a kiadóhivatalban. 2390-10

Jó hangu czimbalmot jutányos áron keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba küldendők. Czím a kiadóhivatalban. 2422-9

A Király-utcában kiadó, egy különbejáratu utcazi szoba, csinosan butorozva. Közlebbi czím a kiadóhivatalban megadható. 2324-10

Egy szép utcazi és egy udvari szoba intelligens uronól azonnali kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 2294-10

Szépen butorozott, tisztá, szellős szoba azonnali kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatalban. 2294-10

Elegánsan butorozott szoba, teljes ellátással intelligens családnál kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 2322-10

Kiadó szépen butorozott szoba, teljes ellátással. Czím a kiadóhivatalban. 2258-10

LAKÁS KERESTETIK.

Visegrádon 3 szoba és konyhából álló lakást öhajtok a nyári hónapokra kivenni. Ajánlatok „Nyaraló” jellegű alatt a kiadóhivatalba kérek. 2502-11

Május 1-ére keresek 3 szoba, konyha stb.-ből álló lakást a városközpont fasorban. Ajánlatokat az ember kitével „Május 1” czimzen a kiadóhivatalba kérek. 2382-11

Kereselek egy vagy két szobát a lépcsőházból külön bejárattal első emeleti butorozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéreknek „Alkalmos lakás” czim alatt. 2294-11

SZOBA KERESTETIK.

Világos, szépen butorozott szobát keresek a klinika közelében. Ajánlatokat a kiadóhivatalba czimzandók. 2500-12

Kiadó május 1-ére a VI. kerületben első emeleti lakás, mely áll 3 utcaz, 1 udvari, esztel-öt és fűrdőszoba, konyha. Evi bér 700 ft. Közlebbi czím a kiadóhivatalban. 2422-12

Előkei magányos nő keres intelligens urt családnál egy butorozott szobát, teljes ellátással, lehetőleg zongorahasználatra. Ajánlatokat „Intelligens” jellegű alatt a kiadó továbbít. 2322-12

Két fiatal ember, hivatalnokok, a n. kir. Államvasutak mentén. Budapesthez közeli, egy vagy két butorozott szobát keresek olyan helyen, hol az állomás a pályaudvartól nem esik messze. Szíves ajánlatok némi tárgyalással és az megjelölésével „Falusi otthon”. Czím alatt e lap kiadóhivatalba kéreknek. 2302-12

Szobát keresek szépen butorozva, külön bejárattal Ferenczkörút, Üllőiút környékén május elsőjére, 14-16 forintért. Ajánlatok „Csendes otthon” alatt a kiadóba kéreknek. 1053-12

Utcazi szobát szép berendezéssel lehetőleg fűrdőszoba használatra. Ajánlatok „Március 15” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2270-12

A nyugati pályaudvarhoz közel keresek szép udvari szobát külön bejárattal, lehetőleg teljes ellátással. Ajánlatok „Vasuti” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2302-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Zugligetben egy négy szobás nyaraló gyümölcsösökkel, árnyas kerttel és egy nyaraló erdővel és gyönyörű kilátással a hegyek felé kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 2458-13

Lakás, elutazás miatt a Ferencz-városban május 1-ére kiadó 3 nagy utcaz, 2 udvari, elő- és fűrdőszoba ott az első emeleten. Evi lakbér 800 ft. Levelek „Lakás 800” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2402-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közleltek a legrovidebb idő alatt, előkelt fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorárium fejében. Telokönyvi kivonat és kataszteri birtokviszkesítés. Értékvesztési d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2510-14

Fővárosi gyak. orvos, néhány száz ftnyi kölcsönt öhajtana havi részletekben vissza fizetésre felvenni. Szíves megkereséseket „F. 28.” alatt kérem e laphoz intézni. 2373-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czím a kiadóhivatalban. 1772-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jgen ügyes fodrásznő szerény díjazás mellett félti. Szíves megkeresését „Fodrásznő” czimzen e laphoz kér czimzani. 2384-17

Clovirágüzlet családi körülmények miatt, a belváros legelőnebb helyen eladó. Venni szándékozók szíveskedjenek levelüket „Kézpénz” jellegű alatt a kiadóba küldeni. 2322-17

Jól menő kávéház a József-városban, napi bevétel 50-60 ft, elköltszék miatt szabad közből május hó 1-re átadó. Megkereséseket „Körút” alatt kéreknek e laphoz intézendők. 2233-17

Kis bolti helyiséget keresek az Erzsébet vagy József-körút elején. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Hatszertár” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2273-17

KÜLÖNFÉLE.

Kitűnően és olcsón lehet étkezni egy szállodás özevnyéll. Czím a kiadóhivatalban. 2454-18

Elegáns nő ruhákat készít jutányos áron egy kitűnő varrónő. Czím a kiadóhivatalban. 2328-18

A legjobb magyar étel az „Östökös”. Most sorra küli pompás konyhákban a nevesesebb inka és művészeket. 2420-18

Ügyes fodrásznő ajánlja magát szerény díjazás mellett. Szíves megkeresését „Könyv kez” jellegű alatt a kiadóhivatalba kér. 2008-18

Jó tanácsot és segélyt nyújt egy tapasztalt szőlész. Czím a kiadóhivatalban. 1020-18

Az olvasóhoz.

A most megindult negyedével lapunkat fölösleges sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert úgy alapították, hogy az a liberálisztust szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon irt lapot adni, nem fogunk lanakadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentúl is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hirlap“ abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és legbecselesebb regényeket európai hírű íróktól, Kiplingtől, Bourgettól, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony“ című regény bevégeződik. Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZRINYIÁSZ“-ának,

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánnyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hirlap“ divatleveleket. A gyermekek mulatságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmányokkal tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

MINDENFÉLE

Dohányzó állatok. Egy Afrika-utazó beszéli el, hogy a tevének a sivatag hajójának semmivel sem lehetett nagyobb örömet szerezni, mint egy élő szivarral. A legkevésbé sem kecses állat nagy élvezettel szívja a szivas füstjét. Még a nevelésnél is jó segédeszköz a szivar. Ha a tevé térdre esik és semmi áron sem akar tovább menni, szivart kell csak a szájába adni; amint megérzi a füst illatát, rögtön szót fogad és rohanva folytatja útját. Egy állatsereglettulajdonos azt tapasztalta, hogy a ragadozó állatok általában nagyon meg tudják becsülni a jó szivart. Erre a felfedezésre egészen véletlenül jutott. Egy ízben gondolatra merülve járkált a ketreczek között. Az állatok nagyobb részét ebédutáni álmukat aludták. Egyszer csak hallja, hogy közvetlenül mellette szuszog, majd elégedetten morog valami. Hát amint hátrahémoz, látja, hogy egy nagy barna medve kidugta orrát a ketreczből és tele tüdővel szívta be a szivar füstjét. A menaxseriás megtette neki azt a szivességet, hogy az arcába fújt egy egész füstfellegget. A nagy állat reszketett az örömtől, amikor a finom füstöt beszívta. Azután bedobta neki az egész szivaradarabot a ketreczbe, majd az nagy

sebesen fölkapott és nagyon óvatosan a fogai közé vett. Más alkalommal egy egész szivart adott neki a gazdája, annak még jobban megörült a nagy állat. Ugyanilyen kísérletet tett később az állatsereglettulajdonosa oroszánokkal, hiénákkal, tigrisekkel és párduczokkal is; az eredmény mindeniknél az volt, hogy a vadállat nagy kéjjel szívta fel a szivarfüstöt.

Az Örmények költészete. Egy ízben bemutatunk már egy virágszálat az örmények költészetének kertjéből. Bemutatunk most még egyet. Ime, a szép költemény:

Vigasz:

Igaz, hogy már kétszáz éve
Szunyadozik a fénykéve,
Nem aludt el az, csak szunyád;
Szent a hitem, hogy föltámad.

Kétszáz éve nincs főpapunk,
De huszezen mégis vagyunk.
Magyar szívvel, örmény észszel
Szembeszállunk minden vérszettel.

A sors is csak azt feleli,
Aki türi, megengedi:
De a sors megáld sikkrel,
Hogy ha küzdünk szóval, tétlél.

Féle búval! Örmény ajkán
Némuljon el bus saragán...
S ha pásztor kell a nyájunknak,
Rajta! Szerezzünk magunknak.

És a dicső magyar nemzet
Meghallgatja kérésünket;
Mert ismeri e hü népfajt,
Szereti az örmény-magyart.

De addig is, míg reményünk
Betyárszél a lesz püspökünk:
Fénylő napunk csak egy lehet,
Mint volt eddig — honzeretet.

Óriási husvétü tojás. Az angol Bussereel-hág hat egy délafrikai durgazdag menyasszony részére 18.000 frankért csokorjából husvétü tojást készített, melynek hossza 2 méter 70 centiméter, kerülete 5 méter 50 centiméter volt; a tojásba 500 kilogramm csokorkát s más ajándékokat lehetett elhelyezni. Ez óriási tojás viteléhez hét napszámot kellett.

A hazai gyógyfürdők.

A magyarországi balneológiai-egyesület csak nemrég tartotta meg évi közgyűlését, és ugyanakkor ekkor volt a magyar balneológusok VIII. kongresszusa is. Most, hogy a kongresszus véget ért és ki-ki felolvasta értekezését, elmondotta monddokáját, érdekességek tartjuk egy szakember következő cikkének közlését:

A gyógyfürdők minden országban a közérdekek egyik igen fontos részét teszik ki. Szoros kapcsolatban állanak a gyógyfürdők egyrészt az illető ország közegészségi érdekeivel, de másrészt azok intézéséhez igen nevezetesen közgazdasági érdekek is fűződnek és így két olyan közérdekkel állnak a gyógyfürdők összefüggésben, amely érdeket minden civilizált államnak kötelessége méltányolni kell; — ez összefüggésnél fogva a gyógyfürdők nem lehet csak egyszerű magánvállalatnak tekinteni, hanem el kell ismerni, hogy a gyógyfürdők fejlődése, mentől magasabb színvonalu felvirágzása, nem csupán az illető fürdőtulajdonosnak magánügye, hanem az egyszersmind az országnak egyik nevezetes közérdeke.

Igy áll ez a kérdés általában mindazon országban, ahol gyógyfürdők vannak, de talán sehol sem fontosabb ez a kérdés, mint nálunk Magyarországon, ahol látjuk, hogy az ország területén a sok apró fürdő mellett több olyan gyógyfürdő is van, melyek vízének igen kiváló természeti tulajdonsága van, az intézet is már szépen kifejlődött, felszerelése, berendezése, vezetése egészen kifogástalan, de azért mégis vagy stagnál, vagy csak nagyon lassan tud előrehaladni. Vannak olyan elsőrangú gyógyfürdők, melyeknek forrásvíze, a gyógytani értékét illetőleg, csaknem unikum, mert hozzá hasonlót vegyi észzetételű forrásvizet alig ismerünk. Azt lehetne remélni, hogy az ilyen

ritka természeti tulajdonságokkal bíró gyógyfürdők a külföldről jövő betegek is nagy számmal keresik fel és ehelyett azt tapasztaljuk, hogy a magyarországi betegeknek is igen nagy része a külföldi gyógyfürdők használatát választja. Így azután a hazai gyógyfürdők nemzetgazdasági értéke nemcsak kihasználhatatlan marad, de a gyógyfürdők használatának egy nagy részét lehet mondani az értékesebb része, az országra nézve nemzetgazdasági veszteség.

Ez idők szerint nincs is a magyarországi kiválóbb gyógyfürdők megfelelő felvirágzásának nagyobb akadálya, mint az, hogy a magyarországi betegek nagy zöme és ami a fő, a vagyonosabb része, nem a magyarországi gyógyfürdők használatát választja, hanem a külföldi gyógyfürdők utazik és tömegesen látogatja azokat a külföldi gyógyfürdők, melyeknél sokkal hatásosabb, gyógytani szempontból sokkal értékesebb gyógyfürdők is találhatóak.

A magyarországi gyógyfürdők fejlődését egyelőre eléggé előmozdítaná az, ha a magyarországi betegek nem mennének a külföldi fürdőkbe, hanem a megfelelő hazai gyógyfürdők használnák. Míg a hét év előtt megalakult a magyarországi balneológiai-egyesület, ez intézménytől mindenki azt várta, hogy nevezetesen eredményeket fog kiküzdni és elérni. Az egyesület vezetése kezdet óta kitünő kezekben van, az egyesület ügyeit mind a közélet kiváló alakjai intézik és mégis az egyesület működése óta eltelt hét év alatt a magyarországi gyógyfürdők helyzete nem javult nagyobb arányokban, mint ahogy a természetesen fejlődés útján ekkora időközben általában is javulnia kellett. A magyarországi betegek csakolyan nagy része most is a külföldi gyógyfürdők keresi fel és a hazai gyógyfürdők a külföldi betegek csak abban az arányban látogatják, mint az egyesület megalakulása előtt. A hiba nem az intézményt vezető felelősökben, hanem magában az intézmény mai szervezetében van.

A közös célból való egyesülés csak akkor vezet biztosan célra, ha legfőbb megközelítőleg egyenlő erők egyesülnek, mert különben az erők egyenlőtlenége a közös működést okvetlenül legálább is meg fogja zavarítani. A magyarországi balneológiai-egyesület alakulásánál ez a körülmény nem részbenült a kellő méltatásban. Betéptek az egyesületbe a szép nagy gyógyfürdőkön kívül az apróbb kis fürdőintézetek is és ebből már minéljárt az első szervezkedésnél az következett, hogy az egyesületbe tartozó fürdők évi tagsági díját oly alacsonyra kellett szabni, amit a kis fürdők is megbírnak. Az évi száz forint tagsági díjból azután az egyesület oly kevés pénz felett rendelkezik, amivel nagyobb eredményeket elérni valóban nem is lehet.

Ha ezt akarjuk, hogy úgy a hazai, valamint a külföldi orvosok és közönség figyelme a magyarországi gyógyfürdők felé irányuljon, akkor ezt a célunkat egyáltalában nem fogjuk elérni azzal, ha a balneológiai kongresszusok ülésain évenként szép értekezéseket olvasunk és olvastatunk fel. Hiszen a kongresszuson jelenlevők nagyrésze csakugy ismeri azokat a kérdéseket, mint maga a felolvasó.

Nem befelé, az egyesület tagjai közé, hanem kifelé, az egyesülethez nem tartozó hazai és külföldi orvosok, valamint a magyarországi és a külföldi nagyközönség felé kell irányulni a kapacitációnak. Részletesen ismertetni kell nagy, illusztrált művekben a magyarországi kiválóbb gyógyfürdők, még pedig nem egyes széttagolt monografiákban, hanem rendszeres és körtani javallatok szerint beosztott nagy művekben.

Nagyon természetes, hogy egy ilyen nagy szabású működének a költségei nem kerülnek ki abból a csekély összegből, amit a balneológiai egyesület tagjai tagsági díj címén most évenként az egyesület pénztárába befizetnek. Ezért azután annál a pontnál önkéntelenül elválnak a hazai kiválóbb gyógyfürdők érdekei az ország területén fűződő számmal-levő apróbb fürdők érdekeitől. Együtt nem lehetnek, mert nem képesek lépést tartani tehát külön kell válniok.

KÉT ASSZONY

BARÁNCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (7)

Ivanyes Viktor! — kiáltott fel, nem gondolva arra, hogy Doronyin őt nem hallhatja. Vjéra kisetelt a pitvarba.

— Jó napot, Szergejevna Vjéra, hogy van? — üdvözölte őt Doronyin, oda nyujtva vörös, elgémberedett kezét, — hát itt telepedt meg!

Doronyin leoldotta az övét, levette a ködmenét egy székre s Vjérát megfogva mind a két kezén, az ablakhoz vezette.

— Hadd nézzem meg jól. Régecskén nem láttuk már egymást. Félig-meddig a régi, — mondá aztán, eleresztve a Vjéra kezét.

— Igen, a régi, — hagyta helyben Vjéra, — nos és ön? Ön is a régi? — kérde mosolyogva, — rég nem hallottam ön felől s már féltem, hogy tán meg sem kapta a levelemet.

— Megkaptam s amint látja... siettem. No, hát mit csináljunk?

— Legelőbb is megleázzunk. Makarovna, — fordult Vjéra az ajtóban álló háziasszonyhoz — forr-e a szamová? —

— A szamová? Mindjárt, mindjárt! — felelt az öreg asszony s levéve a szekrény tetejéről a szamovárt, eltűnt vele.

Félóra múlva Doronyin és Vjéra a szamová mellett ültek. Doronyin ezukor nélkül itta a teát, két kézre fogva a csészéjét és nagy kortyokat nyelegetve. Vjéra hévvel magyarázta neki a terveit, fényes szemei kigyulltak, arca kipirult s egész termete mintha nagyobbra nőtt volna.

— Ez mind igen szép és igen jól van kidolgozva — mondá Doronyin — csak az a kérdés, hogy jönnek-e hát mások is segítségünkre?

— Miért ne jönnének?

— Miért? Pusztán restségből — felelt Doronyin — az orosz ember az ő természeténél fogva jó ember és szeret is a felebarátjain segíteni, de rest. Hogy küldjön ő néhány szák burgonyát az éhezőknek! Hisz az bajoskodással jár! Nem is érdemes! De ha hozzá megy az ember egy szekérrel, hát úgy megakadja, hogy csak bírja az igásmarha cipelni. Hiszen a burgonya el is rothad nála... És ilyen mindenben...

— Akkor hát, mit tegyünk? Mondja meg, hogy kihez forduljak? Én elmegyek és kéregetni fogok! — Feltört fel Vjéra.

— Majd nyélbe ütjük a dolgot valahogy — felelt Doronyin nyugodtan — legelőbb is elmegyek én egyhez-máshoz és kérek. Van itt két gazdag földbirtokos, én ismerem őket. Azok adnak gabonát is, burgonyát is, tüzelőfát is. Azután az összegyűjtendő pénzből majd gazdálkodni kel. Hiszen most nagy gyűjtések folynak, hát azokat megosztjuk. Ez a szervezkedés!

Vjéra lesütötte a szemét. Az utóbbi mondásban célzást látott arra a megjegyzésre, melyet ő régebben tett a szervezkedésre. „Ő ezt nekem soha sem bocsátja meg”, gondolta magában.

— De ez még mind csak a jövő dolga, mostan pedig legelőször is...

— Legelőször is népkonyhára van szükség — vágott közbe Vjéra.

— Népkonyhára is — hagyta helyben mosolyogva Doronyin; — Jól van, Szergejevna Vjéra, állítunk népkonyhát. Tudja azt kegyed, hogy hogyan szokták azt csinálni?

— Fogalmam sincs róla. Hát arra is van valami rendszer?

— Kell bizonyos rendnek lenni. Kegyed itt mindenképpen ismer, hát legelőbb is tartson egy összejutást.

— Minek az az összejutás?

— Annak, hogy megtudjuk, ki van a legnagyobb nyomorban.

— Mind a legnagyobb nyomorban vannak. Doronyin kétkedő tekintettel vetett Vjérára.

— Mind? Fejemkint? S nem voltak azok a többiek, akik a többinél jobban szenvednek?

Vjéra nem felelt, csak lehajította a fejét, el kezdte átgondolni, hogy kik a tehetősebbek a faluban.

— Ne feledje, Szergejevna Vjéra, hogy ha lesz valaminek, amivel segíthetünk, valamennyinek az nem lesz elég.

— Én nem tudom... nem jut eszembe egy olyan ház sem, amelyben elég volna a kenyér — felelt Vjéra.

— Epen ezért kell őket végigjárni és összeírni. Kegyed egymagában ezt nem bírja meg, de én a napokban küldeni fogok ide egy arra való, tapasztalt embert: a feleségemet.

— Hogyan? — csodálkozott Vjéra — hát ön nős?

— Igen.

— Régen?

— A múlt ős óta. Majd megismerkedik a feleségemmel. Igen jó asszony.

Vjéra ósztónyszerűleg a Doronyin kezére tekintett. Doronyin épen ekkor is mind a két kezével tartotta a csészéjét; egyik ujján sem volt gyűrű.

Nem mindegy-e? — gondolta Vjéra — milyen előítéletek is vagyunk mi! — Nagyszerű! — kiáltott fel aztán — küldje el mentől előbb a feleségét. És még valami: mikor lesz ön azoknál a földbirtokosoknál?

— Ma éjjel az egyiknél, holnap pedig megyek a másikhoz.

— S ön bizik?

— Teljesen. Mind a ketten igen jóra való emberek.

— Hát mért nem tudják ezek a jóra való emberek mostanig sem, hogy mi történik a szomszédságukban?

— Restségből, kisasszonyom, restségből — felelt tréfásan Doronyi felkelve és sapkája után nyulva — csak türelem. Mindjárt felrázzuk s megszűnik az éhínség.

— Adja Isten!

Már egészen besötétedett, mikor Doronyin felült a szekerére. A borongó égről hó kezdett hullani. A ló háta, a kocsis-ember rongyos sapkája fehérlett a hótól. Az északi szél, mint a por, úgy söpörte az uton a havat. Doronyin beásta a lábát a szénába, lehuzta a sapkáját a füleire és nógatta a kocsis, hogy gyorsabban hajtson. Félig behunyta szempilléjén keresztül a hóforgatagban a Vjéra alakja rémlédezett előtte, amint áll a pitvarajtóban, ócska nagykendőjében, halvány arccal és jóságától ragyogó, fényes szemével.

XIV.

Szergejevna Nagyvezsda a bérkocsist az öreg Bargyin háza előtt állította meg, kilépett a szánkából és becsengetett. Vjéra arra kérte őt levelében, hogy a Szónya levelét személyesen adja át az öregnek s bármennyire sok volt is a dolga, nem akarta teljesíttelenül hagyni a hűga kívánságát.

Sokáig kellett várnia, míg behősztették. Az ajtót egy rövidre nyírt, világosróz haju, halvány, szeplős arcú, fekete, ravasz szemű fiatal ember nyitotta ki előtte.

Jelpidifort már két év előtt eltemették a Mitrofan-temetőben s helyére új inast fogadtak, Fjodort, akiben a csizmadia Fedjka fiát rögtön felismerhették, akik emlékeznek még rá Hanem a tizenkét éves Fedjka felnőtt, megtermett és 18 éves Fjedor lett belőle, aki most kabátot, fűzős cipőt visel, felső ajkát pedig kegyetlenül kapargatja a horotrával, ahol különben mostanáig még nem mutatkozott egy bajusz-szál sem.

— Kit tetszik keresni? — kérdezte Fedjka, kidugva a felig nyitott ajtón az orrát és szemtelenül végig nézve tekintetével Szergejevna Nagyvezsdát.

— Add át az uradnak ezt a látogatójegyet és mond meg, hogy igen fontos levelet hoztam neki. Érted? — szóló szigorú hangon Szergejevna Nagyvezsda, bemenve az előszobába.

Fedjka nem várt ilyen erőlyes fellépést és gyorsan takarodót fujt.

— Méltóztassék besétálni a terembe. Az ur mindjárt kijön — mondá, mikor visszakerült.

Szergejevna Nagyvezsda leült egy székre és kezdte a hóval lepétt kertet nézni. A kocsis faágak közl egészen jól lehetett látni a fekete sapkához hasonló türes varjú-fészkeket.

— No! hát mi lesz? Hiszen odakint várakoznak! — hallatszott a teremmel szembe fordított szobából a Fedjka szemtelen hangja — egy három óráig se azedi össze magát.

A másik hang oly gyöngé volt, hogy azt nem lehetett érteni.

— No persze! Én vagyok az oka! Tudom is én, hova tette! Hiszen ön jár velem! Eldugta valahová. Mindig eldugja s én feleljek érte. Nincs ott!

Azután kinyílt az ajtó s a szobából, botra támaszkodva, kijött Afanaszjevics Illés. Haja és szakála már nem fehér volt, hanem erősen sárgás és zilált csomókban hullt le a mellére és vállára. Háta meggömbült, vállá pedig éles szögletekben állt ki. Szürke házikabát és bársonyczipő volt rajta. Meglátva Szergejevna Nagyvezsdát, igyekezett kiegyenesedni, meggyorsította lépteit és fekete, de már fakolni kezdő szemében megvillant a régi fény.

— Kicsoda kegyed? mi tetszik? — motyogott, leülve egy karosszékre.

Szergejevna Nagyvezsda megnevezte magát.

— Rynyájevne? — nézett rá az öreg, — Szergejevna Nagyvezsda... mintha emlékezném erre a névre...

— Találkoztunk vagy kétszer a hugom lakodalma után — mondá Szergejevna Nagyvezsda.

— Micsoda lakodalom? Ah, a Miskái! Ah, az a házasság, az a házasság!

Az öreg szeméből, a pergamenhez hasonló száraz pillák alól, könnyek csordultak ki és lassan gördültek arczán végig.

— Nos, mi tetszik? kezdte élesen, reszkető, sovány kezével a botjához nyulva, megint panaszkodni jött... vagy kérni... hiszen szerencsétlenné tették azt az embert... mi? egyébiránt nem kegyed... (közel hajlott Rynyájevnehez és figyelmesen nézett annak a szemébe) én kegyedet nem ismerem. Mit akar!

(Folytatása következik.)

A bpesti asztalos ipartestület védője néző alatt álló

Butoresarnok

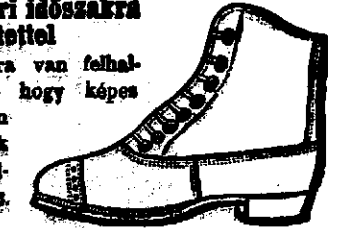
VII. ker. József-körút 58. sz. Békessy utca szomszédságában levő Sváb-féle házban nagy műtárgyártás és kiváló minőségű butorok készítése.

Ébédli-, hlo-, uriszabó- és szalonberendezésekből.

Ezzel módjában áll a n. é. közönségnek közvetlen a kőszíti asztalos-mesterektől jó butorokat jutányos áron és készen venni, esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek 621 sz. házában levő állandó kiállítás is.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

Áruházam oly annyira van felhalmozva czipőárakkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánságnak eleget tenni. Árjaim oly alacsonyak, hogy valóban háműlősek.

Férfiaknak.

Csopus czipő, egy darab pitting bőrből	3.-
Borjúbőr betétes czipő	3.25
Borjúbőr, keztüdbőr-szárral, elegáns	3.50
Dívtos barna színű, bergsteiger czipő	4.-
Dívtos barna színű csopus czipő	4.-
Dívtos színt barna borjúbőr, elől kapcsos czipő	4.50
Dívtos zöld színű előlkapcsos czipő	4.50
Dívtos színt barna félczipő	5.50
Ózaldulak czipő, világosbőr vagy keztüdbőr szárral	4.50

Nőgyűzőknek.

18/19 lészű csopus czipő, 18 cm. magas selyem csug	2.50
Borjúbőr csopus czipő	3.-
Dívtos színt barna félczipő angol czipő	3.20
Dívtos színt barna gummos angol czipő	3.40
Dívtos zöld színű előlkapcsos czipő	3.40
Hil. zergébőr gömbös czipő 10-12 pontos magas 4. - frt. szalon-lakból	3.-
Dívtos színt barna félczipő	2.40
Szalon-ruzsika czipő, kőzni való	2.40
László nagyczipő, gummos és fűző-czipőben	2.20
Dívtos valójában mindennemű dívtos barna és színtes, valamint színtes hlo- gyűzők, gummos és fűző-czipőben. - Vidéki rendelésnek postánban csak a legújabbak 1000 sz. dívtos ábrákkal ellátott kétféleképpen ingyen és bérmentve. Tisztelettel	820

AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

25909 - C. IV.

Hirdetmény.

Ezen a vasuton a gattaja-lugosi vonal megnyitása napján új személydíjazabás lép életbe, melylyel az 1897. márczius 1-től érvényes díjazabás érvényben kívül helyezettük s mely új díjazabás a m. kir. államvasutak díjazabás elárúsító-irodájában (Budapest, Csengeri-utca 33. sz.) 10 krért kapható.

Rudapestben, 1898. márczius 31-én.
Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. április 5-én.

Main table containing market data for various securities, organized into sections: I. Államadósság, II. Más közhitelesítők, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Előbbjelegi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ. részv., VIII. Gőzmalomok részv., IX. Bányák és tégely. r., X. Vasmlévek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különféle vált. részv., XIII. Közleked. vált. részv., XIV. Sorajjegyek, XV. Pénzjegyek, XVI. Váltak árfolyamai (lára), XVII. Készletre kérték árték.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. április 6-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 7. Havi bérlet 5.

Egy estély

Dramát egy felvonásban. Irtá Dory.

Személyek:

Bartay Károly Gyenes Paulayné Dávidvencsényi Maróthy Armánd Mihályi Koltay Benő Zilahi Koltay Benőné Meszlényi Demeterné Keczeri Örv. Halmsayné Vásárhelyi Beukó Náday

Utána:

A nagyon szép asszony.

Vígjáték 3 felvonásban. Irták: Labiche és Duru. Fordította: Huszár I.

Személyek:

Montiscar Vizvári Chamberlain Újházi Clery Náday Goberville Gyenes Mungiscar Ernést Dezső Blandar Oetár Horváth Moulinot Gabányi Muzsumi Sr. Latabár Grandin Hectoe Faludi Jeanin, inas Narcisiz Jeanne Csillag T. Gobarillensé Palotai Hozmanne Keczeri I.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujza asszony mint vendég 1848. (Hadak utja).

Látványos zenés színmű előjáték 11 képpel. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerkesztte Verő György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdetett pályázaton első díjat nyert, írta és vezényli Barna Izó.

Személyek:

Puskás Sándor Szerdahelyi Yasvári Pál Szardahelyi Irinyi József Várnai I. Zakár György Kanedich Egy ur hölgy Bartfai M. Egy polgár Ujvári Egy hölgy Lukácsy Gróf Balhány Ferenczy Gróf Széchenyi Lendvai Kossuth Szirmai Ester Blaha L. Daró Mózes Horváth V. Débor Siposné Gyöngy Szirmai Laszlo Raskó Pistuka Gyilki Balta János Kiss M. Antos plébanos Szabó A.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Rendkívüli bérletadományok 3. A Magyar Kir. Operaház és a Nemzeti Színház Nyugdíjintézete javára.

Angot asszony leánya.

Víg opera 3 felvonásban. Irták Claireville, Siraudin és Koning; zenéjét szerkesztte Lecocq Károly.

Személyek:

Clairette Angot Abonyi Madamaoisele Kaczer Al. Pumpsinet Dalmoki Auge Pitos Arányi Larivaudiere Hegedüs Trenitz Mihályi Amarantite Valent V. Buteux Kornay Guillaume Kárpát Luchard Várady Egy huszártiszt Kertész

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

653. szám. — 653. szám.

Coullisset ur!

Bobózat 3 fejr. Irták: Ernest Blum és Raoul Toché. Fordította Mihály József

Személyek:

Coullisset Hegedüs St. Castel tábornok Márai Gaston de Brionne Fonyósi Rosine Lányai Lucien Góth Louise Kalmár P. D'Esparyillont L. Restagni Alfredné Nőkö L. Annelie Munkácsi Baptiste Szőke Bonzot Kassai Elő játékos Décsi Második játékos Nánássy De Fontalierné K. Bodor Kis leány Hódosy L.

Kezdete 6 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Aranylakodalmom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képpel. Dalokkal és táncokkal. Irták: Beothy László és Hákosy Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jeno Molnár L. Katalin Helyes A. Béla Hencsenyi Nyárády Szentmiklóssy Howard Szilágyi V. Tarpay Álmás Irányi A. Emergenzia Szilassy Tábornok Adam L. Segédiszt Kardos Boriska Csik I. Oreg paraszt Márai J. Petike, unokája Tih. M. Czigányprimás Váradi P. Rem tábornok Lipóci G. Pető szízesed Gabányi Mikulák Janó Ferenczi K. Krauszbícsi Sziklai K. Korákkapjár Asszony

Kezdete 7 órakor.

A József-körut és Baross-utca sarkán lévő „Commerce” kávéházamban naponta Dankó Gábor 15 tagból álló világhírű zenekara játszik. Számos látogatást és kiváló tisztelettel Káldor Zsigmond.

A legújabb legteljesebb nagy házcukraszat 200 képpel írta: Kappeler G. 450 oldalas. 2200 recepttel. Tartalmazza a legteljesebb cukor-feldolgozást, a legújabb mesterszámot, a Budapesti művelődési mesterszámot, a Magyarországi legalkalmasabb, ára 2 forint. Szép vázlatokkal. 2 ft 50 kr. Magyar Sakkönyv, melyet a világhírű Bilgner és Morphy nyomán a Magyar Sakkönyv szerkesztettek 200 ábrával, 100 problémával és 200 mesterjátszmával, a Budapesti művelődési mesterszámot, a Magyarországi legalkalmasabb, ára 2 forint. Szép vázlatokkal. 2 ft 50 kr. ROZSNYAI KÁROLY könyvtárában Budapest, IV., Múzeum-körut 15. szám. Barki által hirdetett könyv vagy zenei tárgyakra az áron, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető.

Színházi műsorok. Táblázat a színházak műsorairól: Nemzeti Színház, Vár Színház, Magyar Kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház. Műsorok: Csütörtök, Péntek d. u., Szombat, Vasárnap d. u., Este.

BUTOROK. Saját készítményű elegáns háló-, ebédlő- és szalon berendezések szállítási stílusuk kivételben, legolcsóbban kaphatók: FELDMANN HENRIK asztalos-meternél Budapest, Csengery-utca 16. Dob-utca sarkán.

Különböző elszájtított szakmunkások és hosszú gyakorlat alapján készítek modern stílusú kárpitos- és díszítési munkákat. Független díszítés, terem díszítések stb. Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitűnő tisztelettel SZILÁGYI ZSIGMOND, kárpitos és díszítő. Budapest, VII., Dohány-utca 68. (Kertész-utca sarkán.) 120

Üzlet-áthelyezés. Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim szíve tudomására adni, hogy Rózsa-téren és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntettem és Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt úszponosítottam eszernyő és nap-ernyő árúmat. Ez alkalomból azon helyzetben vagyok, hogy nagymennyiségű nap- és eszernyőket a legjutányosabb árakon adhatom. Tisztelettel Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

„36 év óta fenálló tisztelem feloszlik.” Saját készítményű rendkívüli szolidan készített szalngarnitúrák és butorok egy választékban önköltségi árban adatlak el. A N. É. közönséget telepen meglátogatására kérve maradok Tisztelettel 788 KÄRNER JÖZSEF, kárpitos és díszítő Ferencziok-terén (a hazárban) I. emelet.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em 24 évi gyakorlat a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nem bőrbetegségeket. Rendel: d. e. 8—12, d. u. 3—6, este 7—8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszerrekről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétció.

Üdvös tanács. Köhögéskor, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál Egger biztos hatású Mellpasztillái veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúnak bizonyultak Egger szóda pasztillái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; „Nádor”-gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17.

BUTOR. Elegáns és egyszerű teljes háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket, barock-, angol- és ó-német stílusban, egymint minden kárpitozott butorokat s egyes darabokat legolcsóbb árak mellett eladunk. Friedländer és Zaub Budapest, IV., Károly-körut 4. sz. Kerepesi-utca sarkán. 788

Szabadalmakat. Eszközöl és értékesít a világ valamennyi államában PATÁKY H. és W. 508 Budapest, VI. ker., Erzsébet-körut 42. Saját irodák: (Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipsce, Borszlo, Prága, Varsó, Hannover, New-York). Erkölcsteli szerződések 1/2 millió értékben kötettek. Szabadalmi perek. Felvilágosítások és prospektusok ingyen. A magyar ker. múzeum képviselősege.

Európa szálloda BUDAPEST, Nádor-utca 5. Szobák 1 firtól kezdve. Hónapos-szobák olcsóbban mint bárhol.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság. 44845—1898. A. IV. Hirdetmény. A magy. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága rendeletéből a temesvár-lippa-radnai helyi érdekű vasuton fekvő „Simontanya Fibis” állomás, mely eddig csak személy-, podgyász-, és korlátolt kocsi-rakományi teheráru forgalomra berendezett megálló-rakodóhely volt, folyó évi márczius hó 25-én az összes forgalomra megnyitott. Ezzel állatok, valamint oly küldemények melyeknek be- vagy kirakása külön berendezést igényel, ezen állomáson nem kezelhetnek. Az ezen állomáson fel- vagy leadásra kerülő gyors- és árárháru küldemények után a kilométertávolságok alapján a díjazási táblázat szerint eső díj-telek számíthatnak. Budapest, 1898. márczius 29-én. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)